

VĚDA A TECHNIKA PRO ŽIVOT

LISTOPAD 2012 | ČÍSLO 34

ZPRAVODAJ

VYDÁVÁ ČESKÝ SVAZ VĚDECKOTECHNICKÝCH SPOLEČNOSTÍ

OBSAH

CO NOVÉHO V ČESKÉM SVAZU VĚDECKOTECHNICKÝCH SPOLEČNOSTÍ

Předseda ČSVTS doc. Hanus zvolen do řídicího výboru FEANI	1
Profesní karta inženýra, evropský projekt „ <i>engineerING card</i> “	1
Účast na společném zasedání FEANI a Evropské komise pro akreditaci inženýrských programů EUR-ACE	4
Informace o pracovních cestách v rámci FEANI 2012	4
Rozdělení dotace z programu INGO v roce 2012	7

NOVINKY Z ČLENSKÝCH ORGANIZACÍ

Česká a slovenská obec dělostřelecká Praha (ČaSOD Praha)	9
Sklářství zažívá renesanci	10
„Podnikoví“ vodohospodáři	11
Společnost pro techniku prostředí pořádá Světový kongres CLIMA 2013	14
Účast Českého svazu vynálezců na mezinárodní výstavě ARCA Zagreb	15
20. mezinárodní kongres chemického a procesního inženýrství CHISA 2012	17
XIII. mezinárodní konference Sklářské stroje a seminář Kovy ve sklářských technologiích	20
Mezinárodní konference Vyhne '12 „Produktivní řízení slévárny“	21
Konference Geoinformace veřejného sektoru	23
2. mezinárodní konference Small Sample Test Techniques	23
Jaderná energetika a životní prostředí	24
Mezinárodní aktivity Českého spolku pro péči o životní prostředí v roce 2012	26
Česko - švédská jaderná exkurze	27
Řecké zemědělství	32
Podíl České zemědělské společnosti na pořádání Mistrovství ČR v orbě	33
Polní den o významu kukuřice	34
Česká lesnická společnost v roce 2012	35
Informace o aktivitách České stavební společnosti v roce 2012	38
Česká společnost pro jakost v roce 2012	38
Česká marketingová společnost	40

NOVINKY Z DOMŮ TECHNIKY

Dům techniky České Budějovice, spol. s r.o.	42
Dům techniky ČS VTS Kladno s.r.o.	42
DTO CZ, s.r.o. (dříve Dům techniky Ostrava)	43
Dům techniky Pardubice spol. s r.o.	45
Dům techniky Plzeň spol. s r.o.	46

PŘEDSTAVUJEME

Seznamte se: IAESTE	48
---------------------------	----

KALEIDOSKOP INFORMACÍ A ZAJÍMAVOSTÍ

Hranice pozemků ve stavebním právu a předpisech souvisejících	50
Nad i pod Rudolfovou štolou	56
Střelecký ostrov popáté	60
Vládní zmocněnec pro spolupráci s Evropskou agenturou pro GNSS (GSA) Ing. Karel Dobeš v Klubu EUR ING	61
Společné zasedání zástupců ČSVTS a ZSVTS	61
Veletrh FOR INDUSTRY 2013	62
Blahopřání prof. Jiřímu Drahošovi	62

ŽIVOTNÍ JUBILEA

Životní jubilea	62
-----------------------	----

PŘEDSEDA ČSVTS DOC. HANUS ZVOLEN DO ŘÍDÍCIHO VÝBORU FEANI

Předseda Českého svazu vědeckotechnických společností, doc. Ing. Daniel Hanus, CSc., EUR ING byl jednohlasně zvolen za člena řídicího výkonného výboru FEANI – Evropské federace národních inženýrských asociací. Členství v řídicím výboru je tříleté. Volba proběhla v rámci zasedání valné hromady

FEANI v Římě dne 5. října 2012 za přítomnosti národních inženýrských asociací z celé Evropy. Tato významná funkce je též poctou pro Český svaz vědeckotechnických společností.

FEANI je dnes největší evropskou federací profesních inženýrů. Spolupracuje s Evropskými institucemi, průmyslem a akademickou sférou a vytváří fórum evropských inženýrů. Detailní informace o FEANI a jejích projektech naleznete ve Zpravodaji č.33, LISTOPAD 2012 na str.4 -11 (<http://zpravodaj.csvts.cz/>, www.feani.org).

PROFESNÍ KARTA INŽENÝRA evropský projekt „engineerING card“

Zasedání valné hromady FEANI v Římě dne 5. října 2012 přineslo další významnou událost: byla podepsána smlouva o spolupráci mezi Českým svazem vědeckotechnických společností a FEANI, opravňující ČSVTS vydávat profesní kartu inženýra v České republice. Smlouvu podepsal předseda ČSVTS doc. Ing. Daniel Hanus, CSc., EUR ING a Dr. Dirk Bochar, generální sekretář FEANI.

Profesní karta inženýra bude vydávána v ČR v rámci evropského projektu „engineerING card“, jehož cílem je především zvýšení mobility inženýrů v Evropě (v souladu se „Směrnicí EP a EC 2005/36/EG o uznávání profesních

„EngineerING card je pro inženýry nástrojem usnadňujícím jejich uplatnění na evropském pracovním trhu“

Daniel Hanus, předseda ČSVTS

kvalifikací“). Do projektu vstoupily a smlouvu o spolupráci s FEANI podepsaly na zasedání valné hromady FEANI následující země: Česká republika, Chorvatsko, Irsko, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Slovinsko.

Profesní karta inženýra je ověřeným dokladem o kvalifikaci a kompetencích držitele karty. Údaje na kartě se týkají dosaženého vzdělání držitele karty, jeho praxe a dalšího profesního vzdělávání. Karta bude zaručovat, že informace, kterými se držitel karty prokazuje, jsou nejen ověřené, ale i v souladu s Evropským rámcem kvalifikací.

Členské národní asociace FEANI byly vyzvány k implementaci tohoto dokladu v jejich zemích. ČSVTS v dohodě s ČKAIT a podporou MŠMT převzal odpovědnost za zavedení profesní karty inženýra v ČR a dokončuje přípravné kroky k zahájení vydávání této karty.

V srpnu byla podepsána „Smlouva o spolupráci při vydávání profesních karet inženýra v České republice“ mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Českým svazem vědeckotechnických společností a začátkem října „Smlouva o spolupráci při vydávání profesních karet inženýra v České republice“ mezi Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT) a ČSVTS. V září byl ustaven a schválen předsednictvem ČSVTS Český národní řídicí výbor (ČNŘV) – *engineerING card* a odvolací komise ČNŘV – *engineerING card*. ČNŘV – *engineerING card* má 15 členů z řad zástupců ČSVTS, ČKAIT, MŠMT, akademické a průmyslové sféry a studentské organizace IAESTE. Odvo-

engineerING card PROFESNÍ KARTA INŽENÝRA

Pro větší mobilitu
inženýrů v Evropě

engineerING card PROFESNÍ KARTA INŽENÝRA

» Ověřené údaje o
vzdělání a kompetencích

» Transparentnost VŠ
programů a dalšího
vzdělávání

» Záruka mezinárodních
standardů

01. Project/Company Description/Name	02. Project/Company Name	03. Project/Company Address	04. Project/Company City and State	05. Project/Company Country	06. Project/Company Phone	07. Project/Company Fax	08. Project/Company E-mail	09. Project/Company Website	10. Project/Company Logo
11. Project/Company Description/Name	12. Project/Company Name	13. Project/Company Address	14. Project/Company City and State	15. Project/Company Country	16. Project/Company Phone	17. Project/Company Fax	18. Project/Company E-mail	19. Project/Company Website	20. Project/Company Logo
21. Project/Company Description/Name	22. Project/Company Name	23. Project/Company Address	24. Project/Company City and State	25. Project/Company Country	26. Project/Company Phone	27. Project/Company Fax	28. Project/Company E-mail	29. Project/Company Website	30. Project/Company Logo
31. Project/Company Description/Name	32. Project/Company Name	33. Project/Company Address	34. Project/Company City and State	35. Project/Company Country	36. Project/Company Phone	37. Project/Company Fax	38. Project/Company E-mail	39. Project/Company Website	40. Project/Company Logo
41. Project/Company Description/Name	42. Project/Company Name	43. Project/Company Address	44. Project/Company City and State	45. Project/Company Country	46. Project/Company Phone	47. Project/Company Fax	48. Project/Company E-mail	49. Project/Company Website	50. Project/Company Logo

laci komise ČNŘV – *engineerING card* má 3 členy, a to zástupce ČSVTS, ČKAIT a akademické oblasti. Oba orgány se sešly na svém 1. zasedání dne 26.9.2012 v Praze. Projekt se bude řídit závaznými dokumenty a to: Metodickou příručku pro vydávání karet, Organizačním a jednacím řádem Českého národního řídicího výboru – *engineerING card* a Organizačním a jednacím řádem Odvolací komise Českého národního řídicího výboru - *engineerING card*. Po technické stránce je projekt již zabezpečený, dokončují se práce na on-line aplikacích - elektronickém podání žádosti o profesní kartu inženýra a administraci zaslaných údajů žadatelem. Připravují se webové stránky s informacemi o kartě a možnosti získání tohoto dokladu. V ČR je připravována informační kampaň k projektu. Jeho spuštění a přijímání žádostí o vystavení profesní karty inženýra je plánováno na počátek roku 2013. Kromě Německa, kde byly vystaveny první inženýrské karty již před 2 roky, zahájila vydávání karet na začátku letošního roku Nizozemská inženýrská organizace.

Ing. Zora Vidovencová
vedoucí referátu vnějších vztahů
Česká kancelář – *engineerING card*

ÚČEL A CÍLE PROFESNÍ KARTY INŽENÝRA

- usnadňuje českým inženýrům prokázat v transparentní a jednotné struktuře údaje o dosaženém vzdělání a získaných pracovních kompetencích a tyto údaje využít při přijímacím řízení na inženýrskou pozici a to bez ohledu na zemi původu
- pomáhá odstraňovat bariéry pracovní mobility a zjednodušuje pohyb inženýrských odborníků mezinárodním trhem práce
- přispívá k posílení pozice českých inženýrů a dodavatelů inženýrských služeb v mezinárodním měřítku
- posiluje vztah sounáležitosti inženýrů k české, evropské a globální inženýrské komunitě
- stimuluje zájem inženýrů o další vzdělávání, zvyšování odborných kompetencí a kariérní růst

01. Příjmení/Surname	02. Jméno/Given Name	03. Datum a místo narození Date and Place of Birth	04a. Datum vystavení Date of Issue	04b. Platnost do Date of expiry	05. Členství v profesní organizaci Member of Association	06. Číslo karty Card Number	07. Podpis Signature	08. Kód sektoru Key for Qualifications	09. Kód kvalifikace Key for Qualifications	10. Kód kvalifikace Key for Qualifications
08. Vzdělání / Academic studies										
A1 Bakalářský cyklus (Bc. / B.Sc.)			Datum / Date 25.8.2009							
A2 Magisterský cyklus (Ing. / M.Sc.)			Datum / Date 27.9.2011							
A3 Doktorský cyklus (Ph.D.)										
09. Profesionální zkušenosti / Professional Experience										
B1 Soukromý sektor / Free Economy			X							
B2 Veřejná správa / Civil Service										
B3 OSVČ / Self-employed										
10. Další vzdělávání / Further Education										
C1 Odborná školení s potvrzením o účasti Tutorial with Certificate of Attendance			1							
C2 Odborná školení zakončená zkouškou Tutorial with Final Exam										
C3 Profesionální kvalifikace s certifikátem Advanced Education with Certificate			ČKAIT 265265							

CZ1200007

ÚČAST NA SPOLEČNÉM ZASEDÁNÍ FEANI A EVROPSKÉ KOMISE PRO AKREDITACI INŽENÝRSKÝCH PROGRAMŮ EUR-ACE

Ve dnech 13. a 14. 2. 2012 se zúčastnili doc. Ing. Daniel Hanus, CSc., EUR ING a doc. Ing. Zdeněk Trojan, CSc., EUR ING na pozvání generálního sekretáře FEANI Ing. Dirka Bochara mezinárodního workshopu zaměřeného na hodnocení významu standardů kvality inženýrského vzdělávání a zejména na hodnocení přínosu evropského standardu kvality inženýrských studijních programů vyvinutých v rámci projektu EUR-ACE, který byl iniciován a koordinován FEANI.

Mezinárodní workshop byl svolán do Paříže a organizován francouzskou komisí pro inženýrské tituly CTI, která je zakládající organizací ENAEE (Engineering Network for Engineering Education). ENAEE je Evropské sdružení pro akreditaci inženýrského vzdělání, které zajišťuje realizaci systému evropské akreditace inženýrských vzdělávacích programů EUR-ACE. EUR-ACE (European Accredited Engineer) provádí hodnocení vzdělávacích inženýrských programů a úspěšným uděluje chráněnou evropskou značku kvality EUR-ACE Label.

Jednání zahájil prezident ENAEE prof. Giuliano Augusti referátem, ve kterém shrnul zásady standardů kvality EUR-ACE, vysvětlující celý proces jak pro uchazeče o akreditaci, tak i pro žadatele akreditační agentury o udělení oprávnění k provádění hodnocení kvality inženýrských studijních programů dle standardu EUR-ACE a přijetí této agentury za člena ENAEE.

V dalším následovalo 12 přednášek z různých oborů činnosti a panelové diskuse sdružené do dvou základních témat:

- význam a dopad standardů kvality z hlediska politiky EU, vysokých škol a inženýrských asociací

- přínosy standardu kvality EUR-ACE pro akreditované vysoké školy a perspektivy jejich dalšího rozvoje.

Účast na tomto zasedání umožnila získat aktuální informace o principech a fungování systémů hodnocení kvality inženýrských studijních programů a zejména problematiku evropského standardu kvality EUR-ACE. Dále umožnila konzultace s účastníky workshopu a potvrzení platnosti deklarovaných požadavků na kvalitu inženýrských programů dle EUR-ACE, které jsou výrazně odlišné od standardních požadavků České akreditační komise a také výrazně odlišné od představ akademické sféry. Hodnocení kvality dle EUR-ACE je především zaměřeno na výstupy, tedy nejen odborné profily programů, ale na aplikační schopnosti absolventů, jejich komunikační dovednosti, jazykové znalosti, adaptabilitu v globálním a kulturně cizím prostředí, schopnosti porozumění problematikám v oblastech sociálních věd, psychologie, ekonomiky, životního prostředí apod. Je kladen důraz na aktivní spolupráci se studenty, jejich praxe v podnicích a na schopnost praktického přístupu k řešení problémů.

Neméně důležitý byl osobní kontakt se zástupci ENAEE a získání podkladů, které jsou nezbytné pro další postup při přípravě akreditační agentury v rámci ČSVTS a její další napojení do sítě akreditačních agentur ENAEE.

Cesta byla uskutečněna za finanční podpory MŠMT ČR.

doc. Ing. Daniel Hanus, CSc., EUR ING
předseda ČSVTS

INFORMACE O PRACOVNÍCH CESTÁCH V RÁMCI FEANI 2012

ÚČAST NA ZASEDÁNÍ ZÁSTUPCŮ NÁRODNÍCH VÝBORŮ FEANI

Doc. Ing. Daniel Hanus, CSc., EUR ING a Ing. Zdenka Dahinterová, EUR ING se ve dnech 9. až 11. května 2012 zúčastnili zasedání zástupců národních výborů FEANI,

které se uskutečnilo na sekretariátu FEANI v Bruselu. Kromě získání aktuálních informací o aktivitách FEANI, důležitou informací byla možnost uznání akreditačních oborů (programů) v bakalářském a magisterském studiu Akreditační komisí ČR. Pokud národní akreditační požadavky

budou odpovídat požadavkům Evropské monitorovací komise (EMK) FEANI pro udílení souhlasu se zařazením do INDEXu FEANI, může být akreditovaný program uznán. Za tímto účelem se musí připravit kritéria pro ČR a předložit je EMK FEANI k posouzení. Na základě toho by se v případě shody uskutečnilo vzájemné setkání EMK a Českého národního výboru FEANI. V jiném případě je možno předložit žádost o uznání příslušného oboru běžným procesem.

Dále se zástupci Svazu vyjadřovali k přípravě strategického plánu FEANI a formulovali své názory k otázkám nejvyšší priority FEANI, která by měla být prosazována v následujících pěti letech, k otázce zaměření činnosti a k otázce členství ČSVTS ve FEANI.

Objasnili se požadavky na implementaci inženýrské karty v ČR. Byly předloženy informace o stavu realizace týkající se technického zajištění a přípravy celého procesu, vydání uživatelské příručky, ustavení registrační a odvolací komise. Vlastní vydávání inženýrských karet v ČR se váže na podpis smlouvy o spolupráci mezi FEANI a ČSVTS, která je vlastně licenční smlouvou a obsahuje požadavky, které je nutné splnit. Jedním z významných požadavků bylo prokázání spolupráce ČSVTS se státní autoritou, která je právně odpovědná za uznávání regulovaných inženýrských profesí. Po splnění všech požadavků bude smlouva stvrzena podpisy statutárních zástupců FEANI a Svazu (co se uskutečnilo dne 5. 10. 2012 v Římě).

Cesta byla uskutečněna za finanční podpory MŠMT ČR.

ÚČAST NA ZASEDÁNÍ STŘEDOEVROPSKÉ SKUPINY FEANI

Doc. Ing. Daniel Hanus, CSc., EUR ING a doc. Ing. Zdeněk Trojan, CSc., EUR ING se zúčastnili ve dnech 16. až 18. srpna 2012 zasedání středoevropské skupiny FEANI, které se konalo ve Vídni pod záštitou Rakouského svazu inženýrů a architektů (ÖIAV).

Jednání zahájil prezident Rakouského národního výboru FEANI Dr. Fritz Schmöllebeck, který seznámil přítomné s historií ÖIAV. ÖIAV je nejstarším inženýrským spolkem v Evropě, založeným v roce 1848 a inaugurovaným osobně rakouským císařem Františkem Josefem I.

Následovalo představení rakouského vzdělávacího systému v oblasti výchovy praktických inženýrů a proces udělování zákonem chráněného titulu Dipl.- Ing.

Rektor technické vysoké školy Fachhochschule Technikum Wien představil rakouský vzdělávací systém v oblasti výchovy univerzitních inženýrů, bakalářské a inženýrské studijní programy pro získání zákonem chráněného titulu Dipl.- Ing.

Po schválení zápisu z minulého jednání informoval generální sekretář Rakouského národního výboru (ÖNK FEANI) Dipl.- Ing. Peter Reichel o aktivitách ÖNK.

Informaci o aktivitách FEANI přednesl generální sekretář FEANI Dirk Bochar a aktivity národních výborů členských zemí středoevropské skupiny FEANI představili jednotliví zástupci členských zemí FEANI. Doc. Hanus prezentoval informaci o stavu přípravy implementace projektu „*engineerING card*“ v ČR s tím, že jsou vytvořeny všechny předpoklady v oblasti organizační, procesní, materiálové i legislativní pro zahájení vydávání karet. Informace byla přijata s velkým zájmem přítomných.

Dirk Bochar poté informoval o stavu projednávání profesních karet v řídicím výboru - Steering Group Evropské komise. Po projednání pracovních materiálů pro valnou hromadu FEANI v Římě (říjen 2012) následovalo představení kandidatury doc. Hanuse do řídicího výboru FEANI (Executive Board) s žádostí o podporu při hlasování, která byla získána.

(Předseda ČSVTS, doc. Hanus byl jednohlasně zvolen za člena řídicího výkonného výboru FEANI v Římě dne 5. října 2012).

Cesta byla uskutečněna za finanční podpory MŠMT ČR.

ÚČAST NA VÝROČNÍM ZASEDÁNÍ FEANI

Výročního zasedání FEANI, které se konalo v říjnu 2012 v Římě, se zúčastnila česká delegace ve složení doc. Ing. Zdeněk Trojan, CSc., EUR ING, prof. Ing. Jiří Milítký, CSc., EUR ING, doc. Ing. Daniel Hanus, CSc., EUR ING a Ing. Zdenka Dahinterová, EUR ING. Zasedání se konalo pod záštitou Italské národní inženýrské rady.

Významnými body pro českou delegaci bylo:

- 1) Zvolení doc. Hanuse řádným členem řídicího výboru FEANI.
- 2) Podepsání smlouvy o spolupráci mezi ČSVTS a FEANI opravňující ČSVTS vydávat profesní kartu inženýra v České republice.

3) Aktivní účast na semináři organizovaném Italskou národní inženýrskou radou na téma „Nový návrh směrnice EU (COM 2011) 883 o uznávání profesních kvalifikací a úloha inženýrství při zabezpečování rozvoje Evropy.“

Seminář, zabývající se novým návrhem směrnice pro kvalifikace EU COM (2011) 883 a úlohou inženýra v budoucí Evropě, byl organizován formou panelové diskuse. Téma úzce souvisí s probíhajícím projednáváním novelizace evropské směrnice 2005/36/EC o uznávání profesních kvalifikací.

Prezident Italské národní inženýrské rady (CNI) Ing. Armando Zambrano ve svém vystoupení uvedl, že jejich společnost reprezentuje více než 200 000 italských inženýrů. V Itálii je za inženýra považována osoba, která složila státní zkoušku a je zapsána v seznamu společnosti. Podle zákona přijatého v Itálii v tomto roce byly definovány nové podmínky, které musí příslušný profesionál splňovat (profesní výcvik, právo zřizovat profesní společnosti, zavedení povinného celoživotního vzdělávání, byla definována zodpovědnost atd.). Tato opatření, jejichž zavádění komplikuje současná ekonomická krize, vyjadřují rostoucí úlohu inženýrů pro zabezpečení dalšího společenského rozvoje. Tuto skutečnost by si měli uvědomovat také politici. Je nutné, aby se evropští inženýři sjednotili na svých postojích a přístupech a dokázali svůj význam prosadit v orgánech Evropské unie. Poslední kongres CNI probíhal pod mottem „My, inženýři, jsme zde.“ Toto heslo by mělo zaznít celoevropsky!

Obecně existuje shoda, že mobilita v inženýrské profesi bude v budoucnosti růst. Evropská profesní karta inženýra je v současnosti předmětem výrazného zájmu. Řešení profesního dokladu, které je založeno na obdobných principech, z kterých má vycházet i profesní karta v pojetí Evropské komise, vyvolalo velice odlišné názory mezi dotázanými experty. Od jednoznačné podpory řešení FEANI, přes určité výhrady či obavy, až po odmítavý postoj expertů z jihu Evropy. Jednalo se o účelu profesní karty inženýra, která je ověřeným dokladem o kvalifikaci a kompetencích držitele. Důležitá je i otázka úrovně kvalifikace, která má být vzdělávacím kritériem pro profesního inženýra.

Na valné hromadě, kterou řídil předseda FEANI Ing. Lars Bytoft, byly projednány zprávy o činnosti valné hromady a výkonného výboru FEANI. Dále bylo projednáno a odsouhlaseno hospodaření FEANI za rok 2011, podána informace o hospodaření v roce 2012 a zprávy interních

a externích auditorů, potvrzeny žádosti o snížení výše příspěvků Francie, Nizozemska, Ruska a Maďarska a poté schválen rozpočet na rok 2013. Též bylo diskutováno rozšíření členské základny o Ukrajinu.

Delegace získala důležité informace o stávajícím systému evropských akreditací. Značka kvality pro inženýrské studijní programy prvního (bakalářského) a druhého (magisterského) cyklu EUR-ACE® je akreditační systém, který poskytuje normy definující špičkovou kvalitu inženýrských vzdělávacích programů v Evropě i mimo ní. Osvědčení „EUR-ACE® Label“ je poskytováno vybranými autorizovanými agenturami vysokoškolským institucím na základě jejich speciální akreditace. Systém EUR-ACE®, který je mezinárodně uznáván, zahrnuje potřeby a perspektivy všech partnerů, kterých se tyto aktivity týkají (studenti, vysokoškolské instituce, zaměstnavatelé, profesionální inženýrské organizace a akreditační agentury).

V závěru zasedání valné hromady sdělil předseda FEANI Ing. Lars Bytoft, že z osobních a pracovních důvodů musí předčasně ukončit své působení ve funkci předsedy. Do příštího zasedání bude zastávat tuto funkci viceprezident dr. Rafael Fernandez Aller ze Španělska. Nový předseda bude zvolen na příštím zasedání, které se bude konat ve Skopje v Republice Makedonie (FYROM).

V rámci jednání valné hromady FEANI v Římě podepsalo slavnostně devět členských zemí (Česká republika, Chorvatsko, Irsko, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Slovinsko) dohodu o spolupráci týkající se profesní karty inženýra usnadňující mobilitu inženýrů. Zvýšení mobility je zásadní odpovědí na nedostatek pracovních sil v klíčových sektorech hospodářství v celé Evropě. Dlouhé a komplikované způsoby uznávání kvalifikace nedovolují profesním inženýrům reagovat ihned na pracovní příležitosti v jiných členských zemích, proto je navržen dodatek ke Směrnici EU 2005/36/EC.

Profesní karta inženýra se vyznačuje svou komplexností (poskytuje přehled o vysokoškolském vzdělání, praxi a dalším vzděláním držitele karty) a nezávislým přezkoušením a zárukou uvedených údajů. Kvalifikační schopnosti jsou testovány a uznávány v zemi původu národním registračním výborem. Profesní karta zhotovená z pevného materiálu bude mít velikost odpovídající bankovní kartě. V tiskové zprávě FEANI se uvádí, že doufá ve vydání 2 500 takových karet v průběhu roku 2013 a bude se těšit z dal-

šího nárůstu počtu zájemců v 32 členských zemích FEANI, které se zapojí do projektu v příštím roce.

Účast na pracovních zasedáních FEANI patří mezi základní povinnosti člena FEANI, kterým je Český národní výbor

FEANI jako organizační složka ČSVTS. Aktivní účast v Evropské federaci národních inženýrských asociací přispívá k mezinárodní prestiži ČSVTS, jeho členských společností a jejich individuálních členů. ČSVTS je v současné době garantem implementace projektu „*engineerING card*“ a přítomnost reprezentantů ČSVTS na všech oficiálních shromážděních i jednáních FEANI je vysoce žádoucí, především pro získávání aktuálních informací a kontaktů.

Cesta byla uskutečněna za finanční podpory MŠMT ČR.

Ing. Zdenka Dahinterová, EUR ING
generální sekretářka Českého národního výboru FEANI

ROZDĚLENÍ DOTACE Z PROGRAMU INGO V ROCE 2012

Český svaz vědeckotechnických společností obdržel finanční prostředky formou dotace ze státního rozpočtu na podporu řešení programového projektu výzkumu a vývoje s názvem „Členství ČSVTS v mezinárodních nevládních organizacích“, realizujícího program INGO. Dotace je poskytována dle smlouvy uzavřené mezi Svazem a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR v letech 2008 – 2012, celková výše poskytnuté dotace činí 6 020 tis. Kč, z toho 1 240 tis. Kč pro rok 2012. Tyto prostředky jsou určeny výhradně na úhradu členských příspěvků Svazu ve FEANI (Evropská federace inženýrských národních asociací) a WFEO (Světová federace inženýrských organizací) a dále k úhradě příspěvků členským organizacím Svazu v mezinárodních nevládních organizacích.

Účelem tohoto projektu je udržet zapojení Svazu a jeho členských organizací do evropských struktur minimálně na stávající úrovni a zúčastnit se práce v nejvyšších orgánech a komisích, prezentovat úroveň českého výzkumu a vývoje a získávat informace o možnosti zapojení do celoevropských odborných projektů.

V příložené tabulce najdete seznam 36 mezinárodních organizací, kterým byl uhrazen poplatek za členství z programu INGO v roce 2012.

Dále získal Svaz dotaci ze státního rozpočtu na podporu řešení projektu „Činnost v řídicích orgánech FEANI a WFEO a koordinace inženýrského výzkumu“ realizujícího rovněž program INGO. I řešení tohoto projektu probíhá v letech 2008 – 2012. Pro jeho řešení je poskytnuta dotace v úhrnné výši 740 tis. Kč, z toho pro letošní rok 150 tis. Kč. Poskytnutá dotace umožňuje zajištění aktivní účasti zástupců Svazu na jednáních FEANI a WFEO, což přispívá k harmonizaci našich aktivit s evropskými a k zapojení do systému celoživotního zvyšování kvalifikace. Výsledkem je také zvýšení informovanosti širší odborné veřejnosti v ČR o nových trendech v inženýrských oborech, směrech dalšího vývoje systému celoživotního vzdělávání a o připravovaných mezinárodních projektech v této oblasti. Součástí aktivit je umožnění akreditace českých technických univerzit v INDEXU FEANI, ověřování a technické zabezpečení žádostí o získání titulů EUR ING.

Ing. Vladimír Poříz
výkonný místopředseda ČSVTS

Název členské organizace ČSVTS	Název mezinárodní organizace	Webová stránka mezinárodní organizace
Česká VTS vodohospodářská	ICOLD/Mezinárodní komise pro přehrady	www.icold-cigb.org
Česká strojnická společnost	CETOP/Evropská komise pro hydrauliku a pneumatiku	www.cetop.org
Česká společnost průmyslové chemie	IRCO/International Rubber Conference Organisation	www.internationalrubberconference.org
Silikátová společnost ČR	ECerS/Evropská keramická společnost	www.ecers.org
Společnost dopravy	UEEIV/Union of European Railway Engineer Associations	www.ueeiv.com
Česká zemědělská společnost	CIGR/Mezinárodní organizace zemědělských inženýrů	www.cigr.org
Český spolek pro péči o životní prostředí	EFAEP/Evropská federace společností odborníků pro ochranu živ. prostředí	www.efaep.org
Společenstvo drobného podnikání	CEPA/Evropská konfederace asociací DDD	www.cepa-europe.org
Český svaz geodetů a kartografů	FIG/Mezinárodní federace zeměměřičů	www.fig.net
Společnost pro aplik. kybernetiku a inform.	EOS/Evropská optická společnost	www.myeos.org
Společnost pro techniku prostředí	REHVA/Federace evrop. spol. pro vytápění, větrání a klimatizaci	www.rehva.eu
Česká společnost pro jakost	EOQ/Evropská společnost pro jakost, ASQ/Americká organizace pro kvalitu, EFQM, GLOBALG.A.P., AIAG	www.asq.org ; www.eoq.org ; www.efqm.org ; www.globalgap.org ; www.aiag.org
Český komitét pro vědecké řízení	EMA/Evropská rada manažerských organizací	www.europeanmanagement.org
Česká slévárenská společnost	WFO/Světová slévárenská organizace	www.thewfo.com
Česká silniční společnost	ITA-COSUF - Výbor pro bezpečnost provozu podzemních zařízení; PIARC/Světová silniční asociace	http://cosuf.ita-aites.org/ ; www.piarc.org
Společnost průmyslu papíru a celulózy	EUCEPA/European Liaison Committee for Pulp and Paper	www.eucepa.eu
Česká VTS spojů	FITCE/Federace telekomunikačních inženýrů	www.fitce.org
Český svaz vynálezců a zlepšovatelů	IFIA/Mezinárodní federace vynálezceckých sdružení	www.invention-ifia.ch
Česká nukleární společnost o.s.	ENS/Evropská nukleární společnost	www.euronuclear.org
Komora BOZP a PO ČR	ENSHPO/Evropská síť organizací BOZP	www.enshpo.eu
Společnost pro trhačí tech. a pyrotechniku	EFEE/Evropská federace pro výbušniny	www.efee.eu
Biotechnologická společnost	EFB/European Federation of Biotechnology	www.efb-central.org
Česká sklářská společnost o.s.	ICG/Mezinárodní sklářský výbor	www.icglass.org
Česká asociace pro geoinformace	EUROGI/ Evropská zastřešující organizace pro geografické informace	www.eurogi.org
Česká automobilová společnost	FISITA/Mezinárodní federace automobil. inž. společností	www.fisita.com
Český komitét elektrického tepla	UIE/Mezinárodní unie pro el. aplikace	www.uie.org
Český národní komitét IMEKO	IMEKO/Mezinárodní konfederace měření	www.imeko.org
Česká spol. chemického inženýrství	EFCHI/Evropská federace chemického inženýrství	www.efce.info
Komora geodetů a kartografů	CLGE/Rada evropských zeměměřičů	www.clge.eu
ČSVTS	FEANI/Evropská federace inženýrských národních asociací	www.feani.org
ČSVTS	WFEO/Světová federace inženýrských asociací	www.wfeo.org

ČESKÁ A SLOVENSKÁ OBEC DĚLOSTŘELECKÁ PRAHA (ČaSOD PRAHA)

Vážení přátelé vědecko - technické komunity ČSVTS,

v květnu 2012 byla naše obec přijata do rodiny vědecko - technických společností. Naše společnost ve svých řadách a klubech spojuje ty oblasti technického umu a dovedností, které souvisí nebo jsou

přímo spojeny s uměním vedení palby pomocí dělostřeleckých zbraní, raket a jiných prostředků, využívajících v konečném důsledku explozivní přeměnu energetických materiálů nebo kinetických účinků.

Obec ČaSOD Praha byla založena v roce 2005 a je registrována na Ministerstvu vnitra ČR. Jedná se o nepolitické sdružení, které nevyvíjí žádnou politickou činnost. Má vypracovány a schváleny stanovy ČaSOD, jednací řád, směrnice pro hospodaření a další administrativně - správní dokumenty pro řízení ČaSOD a její aktivní a účelnou činnost. Naše členská základna se postupně rozrůstala do dnešních počtů zhruba 400 členů v rámci celé České republiky. Obec je podle zájmů a dostupnosti členěna na jednotlivé kluby a sekce.

V naší členské základně je řada příslušníků s akademickými a vědeckými tituly a hodnotami. To vše vytváří pozitivní prostředí pro kvalitní práci ČaSOD.

V našich řadách sdružujeme odborníky a experty mnoha technických i teoretických oblastí. Působnost našich členů zaměřujeme jednak na mladé lidi v rámci praktických aktivit ve vzdělávacích nebo památkových institucích. Dále je to působení v rámci odborných výzkumných pracovišť. Nelze zapomínat na spolupráci s veterány, kteří se prakticky zapojovali do nejrušnějších oblastí vojenství právě z hlediska dělostřelectva.

Členové obce představují sdružení osob, které v minulosti i v současnosti spojují své pracovní i soukromé aktivity s problematikou dělostřeleckých a raketových zbraní a munice. S tím souvisejí vědecko - popularizační aktivity směrem k seznámení s historickými souvislostmi a rozvojem dělostřelectva jako řemesla /umění rozvoje výrobních oborů.

Naše obec také rozvíjí dobré vztahy mezi vojáky v činné službě, v záloze, vojenskými a válečnými veterány na straně jedné, a zvláště pak civilní veřejností a především mládeží, zajímající se o vojenskou historii Československa, na straně druhé.

Hlavním řídicím orgánem obce je sněm, který rozhoduje o základních aktivitách obce a schvaluje základní dokumenty. Mezi sněmy je činnost řízena prostřednictvím zvoleného Prezidia, které je výkonným orgánem ČaSOD a jehož statutárním zástupcem je prezident a první viceprezident ČaSOD Praha.

Společný cíl lze specifikovat jako pěstování technického umu a hrdosti nad tím, co v těchto oblastech bylo v minulosti dosaženo v rámci průmyslu na území České republiky a Slovenské republiky od vzniku společného státu v roce 1918. Dále se zaměřujeme také na udržení schopností a dovedností dělostřelectva pro příští generace.

Aktivně se naše obec podílí prostřednictvím svého člena také na průvodcovských službách v Památníku Pečkárna v ulici Politických vězňů 20 v Praze 1 pro objasňování historických souvislostí v nedávné válečné historii naší vlasti.

ČaSOD Praha se svými odbornými posudky zapojila do grantu zadaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR pro Svaz důstojníků a praporčíků AČR s názvem „Česká společnost v novodobé Evropě - osudy, vazby, vzdělání a sjednocování 1914 – 2009“.

Nelze se ale zastavovat na tomto mezníku - roku vzniku Československa, protože umění střelby střelným prachem se datuje do časů ve 12. a 13. století na územích střední Evropy, kam nepochybně naše území také spadalo. V rámci dělostřelectva se historicky angažovali mnozí odborníci, kteří tento obor rozvíjeli postupně dál. A zejména konec 19. století a počátek 20. století byl pro rozvoj této technologie na našem území velmi významný.

Jedná se tedy o vědecké a technické disciplíny v oblastech vnitřní, vnější a koncové balistiky, oblasti dynamiky výbuchu, dynamiky proudění plynů a obtékání materiálů, praktické zpracování a odlévání kovových materiálů

od bronzových slitin až do dnešních ocelových materiálů. Také první počítačové stroje vznikaly na bázi nejrůznějších dělostřeleckých výpočtů.

V rámci mezinárodní spolupráce jsou členové ČaSOD zapojeni do aktivit v rámci NATO, EU a jiných mezinárodních organizací. Podílí se rovněž na organizaci konferencí s vědecko - technickým zaměřením. S rozvojem dělostřelectva souvisí rozvoj osvojování si nejnovějších vědecko - technických poznatků v rámci ústavů, vysokých škol, zejména Univerzity obrany, velitelství výcviku, střední odborné školy v Moravské Třebové, ale také u stávajících dělostřeleckých jednotek v rámci Armády České republiky.

Jedná se nám o to, abychom na základě úspěchů dělostřelectva v minulosti motivovali a vedli mladou generaci k dalšímu získávání poznatků uplatňovaných v této oblasti pro její další rozvoj. V tom naše společnost ČaSOD spolupracuje s rezortem Ministerstva obrany ČR za účelem udržování a rozvíjení těchto schopností. Nejde jen o aktivity odborné, ale také společenské.

Chceme se podílet na organizaci odborných diskusí odborníků z vojenství, obranného průmyslu i akademické

obce k rozvíjení poznatků o dělostřelectvu a raketové technice. Chceme i oceňovat, být symbolicky, ty členy obce, kteří do tohoto procesu významně zasáhnou.

Své aktivity prezentujeme na zavedených internetových stránkách, jejímž prostřednictvím chceme také tyto aktivity popularizovat. Chceme otevřeně spolupracovat se všemi společnostmi v rámci ČSVTS a podílet se na celkovém rozvoji tohoto svazu.

ČaSOD Praha byla na 47. valné hromadě ČSVTS přijata za člena Svazu. Děkujeme za její přijetí, budeme i nadále rozvíjet v tomto směru své aktivity a přitom budeme součástí ČSVTS. V roce 2010 jsme na našem sněmu přijali a rozhodli o dodržování etického kodexu a stanov ČSVTS. Budeme využívat a propagovat prostřednictvím loga tento Svaz a aktivně se podílet na propagování aktivit ČSVTS.

Ing. Jaroslav Stojan, EUR ING
prezident ČaSOD Praha

SKLÁŘSTVÍ ZAŽÍVÁ RENESANCI

Tuzemské sklářství ožívá, což je patrné jak v objemech tržeb, tak i ve zvyšujícím se počtu pracovníků. Provoz otevírají menší sklárny, v blízké době například Bohemia Machine Glass. Budoucnost tohoto trendu ve sklářském průmyslu bude ovšem záviset i na tom, zda se podaří posílit odborné střední školství a spolupráci mezi školami a podniky. Takové jsou závěry setkání v Jablonci nad Nisou, jehož se 30. května zúčastnilo více jak pět desítek zástupců sklářských podniků a organizací, škol a veřejné správy z regionu. Akci zorganizoval Svaz průmyslu a dopravy ČR ve spolupráci s Muzeem skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou a Českou sklářskou společností.

„Obraz tuzemského sklářství je diametrálně jiný, než tomu ve skutečnosti je. Sklářství je opět na vzestupu. Na tento trend jsme chtěli poukázat. Samozřejmě, že do budoucna se neobejde bez přidané hodnoty a technicky vzdělaných pracovníků, kterých začíná být nedostatek,“ uvedla k záměru akce Markéta Heroutová, regionální ředitelka Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Magda Purkrábková, tajemnice Asociace sklářského a keramického průmyslu ČR, členské organizace Svazu, k vývoji sklářství uvedla: „Jestliže předloni dosáhly tržby zhruba 32 miliard korun, v loňském roce to bylo již 33,3 miliardy korun. Přímý vývoz dosáhl v minulém roce přes 22 miliard korun“. Podle zástupkyně Asociace rostou zejména objemy výroby obalového skla a skleněných vláken, užitkového skla a bižuterie. „Nehledě na stagnaci stavebnictví, což má dopady na výrobu plochého skla, se celková situace ve sklářství zlepšuje,“ uvedla Magda Purkrábková.

Z hlediska Evropy si Česká republika udržuje poměrně dobrou pozici se svými 1,4 až 1,5 milióny tun vyrobeného skla ročně, přičemž převážná část produkce pochází z automatizovaných linek. „Výroba skla je u nás automatizována z 97 až 99 procent. Představa ruční výroby neodpovídá realitě,“ uvedl Vlastimil Hotař z Katedry sklářských strojů a robotiky Technické univerzity v Liberci. Podle něho jsme evropskou velmocí se 124 kilogramy vyrobeného skla ročně na jednoho obyvatele a tento podíl by se mohl zvyšovat.

Poměrně optimistický je při hodnocení budoucího vývoje sklářství Jiří Kočárek, předseda představenstva společnosti EcoGlass. „V některých oborech, jako je automobilový průmysl, osvětlení, solární elektrárny, má sklářství budoucnost. Sklo se vrací a roste i díky mobilním telefonům či digitálním kamerám,“ uvedl s poukazem na zvyšující se přesnost lisovaného skla a výhod oproti plastům.

Co se týká počtu zaměstnanců ve sklářství, se čtrnácti a půl tisíci pracovníků je ČR na 4. místě v Evropě. Počet pracovníků se opět začíná zvyšovat a podniky vyjadřují stále větší poptávku po absolventech škol. Jak však zaznělo při setkání, zájem o studium sklářství je velmi malý a podniky se začínají potýkat s nedostatkem pracovníků. „Sklářské školství kolabuje. Přitom budoucnost odvětví závisí právě na něm,“ prohlásil Martin Hlubuček, zástupce ředitelky Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské v Železném Brodě. Podle něho v některých středních odborných školách je pouze polovina žáků. Budoucím rizikem je také fakt, že se již několik let nevyučuje obor technologie skla a někteří umělečtí řemeslníci odcházejí do zahraničí, například do Itálie. Proto školy i podniky usilují o těsnou spolupráci.

Touto cestou se vydala společnost Preciosa (celkově zaměstnává na pět tisíc zaměstnanců), která založila Nadaci Preciosa. „Díky nadaci si můžeme „sáhnout“ na nové pracovníky. Potřebujeme mimo jiné technology, konstruktéry, designéry. Nabízíme proto studentům možnost flexibilní práce při studiu a účast na projektech,“ uvedla Jana Havlíčková, personální ředitelka této společnosti, která poskytuje vybraným studentům stipendia v celkovém objemu několika set tisíc korun ročně.

Na potřebnost těchto stipendií poukázal prof. Aleš Helebrant z Fakulty chemické technologie VŠCHT v Praze, která spolupracuje právě s Preciosou a dalšími sklářskými podniky. „Přivítali bychom další podniky, které by nabídly studentům stipendia,“ uvedl.

Svaz průmyslu a dopravy ČR a Česká sklářská společnost

Článek byl publikován v časopise „Sklář a keramik“ č. 7-8/2012.

„PODNIKOVÍ“ VODOHOSPODÁŘI

Zákon o vodách 254/2001 Sb. v platném znění, ve znění včetně zákona 76/2002 Sb., zákona 320/2002 Sb., zákona 274/2003 Sb. a zákona 20/2004 Sb. v úvodním ustanovení - § 1 říká, že účelem a předmětem zákona je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem Evropského společenství, též přispívat k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo závisících suchozemských ekosystémů. Zákon upravuje právní vztahy k povrchovým a podzemním vodám, vztahy fyzických a právnických osob k využívání povrchových a podzemních vod, jakož i vztahy k pozemkům a stavbám, s nimiž výskyt těchto vod přímo souvisí, a to v zájmu zajištění trvale udržitelného užívání těchto vod, bezpečnosti vodních děl a ochrany před účinky povodní a sucha.

Již předchozí zákon o vodách č. 138/1973 Sb. řešil péči o hospodaření s vodou a ochranu vod. Vyhláška č. 42/1976 Sb. o vodohospodářích uložila (již počínaje

závody s dosažením stanovené hranice potřeby vody), čištění odpadních vod a na dalších ukazatelích povinnost ustavit vodohospodáře, čímž navázala na založený institut závodních a podnikových vodohospodářů z padesátých let minulého století. Toto znamenalo stejnou povinnost pro příslušný podnik a všechny nadřízené instituce až po jednotlivé resorty.

Do léta připravovaného nového zákona 254/2001 Sb. o vodách byl velmi podrobně zapracován i institut podnikových vodohospodářů (k projednávání návrhu zákona v senátu byl pozván celý Republikový výbor Sdružení vodohospodářů ČR). Bohužel později, až při schválení nového vodního zákona 254/2001 Sb., poslanci tuto pasáž ze zákona neuvážene vyškrtli. Je paradoxem, že v jiných oborech po vzoru někdejších podnikových vodohospodářů, musí firmy ze zákona svěřit hospodaření se závodními látkami odborníkům. Totiž, ve stejné době, kdy „odborníci na všechno“ - tedy naše poslanecká sněmovna - vypustila z vládního návrhu dnes platného zákona o vodách instalování vodohospodářů, tak benevolentně a nesystematicky ponechala odpadového hospodáře v dnes platném a sou-

časně schvalovaném zákoně o odpadech č. 185/2001 Sb. Přitom problematika odpadních vod a jejich zneškodňování u velkých producentů je stejně závažná jako provoz skládek odpadů. Ministerstvo životního prostředí se snažilo věc řešit systematicky návrhem komplexního zákona o životním prostředí, který obsahoval také část odborných pracovníků - ekologů, vazbu na normy environmentální kvality výroby - vše "skončilo u ledu" po volbách 2010. Současný nelogický systém potřebuje spolehlivého partnera státní správy u rozhodujících hráčů ovlivňujících kvalitu životního prostředí. Není-li řádný systém, musíme bojovat o jednotlivé složky - dnes je na řadě voda, jako základní složka životního prostředí.

Přestože podnikový vodohospodář vypadl z vodního zákona, jeho funkce u zachovaných podniků setrvala. Postupně ji podniky z "úsporných důvodů" dost rušily a u nových podniků již byla zavedena vzácně.

Víra zákonodárců, že sankce v zákoně o vodách podniky povedou k řádnému hospodaření s vodou a její ochraně, je lichá. Ani vysoké náklady za "vodu" podniky nenutí k vhodným opatřením (neví o nich a neumí). Vedení firem má jiné starosti, než se starat o vodu, tak ani nevnímají vysoké ztráty spojené s jejím nedokonalým hospodařením. Nezná vodoprávní předpisy ani příslušné normy a přitom při častých rekonstrukcích provozů je možné efektivně vyřešit i vodní hospodářství. Špatnou ochranou vod trpí nejen firmy, ale celá společnost. Havárie na vodách jsou zbytečně časté. Případné pokuty firmy raději zaplatí než aby závadám předcházely a často i neoprávněným postihům se odborně neumí hájit. Zanikla i spolupráce podniků (podnikového vodohospodáře) s vodoprávníky, hygieniky, správci povodí a dalšími odbornými pracovníky. „Nevodařští“ pracovníci podniků se s nimi nedokáží domluvit a neumí najít správnou cestu. Provozy (často i se závadnými látkami pro životní prostředí) nejsou chráněny před velkými vodami. A protierozní ochrana u zemědělských podniků je často vzácností, o § 27 zákona o vodách často nemají ani ponětí (správní orgány je neumí řešit).

Je nezbytné zákonně svěřit ochranu vod a hospodaření s ní u větších firem do péče odborníků, ať z řad vlastních pracovníků, či objednaných kvalifikovaných odborníků (současní "létající vodohospodáři" na současné neřesti již zdaleka nestačí). Organizace dnes ani neumí stanovit pro případného podnikového vodohospodáře povinnosti (dříve specifikované ve vyhlášce 42/1976 Sb.).

K zlepšení současného stavu Republikový výbor Sdružení vodohospodářů ČR pořádá 5. prosince 2012 v Praze, v budově ČSVTS, Novotného lávka 5, v sále 414, "Kulatý stůl" k problematice zabezpečení odborného vedení vodního hospodářství, hlavně "nevodářských" podniků.

Cílem akce je rozebrat tuto problematiku za účasti zástupců z resortů MZe, MŽP, předsednictva ČSVTS, státní správy, hygienických úřadů, inspekce ŽP, Povodí, parlamentu, členů SVČR a zástupců médií. Při přípravě jednání drtivá většina z uvedených zástupců projevila pozitivní snahu myšlenku řešit a podpořit.

Prestižní funkce podnikového vodohospodáře velmi uškodilo v době komunistické totality, že podniky s podporou režimu braly funkci vodohospodáře okrajově, často jako funkci neúnosně kumulovanou s řadou dalších povinností (převážně s funkcí podnikového energetika).

Rád bych připomenul, že v době totality ve vedení podniků a dalších orgánů museli být stranou prověřeni nomenklaturní pracovníci, kteří zájem o přírodu a ochranu vod měli až na posledním místě a navíc úzkostlivě tajili všechny prohršky a strana své nomenklaturní pracovníky před postihem chránila. I v současné době vedení firem velmi zapomíná pro jiné starosti na "vodoprávní povinnosti".

Při pohledu do historie vidíme, že někdejšímu systému režimu mohli obstát vodohospodáři pouze vzdělaní a znalí stavu životního prostředí (velmi špatného). K zajištění potřebného vzdělání bylo zahájeno pomaturitní a postgraduální studium vodohospodářů. Zde sehrála velkou roli nevládní organizace – Československá vědecko-technická společnost. Pod tlakem špatného vývoje ve vodním hospodářství, hlavně z ohrožení a znečištění vod rozhodl Český výbor vodohospodářské společnosti (ČVVTs) v říjnu 1978 zřídit odbornou komisi průmyslových a zemědělských vodohospodářů, která po úspěších byla v září 1989 přeměněna na odbornou skupinu průmyslových a zemědělských vodohospodářů (ÚOS). Na podzim roku 1980 ustavující schůze samostatné odborné skupiny se vedle vodohospodářů zúčastnili zástupci Státní vodohospodářské inspekce. Odborná skupina se v roce 1981 přeměnila na Ústřední odbornou skupinu průmyslových a zemědělských vodohospodářů Praha (OSPPZV). Hlavním úkolem činnosti bylo zajištění doškolení podnikových vodohospodářů převážně 3letým studiem Institutu vzdělávání a výchovy a dalším pomaturitním a postgra-

duálním studiem. Do vzdělávání vodohospodářů byly rovněž zapojeny domy techniky (např. dopisovatelský kurz právních předpisů vodního hospodářství). Problémem byla nedostupnost předpisů. Na neúnosný stav musela v roce 1984 reagovat vláda vládním usnesením, kde uložila podnikům považovat závodní, podnikové, oborové a resortní vodohospodáře za významné pracovníky a uložila jim vytvářet jejich přiměřené postavení v řídicím systému organizací.

Zájem o vzdělání a o informace u vodohospodářů silně narůstal. Školení pro vodohospodáře již organizovali i sami vodohospodáři. "Sametová revoluce" přinesla výrazné a překotné změny v celé společnosti. Na V. setkání vodohospodářů v Bílém Podolí (v květnu 1990 – 329 účastníků) padl návrh ustavit samostatnou společnost ČSVTS - Sdružení vodohospodářů ČR (SVČR). Činnost a členská základna Sdružení rapidně narostla. Při vzniku Českého svazu vědeckotechnické společnosti v roce 2000 již bylo Sdružení (s členskou základnou přes 1200 členů) jednou ze zakládajících společností. Narostla i publikační činnost, vedle sborníků přednášek byly vydané další publikace, včetně sborníku Právních předpisů pro vodohospodáře (17 aktualizovaných vydání).

Bohužel po vypadnutí podnikových vodohospodářů ze zákona se počet podnikových vodohospodářů rapidně snižoval. Velký počet v té době již kvalifikovaných pracovníků přešel na jiné posty ve společnosti. I členská základna SVČR se snížila na desetinu a hlavně, zastaveným přílivem mladých členů, členská základna neúnosně stárne.

Úkolem "Kulatého stolu" k problematice zabezpečení odborného vedení vodního hospodářství je projednat kroky k výraznému zlepšení řízení vodního hospodářství ve výrobní sféře a navázání potřebné spolupráce mezi pracovníky "vodařských" podniků i na ně navazujících institucí. Problém je i s vypracováním různých hlášení na více míst (včetně nákladů), které resorty k zvládnutí svých problémů požadují.

Je jasné, že dílčí ustanovení k zabezpečení provozu vodohospodářských provozů ve vodním zákoně a na navazujících předpisech, včetně zákona 274/2001 Sb. a vyhlášky 428/2001 Sb. nestačí. Pouhá povinnost mít v podniku s většími vodohospodářskými zařízeními kvalifikovaného pracovníka (v jakékoli funkci) nestačí a výrazně brání k rozvoji ochrany a hospodaření s vodou.

Dnes, jak různá šetření dokazují, podnikům chybí odborník na sledování a realizování změn "vodoprávních" předpisů v praxi, plnění vodoprávních rozhodnutí, sledování provozu a odborné reakce na změny rozvoje výroby a technologií, dodržování manipulačních a provozních řádů, prevence a sledování kvality používaných vod a vypouštěných odpadních vod, řešení poruch a dopadů škod způsobených povodní na provozech a vyplavování kontaminačních látek do vodního režimu a celého životního prostředí. Z úsporných důvodů podniky neřeší rozvoj vodohospodářských provozů. V rámci šetření dochází k mnohem vyššímu využívání vlastních studní. Zde hrozí rizika propojování vlastních vodních zdrojů s veřejnými vodovody a z toho plynoucích mnoho dalších "úsporných" neřeší.

Zákonné svěření vodního hospodářství podniků do rukou odborníků, buď z řad pracovníků podniku, či smluvně zajištěných, přinese nejen obecné zlepšení hospodaření s vodou a ochranu vod, ale přinese i úspory podnikům. Jednak zlepšením dimenze zařízení a tím úspory energie. Odborník minimalizuje postihy podniků za porušování předpisů a vodoprávních rozhodnutí, a zlepší ochranu před sankcemi.

Zlepšení je potřebné i pro zvýšení prestiže oboru vodního hospodářství. Vodohospodář představuje odborníka, který umí naplňovat zákon o vodách již počínaje preambulí tohoto zákona.

Jan Lázňovský
předseda Republikového výboru
Sdružení vodohospodářů ČR

SPOLEČNOST PRO TECHNIKU PROSTŘEDÍ POŘÁDÁ SVĚTOVÝ KONGRES CLIMA 2013

V červnu 2013 se Praha stane hostitelkou nejvýznamnější odborné události roku v oboru vytápění, klimatizace a větrání budov – světového kongresu CLIMA 2013.

CLIMA 2013 je již 11. světovým kongresem REHVA a v tomto roce se v jeho rámci uskuteční i IAQVEC - 8. mezinárodní konference zaměřená na kvalitu vnitřního prostředí, větrání a úspory energie v budovách.

V období první poloviny roku 2012 se na kongres se svými abstrakty přihlásilo více než 1050 autorů ze 60 zemí všech kontinentů s tématy vycházejícími z motto kongresu „Energeticky účinné, chytré a zdravé budovy“.

Kongres CLIMA 2013 je koncipován jako odborná akce určená nejen pro výměnu názorů odborníků z univerzit a výzkumných pracovišť, ale velký důraz je kladen na příspěvky, které osloví odborníky z praxe. Program kongresu tak zahrnuje prezentace příspěvků, postery, workshopy i odborný doprovodný program, jako jsou například kurzy ASHRAE na téma Navrhování budov s vysokou účinností: aplikace a vývojové trendy (High Performance Building Design: Applications and Future Trends).

Kvalitu odborného programu garantuje mezinárodní vědecký výbor, složený z více než 100 předních odborníků ze všech kontinentů. Zájem průmyslu dokladuje v tomto okamžiku již téměř vyčerpaná kapacita 20 REHVA workshopů - odborných seminářů pořádaných v rámci kongresu CLIMA 2013 našimi průmyslovými partnery a v rámci projektů REHVA, zaměřených především na řešení aktuálních otázek spojených s implementací směrnice EU o energetické náročnosti staveb a souvisejícími problémy technologického vývoje.

Z témat kongresu lze určitě upozornit na speciální téma zabývající se problematikou historických budov, související s tradicí historické Prahy. Na zahájení každého ze 4 kongresových dnů jsou pozváni vybraní přednášející (keynote speakers) z řad světově uznávaných odborníků z celého světa.

Pro účastníky kongresu je připraveno překvapení v podobě dosud nerealizovaného technického řešení sborníku příspěvků.

CLIMA 2013
11th REHVA World Congress
&
8th International
Conference on IAQVEC

16.–19. 6. 2013
Prague Congress Centre
Czech Republic

**„Energy Efficient, Smart
and Healthy Buildings“**

2013
C L I M A
CZ

REHVA
3E
Federation of
European Heating,
Ventilation and
Air-conditioning
Associations

IAQVEC 2013

SPOLEČNOST PRO TECHNIKU PROSTŘEDÍ
SOCIETY OF ENVIRONMENTAL ENGINEERING

CALL FOR ABSTRACTS OPEN

www.clima2013.org

Kongres bude probíhat pod záštitou významných partnerů z průmyslu i společenských organizací a ve spolupráci s partnery reprezentujícími špičku v oboru. Z partnerů světového kongresu CLIMA 2013 jmenujme například ASHRAE - profesní organizace s tradicí více než 118 let sdružující více než 50 000 odborníků po celém světě, SHASE - japonská organizace s tradicí přes 80 let a s více než 20 000 členy, nebo ISHRAE - náš indický profesní partner, IIR, AIVC, AHRI a řada dalších profesních organizací.

Záštitu nad kongresem převzalo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ČVUT v Praze a v jednání je podpora Magistrátu hlavního města Prahy.

Potěšující je i zájem sponzorů, kdy pozici diamantového sponzora již získala firma TA Hydronics a dále významné firmy jako Daikin, Junkers a další přední firmy z oboru.

Kromě odborného programu je pro účastníky kongresu a jejich doprovod připraven i bohatý společenský program nabízející všem v čase kongresu poznat to nejlepší z Prahy a České republiky. V jeho rámci budou mít účastníci možnost nejen neformálně diskutovat, ale i poznat

„zevnitř“ nejkrásnější místa historické Prahy, jako je např. Obecní dům, kde se bude konat závěrečný kongresový společenský večer (farewell congress night-out) - večere s kulturním a společenským programem. Pro doprovázející osoby je připravena bohatá nabídka prohlídek Prahy i krás České republiky. Milovníky piva jistě potěší možnost návštěvy plzeňského pivovaru, kolébky pivovarnictví, která dala světu název typu piva „pils“.

Kongres pořádá Společnost pro techniku prostředí, která zastupuje ČR v REHVA (Evropské sdružení společností z oboru vytápění, klimatizace a větrání) ve spolupráci s profesionálním pořadatelem kongresů Garant s. r. o.

K účasti na kongresu CLIMA 2013 srdečně zveme všechny zájemce z oboru vytápění, klimatizace a větrání budov. Aktuální informace včetně podmínek účasti na kongresu CLIMA 2013 jsou na stránkách www.clima2013.org.

prof. Ing. Karel Kabele, CSc.

předseda Společnosti pro techniku prostředí
prezident světového kongresu CLIMA 2013

ÚČAST ČESKÉHO SVAZU VYNÁLEZCŮ NA MEZINÁRODNÍ VÝSTAVĚ ARCA ZAGREB

10. mezinárodní výstava vynálezů ARCA Zagreb se konala ve dnech 10. - 13. října 2012. Výstavu pořádal Chorvatský svaz vynálezců pod záštitou prezidenta Chorvatska, chorvatského Ministerstva vědy, školství a sportu, Ministerstva hospodářství, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva pro regionální rozvoj, Chorvatské společnosti technické kultury a dalších organizací a sponzorů. Název ARCA je původní slovo a znamená „kufr hodnot“.

Mezinárodní účastníci vystavovali jednotně pod záštitou IFIA - Mezinárodní federace národních organizací vynálezců.

Výstavy se zúčastnilo 150 vystavovatelů z Chorvatska a 61 vystavovatelů z 10 dalších zemí.

Výstava se konala v překrásné Národní a univerzitní knihovně v Záhřebu, kde zaplnila vstupní halu. Národní knihovna je střediskem kulturního života Chorvatska. V roce 2007 slavila 400 let nepřetržité činnosti.

Na zahájení výstavy byli přizváni významní hosté z ministerstev a dalších organizací, pod jejichž záštitou se výstava konala. Výstavu otevřel Stjepan Car, předseda Chorvatského svazu vynálezců. V zahajovacím ceremoniálu byli oceněni nejlepší vynálezci Chorvatska a ceny předával András Vedres, předseda IFIA a další členové výboru.

Ná výstavě byla prezentována řada vynálezů z různých oblastí techniky. Představeny byly jak vynálezy drobných vynálezců jako např. držák na zahradní nářadí, tak i vynálezy velkých společností nebo výzkumných ústavů, jako například zařízení na úpravu chemikálií. Výstavy se zúčastnila také řada odborných škol Chorvatska, kde studenti předvedli zajímavé exponáty. Jeden z oceněných exponátů byla výuková elektrická kytara, kde se akordy zobrazovaly na hmatníku pomocí diod.

Jeden z nejzajímavějších a nejvíce hodnocených vynálezů byl vynález Fúzního reaktoru vynálezce György Egelyho z Maďarska, který se týká uplatnění akustické rezonance v reaktoru. Ta může např. formovat uhlíkový prášek v elektromagnetickém komorovém rezonátoru, kde změnou na plazma a doplněním vypařovaného vodíku změni svůj stav a stane se magnetickým. Je to nové revoluční zařízení, které v dalším vývoji předpokládá, že by mohlo přinést až 10násobný aktivní zisk při výrobě energie méně náročnou cestou než přes Tokamak. „Bude k tomu však ještě dlouhá cesta“, poznamenává vynálezce, „a bude potřebovat výraznou finanční podporu“. Tento vynález byl po zásluze oceněn nejvyšším vyznamenáním IFIA.

Český svaz vynálezců a zlepšovatelů (ČSVZ) vystavoval v samostatném stánku v části vyhrazené zahraničním účastníkům, vedených pod patronací IFIA. Bylo zde předvedeno 6 vynálezů a to zejména:

- **Cyklistická bunda se signalizací změny směru a brzdění** vynálezce A. Havelka a kol., TU Liberec;
- **RONJA**, Radiofrekvenční chirurgický nástroj na játra vynálezce M. Penhaker a spol., VŠB Ostrava;
- **Vodní turbína SETUR** vynálezce M. Sedláček, ČVUT Praha;
- **miniExplonix**, miniaturní přístroj pro zjišťování explosivních materiálů vynálezce J. Bláha a kol., RS Dynamics, a.s. Praha;
- **Nailexpert**, přípravky na odstranění plísní na kůži a na nehtech vynálezkyne M. Chrápavá a kol., Omega Altermed, Brno;
- **Tabulka hodnocení inovací ve službách** vynálezce P. Dlouhý, ČSVZ.

Stánek ČSVZ navštívila řada návštěvníků, zejména z Chorvatska, kteří projevíli zájem o některé vynálezy, jež by bylo možné získat a prodávat v Chorvatsku. Jednalo se zejména o cyklistickou bundu a turbínu Setur. O vynález miniExplonixu projevíla zájem zástupkyně velvyslenectví USA v Záhřebu a zástupce letecké inspekce civilního letectví Chorvatska.

Za vynálezy získal ČSVZ několik ocenění: vynález miniExplonix získal Zlatou medaili IFIA a stříbrnou medaili výstavy ARCA, cyklistická bunda získala stříbrnou medaili výstavy ARCA. Ocenění byla předána na společném slavnostním zakončení před auditoriem ostatních vystavovatelů.

Výstavu navštívily významné osobnosti, které byly i ve stánku Českého svazu vynálezců a zlepšovatelů (ČSVZ). Nejvýznamnějšími hosty byl i prezident Chorvatska Ivo Josipovič a předseda IFIA András Vedres.

Vedlejší zajímavostí výstavy byla návštěva rodiště Nicola Tesly - Smilja. Tam je opraven původní dům, ve kterém Tesla žil a začínat tvořit. V domě je zřízena výstava jeho nejvýznamnějších vynálezů. Jeden z jeho vynálezů - vysokonapěťový transformátor je předváděn i ve své funkci v návštěvním středisku. Teslu Chorvaté hodnotí jako jednoho z největších mužů své země a jsou na něj patřičně hrdí. Při této příležitosti vznikla diskuze mezi zástupci IFIA o srovnání významu vynálezů Nicola Tesly a Thomase Alva Edisona.

Součástí výstavy byla oslava 5. mezinárodního dne vynálezců, který byl vyhlášen federací IFIA v rámci 10. výročí výstavy ARCA. Při této příležitosti se IFIA rozhodla uspořádat konferenci na téma „Organizace invenční činnosti a komercializace inovací - modely a zkušenosti“.

Další součástí výstavy byla 3. konference s mezinárodní účastí „Inovace vedoucí ke konkurenceschopnosti“. Téma konference bylo „Národní inovační strategie Chorvatské republiky 2013-2020“. V rámci této konference vystoupili i čeští zástupci.

Zástupcům IFIA byl předložen návrh na uspořádání 1. české výstavy vynálezů v Praze v roce 2013 tak, aby výstava byla zařazena do kalendáře významných výstav IFIA a odsouhlasena na valné hromadě IFIA v Číně v listopadu 2012, kde předseda ČSVZ předloží oficiální pozvánku. Zástupci IFIA přislíbili, že budou návrh podporovat a pomůžou při realizaci.

Ing. Pavel Jirman

místopředseda Českého svazu vynálezců a zlepšovatelů

20. MEZINÁRODNÍ KONGRES CHEMICKÉHO A PROCESNÍHO INŽENÝRSTVÍ CHISA 2012

Ve dnech 25. až 29. srpna se v Praze konal jubilejní 20. mezinárodní kongres chemického a procesního inženýrství CHISA 2012. Kongresy CHISA jsou bezesporu jednou z nejvýznamnějších akcí v oboru ve světovém měřítku a mají dlouholetou tradici: první ročník se konal v Brně v r. 1962, dva následující v letech 1965 a 1969 v Mariánských Lázních a od r. 1972 se kongres koná vždy v Praze, nejprve ve tříletém, později ve dvouletém intervalu. Je zajímavé, že v době, kdy většina významných vědeckých konferencí stále mění místo svého konání a snaží se tak uplatnit i „turistický“ aspekt, zájem o kongresy CHISA, pořádané již 40 let na stejném místě, rozhodně neklesá. Kromě tradice, dobře strukturovaného programu a kvalitní organizace, je zde bezesporu významná „přidaná hodnota“ pražského genia loci.

Akronym CHISA je zkratkou českého názvu Chemické inženýrství, strojírenství a automatizace a národní konference se pod touto hlavičkou konají pravidelně v mezidobí mezi kongresy – první národní konference CHISA proběhla v r. 1956, tedy před více než půl stoletím.

Kongresy CHISA organizuje Česká společnost chemického inženýrství v úzké spolupráci s Ústavem chemických procesů AV ČR, s podporou Inženýrské akademie ČR a VŠCHT Praha a pravidelně se jich účastní vědci z celého světa.

Letošního kongresu se zúčastnilo takřka 1000 vědců z 64 zemí pěti kontinentů. Odborný program kongresu se konal v kongresovém hotelu Clarion. Slavnostního zahájení

programu kongresu byl i tradiční koncert ve Smetanově síni Obecního domu, opět se Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK. Zaplněná Smetanova síň nadšeně aplaudovala skladbám A. Dvořáka a B. Smetany.

Odborná část programu probíhala v deseti paralelních sekcích (podrobnosti na www.chisa.cz/2012): během čtyř dnů odezněly čtyři kongresové plenární a 65 zvaných přehledných přednášek. Účastníci kongresu dále prezentovali přes 1300 standardních příspěvků ve formě přednášek i vývěsek. Za zmínku určitě stojí kongresové plenární přednášky, které reflektovaly téma „Energetická revoluce - hrozby a příležitosti“. Jejich zaměření vyplývá přímo z názvů: Energy, water and raw materials: an integrated solution (prof. Enrico Drioli, IT), Process heat transfer enhancement to upgrade performance, throughput and reduced energy use (Dr. Martin Gough, UK), Chemical engineering challenges for a post-nuclear and post-fossil energy future (prof. Gerhard Kreysa, DE) a Power from the deserts: from vision to reality (prof. Hans Mueller-Steinhausen, DE).

se zúčastnili představitelé Evropské federace chemického inženýrství (EFCE) a řada dalších významných zahraničních i domácích hostů. Zúčastněné pozdravili prof. Jiří Drahoš jako předseda kongresu, prof. Richard Darton, prezident EFCE a doc. Josef Koubek, člen Rady Inženýrské akademie ČR. Z rukou předsedy České společnosti chemického inženýrství prof. Jiřího Drahoše převzali čestná členství ve společnosti prof. Enrico Drioli z Itálie a prof. Jiří Klemeš z Maďarska. Prof. Miloš Marek z VŠCHT Praha se stal laureátem čestné medaile Jaroslava Heyrovského, kterou uděluje Akademie věd ČR vynikajícím osobnostem v oboru chemických věd. Součástí společenského

Tradičně významnou součástí kongresu byla 15. mezinárodní konference PRES 2012 (Process integration, modelling and optimisation for energy saving and pollution reduction), akcentující problematiku integrace, modelování a optimalizace procesů pro úsporu energií a snížení znečištění životního prostředí. V rámci kongresu proběhla rovněž celá řada specializovaných symposií věnovaných například otázkám technologií pro životní prostředí, nanomateriálům a nanokompozitům, problémům bezpečnosti v chemickém průmyslu nebo specifickým rysům inženýrského vzdělávání. Kongres se samozřejmě věnoval i klasickým chemicko - inženýrským tématům, jako jsou reakční inženýrství, katalýza nebo separační procesy. Z odborného programu byla zřejmá snaha chemického a procesního inženýrství zahrnout do návrhu procesů všechny klíčové aspekty: vysoce účinné, bezpečné a životní prostředí nepoškozující technologie; produkty šité na míru a umožňující efektivní využití vstupních surovin; minimální rozměry aparátů s maximálním stupněm intenzifikace výroby a recyklace použitých materiálů; využití víceúčelových aparátů při výrazném snížení jejich finanční náročnosti. Kongres také jednoznačně ukázal, že právě

chemické a procesní inženýrství je hlavní hybnou silou pro udržitelný rozvoj chemického průmyslu a pro celou řadu inovací nezbytných k řešení potřeb společnosti v nejrozličnějších oblastech, jako jsou např. energetika, nové materiály, ochrana životního prostředí, kvalita života apod.

Odborný program kongresu doprovázely prezentace českých i zahraničních komerčních firem. V rámci kongresu proběhla též řada zasedání vrcholových orgánů Evropské federace chemického inženýrství a jejích pracovních skupin. Poděkování za finanční podporu kongresu patří firmám DEZA, Synpo, Česká rafinářská, Pražská plynárenská, BorsoChem MCHZ, Precheza, PSE Process Systems Enterprise a SmartBrain.

prof. Ing. Jiří Drahoš, Dr.Sc., dr. h. c.
předseda kongresu CHISA 2012
předseda České společnosti chemického inženýrství

XIII. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE SKLÁŘSKÉ STROJE A SEMINÁŘ KOVY VE SKLÁŘSKÝCH TECHNOLOGIÍCH

Dne 19. září 2012 proběhla na půdě Technické univerzity v Liberci XIII. mezinárodní konference Sklářské stroje, která byla letos rozšířena o seminář Kovy ve sklářských technologiích. Tuto tradiční konferenci pořádala Česká sklářská společnost spolu s Katedrou sklářských strojů a robotiky Technické univerzity v Liberci.

Přestože tato konference byla z počátku plánována jako malá, pouze národní konference, nakonec zájem o ni překonal očekávání a konference tak mohla v plném rozsahu navázat na tradiční konference pořádané v minulosti. Akce se nakonec zúčastnilo 65 odborníků a z toho bylo 15 účastníků z Tajvanu, Ruska, Německa, Rakouska a Slovenska.

Na slavnostním zahájení konference a semináře vystoupil pan proděkan prof. Jaroslav Beran, který pozdravil účastníky jménem Fakulty strojní a Ing. Petr Beránek, předseda České sklářské společnosti, který zdůraznil důležitost konání těchto vysoce specializovaných konferencí a připomenul připravovaný Sklářský kongres, který se příští rok bude konat v Praze.

Odborný program konference zahájil pan profesor Heiko Hessenkemper z Technické univerzity Bergakademie Freiberg, následovaný panem Klausem Pöttingem. Celkem bylo předneseno 13 referátů na různá odborná témata (10 na téma sklářské stroje a 3 v rámci semináře Kovy ve sklářských technologiích). Představu o odborné náplni konference je možné získat z následujícího přehledu referátů:

- Hessenkemper, H. Glass surface improvements during the forming process,
(*Technical University Freiberg, Germany*)
- Pötting, K. Improvement of existing stem ware lines,
(*Athena Engineering and construction, Germany*)
- Kováčik, I., Bujnoch, M., Brežný P., Vrábel, P. Vplyv procesových parametrov na optickú nekľudnosť úžitkového skla v technológii dvojitého fúkania,
(*Rona, a. s., Slovensko*)
- Janoušek, J. Automatizační prvky SMC ve sklářství,
(*SMC Industrial Automation CZ, s. r. o.*)
- Novotný, F. Zařízení k míchání a homogenizaci skloviny,
(*VŠCHT Praha, Ústav skla a keramiky*)

- Jirman P., Matoušek, I. Analýza kořenové příčiny (RCA+) a její využití pro hledání souvislostí v problém-mech sklářské výroby,
(*JIM design, v.o.s., Jablonec nad Nisou*)
- Starý, M. Verifikace optimalizovaného razníku v pseudo - reálném pracovním cyklu,
(*TU Liberec, Katedra sklářských strojů a robotiky*)
- Hotař, V. Využití vlastností skla pro jeho detekci a hodnocení jakosti průmyslovou kamerou,
(*TU Liberec, Katedra sklářských strojů a robotiky*)
- Horák, M. Kombinované úchopné prvky se zvýšenou nosností v radiálním směru,
(*TU Liberec, Katedra sklářských strojů a robotiky*)
- Matoušek I. Prediktivní optimalizace cyklu lisování skloviny,
(*TU Liberec, Katedra sklářských strojů a robotiky*)
- Podhorná, B. Mechanical Properties and High-temperature Structural Stability of Cast Ni-Cr-W-C Alloys used in glass technology,
(*UJP a. s., Praha*)
- Hotař, A. Vysokoteplotní korozní odolnost aluminidů železa na bázi Fe₃Al,
(*TU Liberec, Katedra materiálů*)
- Průša, V. Materiály na bázi těžkých kovů (Molybde, wolfram), vhodných pro použití ve sklářském průmyslu,
(*Plansee, Rakousko*)

Součástí konference byla také posterová sekce, na které bylo prezentováno 5 odborných témat. Konferenci podpořila firma SMC, která měla v předsálí také stánek. Konferenci významně finančně podpořila Nadace Preciosa, které tímto organizátoři děkují.

Předseda ČSS Ing. Petr Beránek zahajuje konferenci.

Za poslední desetiletí se změnil výrazně účel konferencí. Velmi vzrostla potřeba se osobně potkávat v rámci širšího oboru. Lidé ze sklářského průmyslu si napříč různými výrobními programy mohou vyměňovat zkušenosti, aniž by si konkurovali. Často i překvapivě mohou najít společnou řeč výrobci plochého skla s výrobcí užitkového skla nebo obalového s bižuterií. Protože stále jde o sklo a přesto, že se zařízení velmi radikálně liší, principy zůstávají. Cílem této konference bylo proto podpořit i tyto neformální vazby a přispělo k tomu i společné setkání po konferenci na rautu.

Závěrem je možno říci, že XIII. konference Sklářské stroje a seminář Kovy ve sklářských technologiích splnily svůj účel, podařilo se naplnit jejich programové a odborné i společenské cíle a jsou vytvořeny předpoklady pro konání další, v pořadí již čtrnácté, konference v roce 2015 opět v Liberci.

Fotografie z konference a semináře lze nalézt na stránkách: www.ksr.tul.cz/konference

Ing. Vlastimil Hotař, Ph.D.

člen výboru České sklářské společnosti

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE VYHNE '12 „PRODUKTIVNÍ ŘÍZENÍ SLÉVÁRNY“

Česká slévárenská společnost ve spolupráci se slévárnou Nemak Slovakia s.r.o. a pod záštitou Slovenské společnosti pro kvalitu uskutečnila ve dnech 25. a 26.9.2012 v překrásném přírodním prostředí ve Vyhních, v náručí Štiavnických vrchů, mezinárodní konferenci „Produktivní řízení slévárny“. Konference se uskutečnila při příležitosti 45. výročí zahájení výroby hliníkových odlitků gravitačním litím v Žiaru nad Hronom.

Hutní a strojírenská výroba má však na středním Slovensku skvělou tradici. Kvalitní akademické zázemí je pro úspěch průmyslu klíčové a jako premise bylo za Marie Terezie známo. Proto letos můžeme slavit 250. výročí za-

ložení Báňské akademie v Banské Štiavnici. Konference se hlásila i k dalším odkazům předků. Před 226 lety se konal

mezinárodní kongres přírodovědců – chemiků, ve Skle-
ných Teplicích, kde se již ve 14. století provozovala sklář-
ská huť. Huť, využívající místní naleziště železných rud,
byla umístěna ve Vyhních, kde byla i v r. 1839 zprovoz-
něna slévárna litin. První parní lokomotiva na území bý-
valého Československa byla vyrobena taktéž ve Vyhních
(1879). Slévači mají velmi blízko k chemii prostřednictvím
fyzikální metalurgie, a právě katedra chemie byla první,
která otevírala existenci Báňské akademie.

Cílem konference bylo umožnit odborné veřejnosti na-
hlédnout „pod pokličku“ ve slovenském závodu Nemaku,
který vyrábí díly pro motory osobních automobilů čtyř
světových koncernů gravitačním litím hliníkových slitin
do kokil a vytvořit minimálně 2denní platformu pro ak-
tivní výměnu zkušeností. Organizátoři jsou přesvědčeni,
že silní „hráči“ na trhu mají určitou společenskou zodpo-
vědnost za oborovou osvětu a podporu růstu know-how
ve slévárnách bývalého Československa. Zmíněné aspekty
v souhrnu vytvářejí lepší předpoklady pro tvorbu hodnot
a pracovní síly, a tedy konkurenceschopné budoucnosti
ekonomik v Čechách a na Slovensku.

Konference měla vysokou odbornou a společenskou úro-
veň díky 24 přednáškám v českém, slovenském a anglic-
kém jazyce a přednášejícím z Čech, Slovenska, Rakouska,
Německa, Španělska a Velké Británie. Celkem 96 osob
ze 44 firem a 5 organizací tvořilo grémium akce s ambicí
na vlastní pokračování. Slévárenskou výrobu reprezento-
valo celkem 16 sléváren, z toho 9 českých, 5 slovenských
a 1 rakouská, z toho 4, resp. 5 sléváren železných slitin.
Z 12 sléváren odlévajících Al-slitiny 3 slévárny používají
technologie vysokotlakého lití. Z uvedeného vyplývá, že
spektrum technologií zúčastněných sléváren bylo veli-
ce široké a organizátorům se skutečně podařilo oslovit
slévárny vyváženým programem přednášek, které byly
v 10 případech zcela nadoborové. Konference byla určena

především pro nejvyšší vedení firem a také většinu firem
reprezentovali jednatele nebo ředitelé. Konferenci spon-
zorovalo celkem 15 firem, přičemž hlavními sponzory byly
společnosti Nemak Slovakia s.r.o. a společnost Loramendi
S. Copp. Potěšující je i fakt, že poslední přednášky konfe-
rence se stále účastnilo 40 osob. Sborník přednášek vyšel
pod ISBN 978-80-02-02403-3 a lze ho objednat na sekre-
tariátu ČSS. Pro účastníky konference byla zorganizována
exkurze ve výrobních prostorech Nemak Slovakia s.r.o.,
jakož i do Henkel impregnačního centra.

Vědecko-organizační výbor konference tvořilo 5 akademi-
ků a 2 manažeři sléváren, čímž organizátoři demonstrova-
li důležitou součinnost průmyslu se školstvím. Konference
umožnila během svého průběhu neformální jednání mezi
jednotlivými účastníky s cílem výměny zkušeností. Těžiš-
tém obsahu přednášek a diskuzí nebyla jen kvalita vý-
robků, ale především produktivita výroby. Obojí jde ruku
v ruce, ale „kvalita je standard“ a bez kontinuálního růstu
produktivity není slévárna schopna nabídnout konkuren-
ceschopnou cenu výrobků. Dalším nosným faktorem je
uspokojení nároků zákazníků v oblasti rychlosti dodávek
jak prototypů, tak série. Konference poskytla průřez ná-
strojů, které Nemak považuje za klíčové:

- vzdělávat své zaměstnance a podporovat znalostní rozvoj,
 - zvládat metodiky od controllingových přes fyzické mě-
ření spotřeb až po systematické řešení příčin slévárnen-
ských chyb,
 - volit vhodný materiál vstupů,
 - vybírat vhodné výrobní a kontrolní zařízení
- a to vše v kooperativně fungujícím kruhu - zákazník, do-
davatel stroje, dodavatel materiálu, stát a neustále, s dů-
razem na inovativnost.

Dr. Ing. Marko Grzinčič
Nemak Slovakia s.r.o.

KONFERENCE GEOINFORMACE VEŘEJNÉHO SEKTORU

Česká asociace pro geoinformace (CAGI) i letos uspořádala konferenci Geoinformace veřejného sektoru (GIVS 2012), tentokrát s podtitulem pro bezpečí a konkurenceschopnost a poprvé v prostorách domu Českého svazu vědeckotechnických společností na Novotného lávce v Praze. Konference proběhla ve dnech 20. – 21. září 2012 a navštívilo ji 80 návštěvníků z celé České republiky. Konference Geoinformace veřejného sektoru (GIVS) má svoji historii, je ideální platformou pro setkávání odborníků nejen z veřejné správy, ale také z komerční praxe či akademického světa. Vedle velkých uživatelských konferencí, které jsou čistě v režii komerčních firem, či vyložené akademických vědeckých konferencí, je konference GIVS vhodnou půdou pro prezentaci nejdůležitějších aktivit, projektů a výsledků činnosti veřejné správy v oblasti prostorových informací. Státní politika v oblasti budování infrastruktury prostorových informací a s tím související aktivity státní správy mají právě na konferencích GIVS svůj prostor. Konference GIVS 2012, včetně vlastních konferenčních prostor, byla hodnocena návštěvníky vysoce pozitivně. Program GIVS 2012 nachystali organizátoři atraktivní, nabídl zásadní témata, jako jsou Základní registry, Digitální mapa veřejné správy či implementace směrnice INSPIRE v ČR. K tématům svá vystoupení proneslo mnoho kvalitních řečníků. Na konferenci vystoupili i pozvaní

zahraniční hosté, jejich vystoupení byla zajímavým exkurzem za hranice ČR. Za organizátory akce snad mohou dodat, že se nám ve finále podařilo uspořádat konferenci, která byla důstojnou oslavou 15. narozenin CAGI.

Ing. Karel Janečka, Ph.D

předseda České asociace pro geoinformace

RNDr. Eva Kubátová (Ministerstvo vnitra ČR) hovoří na konferenci GIVS 2012 o projektu Digitální mapa veřejné správy (DMVS)

2. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE SMALL SAMPLE TEST TECHNIQUES

Ve dnech 2. až 4. října 2012 se v Ostravě konal 2. ročník mezinárodní konference pod názvem Small Sample Test Techniques – Determination of Mechanical Properties of Materials by Small Punch and Other Miniature Testing Techniques. Tato konference je zařazena do kalendáře evropských a světových mezinárodních odborných konferencí pod záštitou mezinárodního sdružení národních odborných společností – International Society of Steel Institutes. Konference byla organizována společností MATERIÁLOVÝ A METALURGICKÝ VÝZKUM s.r.o., VŠB – TU Ostrava – Fakulta metalurgie a materiálového inženýrství (FMMI), společností OCELOT s.r.o. (vydavatel Hutnických listů) a Českou hutnickou společností.

Konference se uskutečnila v hotelu Park Inn Ostrava a zúčastnilo se jí 61 odborníků z 18 zemí světa. Během 3denního

jednání zaznělo na konferenci 46 přednášek z oblasti zkoušení a stanovování vlastností materiálů, které se provádějí na velmi malých vzorcích. Obrovskou výhodou této rychle se rozvíjející zkušební metody je, že při odběru zkušební vzorku nedochází k poškození zkoumaného zařízení – např. kotle nebo rotoru turbíny.

Tato konference byla, mimo jiné, podporována i Moravskoslezským krajem. Konferenci slavnostně zahájili: prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., rektor VŠB – TU Ostrava, doc. Ing. Jiří Cieńciała, CSc., rektor Vysoké školy podnikání Ostrava a zástupce Moravskoslezského kraje paní Blanka Sabová. Všichni konstatovali, že pro Moravskoslezský kraj je velmi důležité, že se na této akci sešlo tak široké zastoupení vědecké obce z celého světa a jak je důležitý výzkum, vývoj a inovace pro konkurenceschopnost společnosti.

Česká hutnická společnost dlouhodobě spolupracuje jak s VŠB – TU Ostrava, FMMI, tak i se společností MATERIÁLOVÝ A METALURGICKÝ VÝZKUM s.r.o. v oblasti prezentace nejnovějších výsledků v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Právě tyto dvě jmenované společnosti spolu řeší projekt „Regionální materiálově technologické výzkumné centrum“ v Operačním programu Výzkum a vývoj pro inovace. Tato konference byla jedním z výstupů řešení jmenovaného projektu.

Jednou z podmínek zařazení této konference do výše uvedeného kalendáře je, že další ročník konference se musí konat v jiné zemi. Proto se Česká hutnická společnost dohodla s rakouskou odbornou společností ASMET, že 3. ročník konference se bude konat v roce 2014 ve městě Graz v Rakousku. Na závěr nutno podotknout, že konference měla velmi vysokou odbornou i společenskou úroveň a všichni účastníci konference vyslovili přesvědčení, že se sejdou za 2 roky znovu.

Ing. Jaroslav Pindor, PhD.

předseda České hutnické společnosti

JADERNÁ ENERGETIKA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Požadavek zajistit dostatečné množství elektrické energie pro současné i budoucí generace je jednou z klíčových výzev, před kterými stojí česká energetika. Je stále zřejmější, že jedinou reálnou možností je rozšíření existujících a/nebo výstavba nových jaderných elektráren. Státní energetická koncepce s výhledem do r. 2040, která má být předložena vládě ČR k projednání na podzim r. 2012, s vyváženým mixem energetických zdrojů, včetně jaderných, proto s tím počítá. Do výběrového řízení na dostavbu jaderné elektrárny Temelín byly předloženy konkrétní nabídky tří špičkových mezinárodně uznávaných dodavatelských firem, hodnocení vlivu této nové investice na životní prostředí v současnosti probíhá.

Zejména v části laické, popřípadě nedostatečně informované odborné veřejnosti, přetrvává obava z možných rizik využívání jaderných elektráren pro zdraví a bezpečnost obyvatel. K odstranění nebo alespoň zmírnění těchto

obav se pokusil přispět odborný seminář „Jaderná energetika a životní prostředí“, uspořádaný Českým spolkem pro péči o životní prostředí a Českou nukleární společností v úterý 19. června 2012 v přednáškovém sále budovy ČSVTS v Praze. Vystoupili na něm přední čeští odborníci, kteří se tematikou semináře z různých úhlů pohledu dlouhodobě zabývají, a kteří k němu předložili řadu zajímavých konkrétních údajů. Pokusíme se pro informaci čtenářů Zpravodaje uvést – bez nároků na úplnost – několik z nich. Sborník ze semináře totiž nebyl vydán a potřeba aktuálních informací je z výše uváděných důvodů víc než zřejmá.

V úvodním příspěvku hovořil náměstek ministra průmyslu a obchodu Ing. František Pazdera, CSc. o stavu a výhledech státní energetické koncepce a širších souvislostech, které její přípravu ovlivňují. Patří k nim například skutečnost, že podle odborných odhadů stoupne počet obyva-

tel ve světě do r. 2050 o 50%, spotřeba elektrické energie o 150%. Evropská komise zveřejnila koncem r. 2011 svoji vizi, jak se bude vyvíjet evropská energetika do roku 2050. Přípravovaná Energy Roadmap 2050 (Energetický plán do roku 2050) předpokládá zvýšený podíl obnovitelných energetických zdrojů, akceptuje však i určitý podíl jaderné energetiky. 16 členských zemí EU využívajících nebo hodlajících využívat jadernou energii uvažuje o koordinaci svého postupu, s výstavbou nových jaderných elektráren počítají i státy tzv. Visegrádské čtyřky. Česká republika bude navíc v budoucnu nucena odstavit významný podíl uhelných elektráren; i proto návrh státní energetické koncepce zahrnuje již zmíněné rozšíření JE Temelín (po r. 2020) a JE Dukovany (kolem r. 2030).

Konkrétní údaje o dopadech jaderné energetiky na životní prostředí vycházející z dlouhodobých výzkumů a měření prováděných v lokalitě JE Temelín v období 1981 - 2011 uvedl ve svém příspěvku Ing. Eduard Hanslík, CSc., vědecký pracovník VÚV Praha.

Vyplývá z nich, že ve všech sledovaných prvcích - povrchové vodě, říčních sedimentech, biomase vodních rostlin a ryb – „ ... byl pozorován pokles koncentrací cesia 137 a stroncia 90, a to v předprovozním i provozním období JE Temelín“ a dále „ ... Vliv vypouštění cesia 137 a stroncia 90 s odpadními vodami JETE je zcela překrýván reziduální kontaminací po atmosférických testech jaderných zbraní a havárii jaderného reaktoru v Černobylu v minulém století“ (citováno podle autora příspěvku). Zjištěné hodnoty jsou v porovnání s limitními požadavky EU mnohonásobně nižší.

Porovnání energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí a minimalizace rizik provedl ve svém příspěvku ředitel Centra výzkumu Řež, s.r.o., Ing. Martin Ruščák, CSc. Jako technologické zdroje pro výrobu energie mohou být využívány především uhlí, vítr, voda, slunce, jádro, ropa a plyn. K vlivům na životní prostředí lze zařadit například emise skleníkových plynů, znečišťování ovzduší a vody, produkci odpadů, hluk, zábor půdy, ale i ovlivnění komfortu života člověka.

Z hlediska výkonu by fotovoltaické zdroje v České republice mohly poskytnout až 20 kWh/čd, ovšem za předpokladu pokrytí 5% volné plochy ČR panely. I disponibilní výkon větrných elektráren – odhadovaný na 15 kWh/čd - by vyžadoval značné územní nároky: 10% volné plochy ČR

by bylo pokryto větrnými elektrárnami. V České republice jsou k dispozici omezené zásoby převážně hnědého uhlí; z něho získaný výkon v přepočtu na obyvatele je odhadován asi na 14 kWh/čd. Kapacita vodních elektráren je asi 7 kWh/čd, jaderné energetiky rovněž 7 kWh/čd.

Při porovnávání nákladů však dospějeme ke zcela jinému pořadí. Například měrná cena investice je v případě fotovoltaiky 4x vyšší než na jádro a 4,5x vyšší než na větrné elektrárny. Podobně odlišné jsou i vlivy na životní prostředí. Na základě původních, autorem zjištěných či odvozených údajů prezentovaných v příspěvku lze odvodit závěr, že pokud jsou brány v úvahu náklady spojené s omezením negativních vlivů provozování různých zdrojů na životní prostředí po celou dobu jejich životního cyklu, jsou voda, vítr i jádro srovnatelné; nejvyšší jsou náklady spojené s výstavbou a provozem fotovoltaických zařízení.

Předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Ing. Dana Drábová, CSc., charakterizovala dohled státu nad riziky jaderné energetiky. Činnosti spojené s jejím využíváním přinášejí velký společenský přínos, jsou však - stejně jako kterákoliv jiná lidská aktivita - spojeny s riziky. Rizika jsou obvykle dělena do čtyř kategorií. Nepřípustné riziko je takové, které kromě mimořádných situací nelze zdůvodnit. Jestliže pro kvantifikaci takového rizika zvolíme roční pravděpodobnost předčasného úmrtí, potom je toto nepřípustné riziko například pro rakovinu nebo srdeční choroby udáváno poměrem 1:102. Přípustné riziko je podstupováno pouze tehdy, existuje-li čistý přínos (příklad: motorismus až 1:104). Pro široce akceptovatelné riziko je udávána pravděpodobnost kolem 1 úmrtí z milionu (civilní letectví – 1:106), řádově ještě nižší je zanedbatelné riziko – například úmrtí úderem blesku nebo následkem přírodní katastrofy.

Riziko jaderných elektráren spočívá v možnosti ztráty kontroly nad řízením štěpné řetězové reakce a v množství radioaktivních látek v aktivní zóně reaktoru během jeho provozu, zejména v souvislosti s jejich možným únikem do životního prostředí. Tři pilíře bezpečného využívání jaderné energie a ionizujícího záření v ČR proto jsou: dobře definovaný legislativní rámec, rozvinutá infrastruktura včetně kompetentních držitelů povolení a nezávislá hodnocení klíčových složek infrastruktury prováděná třetí stranou. Významnou úlohu v rozvíjení těchto pilířů má Státní úřad pro jadernou bezpečnost, k jehož základním povinnostem patří státní správa a dozor nad jadernou

bezpečností, radiační ochranou, fyzickou ochranou a nad havarijní připraveností.

S výsledky dlouhodobého monitorování lokality Temelín seznámila účastníky semináře ve svém příspěvku „Co říkají bioindikátory o provozu jaderné elektrárny na životní prostředí?“ RNDr. Lenka Thínová z ČVUT. Bioindikátory nepotvrzují závažné působení provozu JE Temelín na životní prostředí.

Co dodat na závěr? Jen si přát, aby podobných objektivně koncipovaných (a zdařilých) akcí, jako byl komentovaný odborný seminář, bylo co nejvíce. Žádná lidská činnost, a tedy ani provoz jaderné elektrárny, není zcela prosta ri-

zik pro zdraví a bezpečnost obyvatel a pro jejich životní prostředí. Čím více však o jejich skutečném, nikoliv vyfabulovaném měřítku podloženém dlouhotrvajícími výzkumy a monitoringem bude veřejnost informována, tím menší budou obavy a naopak tím větší bude důvěra lidí v moderní, lidstvu prospěšné technologie, a tedy i ve výstavbu a provoz jaderných elektráren.

Ing. Jan Mikoláš, CSc.

Ing. Libuše Deylová

Český spolek pro péči o životní prostředí

MEZINÁRODNÍ AKTIVITY ČESKÉHO SPOLKU PRO PÉČI O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V ROCE 2012

Český spolek pro péči o životní prostředí (ČSPŽP) je aktivním členem ENEP (European Network of Environmental Professionals) - Evropské federace společností, sdružujících odborníky v oblasti ochrany životního prostředí se sídlem v Bruselu. ENEP sdružuje na 40 000 odborníků působících ve 22 organizacích 10 evropských zemí. Zástupce ČSPŽP se pravidelně zúčastňuje generálních shromáždění představitelů členských organizací, konaných dvakrát ročně, členové Spolku mají možnost aktivně spolupracovat při přípravě koncepčních dokumentů ENEP, předkládaných mj. i Evropské komisi. Prostřednictvím čtvrtletně vydávaného bulletinu ENEP má Spolek k dispozici aktuální informace například o chystaných koncepčních dokumentech EU, o připravované environmentální legislativě EU apod.

Významnou aktivitou ENEP v letošním roce je snaha o zavedení systému akreditace environmentálních odborníků (EO), obdoby všeobecně uznávané akreditace některých profesí (zdravotní sestry, lékaři, právníci). Jsou připravována kritéria týkající se vzdělání a dalších požadavků na akreditované EO, která budou předložena členským organizacím k diskusi. Pro vlastní akreditační proces jsou diskutovány dva možné přístupy: prvním je tzv. regulovaná akreditace: ENEP zajistí administrativu a ve spolupráci s členskými organizacemi bude vydávat osvědčení (akreditaci) těm EO, kteří o ni požádají. Druhý přístup je jednodušší. Podstata je v přijetí tzv. Kodexu chování EO. ENEP by vedl evidenci těch EO, kteří

kodex podepsali; osvědčení o registraci by EO využívali při sjednávání zaměstnání.

Další významnou mezinárodní aktivitou ČSPŽP v letošním roce je podpora iniciativy OSN nazvané „Udržitelná energie pro všechny“ (Sustainable Energy for All – SEFA). V současnosti nemá 20% světové populace - asi 1,3 miliard lidí - přístup ke kvalitnímu zásobení elektřinou. Organizace Spojených národů proto prohlásila rok 2012 za „Mezinárodní rok udržitelné energie pro všechny“ s cílem dosáhnout do r. 2030 zajištění přístupu k moderním energetickým technologiím, zdvojnásobení energetické účinnosti a zdvojnásobení podílu obnovitelných zdrojů energie v energetickém mixu.

K iniciativě vyhlášené generálním tajemníkem OSN Ban Ki Moonem se připojily čtyři významné mezinárodní inženýrské společnosti se sídlem v USA a UK - The Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE), The Institution of Engineering and Technology (IET), Institution of Mechanical Engineers (IMECHE) a Institution of Civil Engineers (ICE). Představitelé těchto společností připravili výzvu vládám týkající se podpory úsilí zajistit dostatek energie pro všechny obyvatele planety.

Organizátoři oslovili vědeckotechnické společnosti z celého světa (v České republice Český svaz vědeckotechnických společností) se žádostí o podporu výzvy. ČSPŽP se na základě doporučení ČSVTS k výzvě připojil

dopisem z 22. 5. 2012, protože zejména zvýšení energetické účinnosti a vyšší podíl obnovitelných zdrojů energie patří k významným environmentálním prioritám. K výzvě, která byla předložena na konferenci Rio+20, se zatím připojilo na 40 inženýrských společností z celého světa. Celkový počet členů těchto organizací je víc než

2 miliony odborníků. Bližší informace je možno získat na www.sustainableenergyforall.org.

Ing. Jan Mikoláš, CSc.

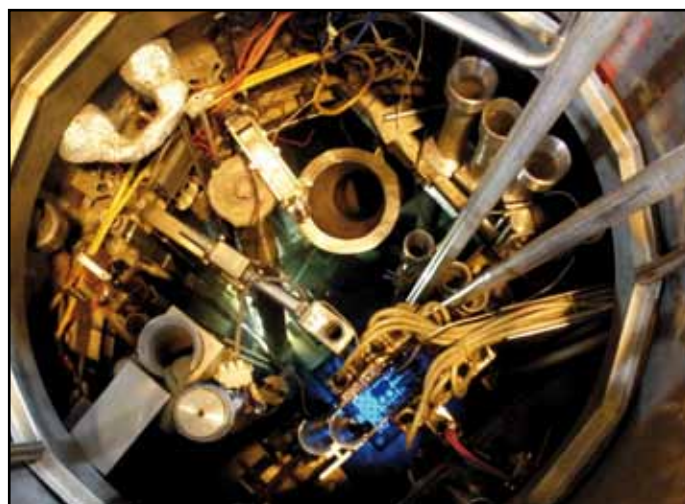
Český spolek pro péči o životní prostředí

ČESKO - ŠVÉDSKÁ JADERNÁ EXKURZE

Mohlo by se zdát, že Češi se setkávají se Švédy převážně v ledním hokeji, nicméně pár následujících řádků ukáže trochu jiné střetnutí, rozdílné především v tom, že obě strany z něj odešly jako vítězové. Setkání proběhlo na poli využívání energie z jaderného štěpení a hřištěm mu byly dvě české, ryze jaderné lokality.

Kontakty mezi mladými generacemi České a Švédské nukleární společnosti jsou již historicky navázané, a to jednak z pravidelných celoevropských jednání, dvou menších obdobných setkání v předešlých letech, a rovněž z organizování Evropského jaderného fóra mladých ENYGF. Po jeho zdařilém průběhu v květnu loňského roku v Praze se zájemci již mohou těšit na červen roku následujícího a cestu do Stockholmu.

Ale zpět k říjnovému setkání, kdy se pětice mladých švédských odborníků světila na dva dny do našich rukou a přiletěla si osobně prohlédnout umění českých kolegů. Nutno podotknout, že návštěva byla na švédské straně za plné podpory zaměstnavatelů, provozovatele jaderných reaktorů Vattenfall a výzkumného střediska Studsvik, v rámci dalšího vzdělávání svých zaměstnanců. Její první poločas začal již v brzkých ranních hodinách cestou na Vysočinu konkrétně do blízkosti obce Dolní Rožínka. Zde se již přes padesát let těží uran, základní to surovina pro výrobu jaderného paliva současných reaktorů. Dnes se jedná o již poslední provozovanou důlní lokalitu na českém území, o které lze orientačně říci, že dodnes poskytla 19 % z celkově vytěžených 110 000 československých tun uranu (na lokalitu Příbram připadá pro srovnání 36,5 %). Uran je zde dobýván hlubině až 1200 m pod zemí, což bylo pro naše severské kolegy samozřejmě velmi atraktivní. I u nich se se získáváním uranu započalo, dnes je však aktuální těžba železné rudy, kvůli které se chystá i dobrovolný přesun 20 tisícového města!

Prohlídka dolu byla zahájena prezentací Ing. Pavla Vinklery, vedoucího závodu Rožná I, tj. osobou nejpovolanější, a jako kompromis mezi jazykem českým a švédským byla zvolena angličtina. Mimochodem lehké organizační ozřejmění - samotný důl nese název podzemního ložiska, který je dán jménem nejbližší nadzemní obce Rožná, a těžební společností je státní podnik DIAMO skrze svůj odštěpný závod GEAM Dolní Rožínka. Ten se jako jediný přímo zabývá dobýváním uranu, ostatní tři závody mají jako svoji hlavní činnost stanovenou již jen rekultivaci oblastí zasažených těžbou a souvisejícím průmyslem (včetně sanace 99 ostravských důlních děl s uranem opravdu nesouvisejícím). Kromě samotného dolu provozuje GEAM ještě nedalekou chemickou úpravnu, která byla naším odpoledním cílem. Dopoledne jsme se však ještě před samotným fáráním dozvěděli následující zajímavosti o dole. Ložisko bylo otevřeno celkově 11 jámami s významem slova jáma jako otvoru stovky metrů hlubokého. V podzemí se v současné době nachází těžko uvěřitelných 600 km horizontálních důlních chodeb, 10 km vertikálních jam a plocha dobývacího prostoru se rozprostírá na 8,7 km².

Stáří ložiska se odhaduje na 250 miliónů let a jeho formaci lze dělit na bloky zhruba 250 metrů vysoké a 100 metrů dlouhé s lokální variabilitou zastoupení uranu. Ta se průměrně pohybuje okolo 0,152 % uranu v rudě s celkovými dnes odhadovanými netěženými zásobami 750 tun uranu do kovnatosti 0,090 %. Jelikož roční těžba se pohybuje kolem 250 tun U, lze očekávat provoz dolu až do roku 2017, tedy podstatné prodloužení těžby oproti porevolučním předpokladům. Jistým překvapením pro nás bylo, že největšího zastoupení uranu v rudě se dosahovalo těžbou nejen na začátku dobývání počátkem 60. let, ale rovněž v roce 2005, a to díky specifickému tvaru rudného tělesa a nárokům potřebným pro jeho dobývání.

Důlní vláček

V šatnách jsme se převlékli, a jelikož byly v obou týmech (českém i švédském) i účastnice, prověřili jsme si tak i diskutabilní existenci dámských prostor. Švédské kolegyně však byly ujistěny, že díky českým zákonům je jejich případný pracovní poměr na Rožné omezen pouze na nadzemní činnosti. Všichni bez rozdílu jsme však obdrželi standardní erární fárové oděv včetně tzv. onucí, speciálních bezrozměrných hadrů do holínek, suplujících funkci položek – často značně diskutabilně. Vybavení osvětlením a záchrannými dýchacími přístroji, postačujícími až na padesát minut potřeby, jsme se vydali k těžební jámě R1. Touto 600 metrů hlubokou jámou jsou dopravováni nejen horníci, ale rovněž vytěžená rudnina. Lidé se soukají do třípatrové klece a téměř padají rychlostí 8 až 10 metrů za sekundu, což nutno podotknout, je dlouhá, lehce klaustrofobická minuta. Byla to ale polovina rychlosti ve srovnání s některými uhelnými doly, což nám dodalo patřičnou sebedůvěru. Zaměstnanců na dole je zhruba 500, z čehož tři stovky jsou součástí trisměnného pětiden-

ního fárání. Jejich denní pracovní nasazení vyprodukuje tisícovku rudných vozíků, které jsou jak prázdné, tak plné dopravovány identickou šachtou v pomalejším tempu 6 m/s. Všechny jsou přeměřovány a z tohoto množství tak 600 až 700 vozíků, každý o objemu třetiny kubíku, zaručeně obsahuje uran v množství větším než 0,025 hmotnostních procent, což je limit pro další zpracování. Jinak je obsah prohlášen za odpad. Ještě zbývá doplnit, že nejen že jsou horníci limitováni množstvím obdržené dávky v zákonných limitech 50 mSv za rok a zároveň maximálně 100 mSv za pět po sobě jdoucích let, ale rovněž mají povoleno přesně 2100 služeb, tedy zhruba 7 let fárání.

Po zážitku připomínající téměř až pouťovou atrakci jsme nastoupili do důlního vláčku taženého diesellovou lokomotivou a jak nám bylo řečeno zahraničními kolegy, jízdou 2 km atrakce pokračovala. Dorazili jsme k šachtě B2 s přízviskem slepá, neboť vedla z úrovně - 600 m pouze směrem do ještě větší hloubky. V místní terminologii se používají patra, a tak jsme se právě nacházeli na 12. patře s možností sestoupit až na 24. Naše cesta pokračovala na 21. patro do hloubky 1050 m, do - 432 metrů pod hladinu Jaderského moře, což pěkně demonstrovala všudy přítomná voda, byť ne slaná. Nakládání s důlní vodou je stejně jako obstarání potřebné ventilace nutností, ročně je z prostor vyčerpáno půl druhého miliónu kubíků důlní vody a ventilací s příkonem 950 kW se vhání dolů 90 kubíků čerstvého vzduchu za sekundu. Pro fungování těchto nezbytných činností se používají další jámy, jiné dále pro dopravu stavebního dříví či jako nouzový výstup.

Po výstupu z druhého výtahu nás čekala menší túra směrem k dobývce. Abychom mohli na vlastní oči vidět samotné dobývání uranové rudy, bylo k tomuto místu potřeba vylézt šikmým komínem, kterým se z dobývky odvádí vytěžená uranová ruda, a to po třech po sobě jdoucích žebřících. Dobývání zde probíhá metodou sestupného lávkování pod umělým stropem – laicky přeloženo – myšlenkou je vykutat tunel, vytěžit ho, položit na podlahu dřevěnou výstelku jako budoucí strop, tunel odstřelit, čímž se zhroutlí do sebe a začít stejným způsobem znova pod ním. Tato metoda byla patrná při pohledu na dřevěný strop s plektivem, který drží zbytky již nad námi vytěžených pater. Samotné dobývání je zde prováděno vrtáním a odstřelením, poté čekáním s nezbytnou ventilací, dále se již vyjme rudnina a staví dřevěné bednění. To vysvětlilo obrovské nadzemní sklady kuláčů, které nás namísto „očekávaného uranu“ přivítaly hned za branou dolu. Na čele ražby jsme

zastihli dvojici horníků, kteří kvůli nám přestali ochotně pracovat a my měli možnost si vlastní rukou šáhnout na žílu uranové rudy. Mineralogicky se zde uran nachází ve formě uraninitu a coffinitu, nicméně samotné zpožování přítomnosti uranu v rudě bylo pro nás laiky obtížné. Abychom se dozvěděli, co se s vytěženou rudninou děje dále, museli jsme absolvovat identickou cestu zpět na povrch, to znamená pochod, výtah, vlak, výtah a s do-
datečným bonusem - sprchou. Velice rádi jsme se zbavovali pozůstatků z fárání na svých holínkách a poté i tělech, nicméně osobní zážitky jsme si naopak snažili utvrdit.

Odpolední část exkurze po lokalitě Rožná směřovala na chemickou úpravnu uranových rud, která byla od dolu oddělena odkalištěm, a my tak byli nuceni zvolit objízdovou trasu. Nebyli jsme ale jediní, i nákladní automobily vozí vytěženou rudu po stejné cestě. Jednotlivé provozy úpravny nám i s úvodní prezentací představil Ing. Aleš Pelikán, technolog provozu. Stručně řečeno se jedná o chemickou továrnu tvořenou válcovými nádobami s různými chemikáliemi, tu a tam za různých podmínek reagujícími, s občasným demonstrativním zápachem čpavku. Výstavba závodu probíhala v letech 1965-68 a téměř veškerá technologie je původní, neboť plánovaná životnost byla pouze 10 let s tím, že od 80. let již docházelo k postupnému útlumu těžby. Nicméně ta část závodu, která se zabývá nakládáním s odpadními vodami, zářila novotou a vybavena byla nejmodernějšími kolonami elektrodiálýzy (na bázi iontově selektivních membrán) a reverzní osmózy (tlaková separace molekul). Právě zde docházelo k stonásobnému čištění vody, co se týče obsahu uranu, tak, aby mohla být voda uvolněna do životního prostředí. Dominantu areálu tvořilo na ploše asi poloviny čtve-

rečního kilometru odkaliště. Je to vlastně velká bezodtoková nádrž, kde dochází k usazování pevného podílu z kalu na dno nádrže. Jeho stěna byla již šestkrát navýšena vzhledem k postupnému zaplňování, takže nyní je to vlastně takový nízký kopec s vodní hladinou oproti dřívějšímu mírnému údolí.

Proces získávání chemického koncentráту uranu začíná mletím dovezené rudy za mokra. Ruda ve formě velmi hrubého štěrku je drcena v ohromných kovových mlýnech železnými koulemi o různých průměrech na jemný prášek, který s vodou vytváří tzv. rmut. Tato obří tělesa s šedým bahénkem dobře posloužila účelu vyfocení co možná nejděsivější fotografie našimi švédskými kolegy. Částičky o maximální velikosti 0,074 mm s vodou v poměru 1:6 jsou vedeny na venkovní zahušťovací nádrže, kde je tento poměr vyrovnán. Nádrže fungují na principu sedimentace, prášek postupně přirozeně klesá na dno za mírného přispění flokulačních činidel, odkud jej sbírají shrabovky.

Rozemletím je povrch částic uranové rudy zvětšen natolik, že je možné je podrobit tzv. zásaditému karbonátovému loužení, při kterém uran reakcí s uhličitánem sodným přechází z ve vodě nerozpustné oxidické formy do rozpustné formy uhličitanu uranylu. Ze zásaditých roztoků je potom uran vychytáván, koncentrován a přečišťován na iontoměničových kolonách. Zde jsme měli možnost vidět přidávání iontoměničů přímo na vlastní oči a dozvědět se tak nejen, že k vychytávání dochází protiproudem, ale i, že používány jsou „velmi levné“ ukrajinské iontoměniče s cenou okolo sta tisíc českých korun za metr. Dalšími procesy, zahrnujícími reakci se čpavkem a sušení vzniklé sraženiny, je z roztoků nakonec ve formě žlutého

Uraninit neboli smolinec (DIAMO)

Pohled na chemickou úpravnu – v popředí odkaliště, napravo pět zahušťovacích nádrží, před nimi vytěžená ruda (DIAMO)

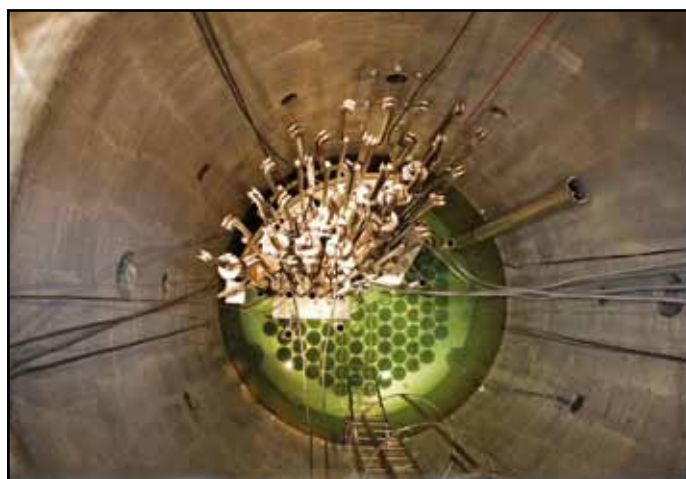
prášku vytvořen polyuranan amonný, který je pro svou krásnou intenzivní barvu označován jako žlutý koláč. Říká se mu také uranový koncentrát, protože obsahuje již asi 74% uranu. Tento koncentrát se sype do kovových 200litrových sudů, ve kterých na základě odběratelova přání putuje do konverzního závodu. Není žádným tajemstvím, že společnost ČEZ, a.s. tento domácí uran nakupuje a posílá převážně do Ruska, kde je zpracován (zkonvertován a obohacen) a použit na výrobu jaderného paliva pro tužemské jaderné elektrárny.

Tímto skončil první poločas česko-švédského přátelského setkání, kdy v mezičase před druhým poločasem druhého dne v Řeži u Prahy zbylo trochu času na neformální posezení v restauraci s klasickými českými pochutinami a nápoji a ne úplně tradiční obsluhou ve formě pojízdných vlaků s koleje vedoucími až na stoly.

V dopoledních hodinách dne následujícího čekalo švédské návštěvníky uvítání na řežském poli. První prohlídku zajistil Ondra Zlámál na experimentální hale, kde našim kolegům osvětlil důvod výstavby této haly, neformálně nazývané „žirafárna“ (tento název pramení z výšky haly). V této hale se nacházejí smyčky tzv. Gen IV, jmenovitě HTHL – smyčka s vysokoteplotním heliem a SCWL – smyčka s nadkritickou vodou. Tyto smyčky slouží k výzkumu v oblasti reaktorů budoucí generace, číselně označované čtvrté, SCWL je pak možno použít také pro výzkum chemie a koroze pro nadkritické uhelné bloky. Prozatím jsme se setkali s jejich neaktivním použitím (za teplot stovek stupňů Celsia a tlaků jednotek až desítek MPa, vložení do reaktoru a studium vlastností za toku neutronů je však v plánu).

Práce v horké komoře (CV Řež, s.r.o.)

Nádoba reaktoru LR-0 s aktivní zónou typu VVER 1000 (CTK Photo/Martin Sterba, Josef Horazny)

Po návštěvě haly se naši kolegové přesunuli na „velký reaktor“, tedy LVR-15. Zde se jich ujala Martina Malá. Návštěvníci byli nejprve vybaveni pláště, návleky, helmami a dozimetry a náležitě poučeni pro vstup do kontrolovaného pásma. Následně se zaposlouchali do výkladu o výzkumném reaktoru LVR-15, kterému slangově říkají „Elvíra“. Tento reaktor pochází z přestavby předešlého reaktoru VVR-S v 80. letech, kdy došlo k výměně reaktorové nádoby a dalších technologií. Právě kvůli výměně reaktorové nádoby se tato rekonstrukce řadí ke světovým raritám. Do zkušebního provozu byl pak reaktor uveden v roce 1989 a do provozu trvalého v roce 1995. Po celou dobu je používán pouze k ozařovacím a výzkumným účelům, nikoliv však k dodávce elektřiny či tepla. Je to z toho důvodu, že reaktor je provozován v kampaních, kdy jedna kampaň zahrnuje standardně 3 týdny provozu a týden až 10 dní odstávky spojené s údržbou a změnou rozložení aktivní zóny včetně výměny paliva. Nadto je teplota sekundárního okruhu pro zásobování teplem nízká (do 40°C), neboť maximální výstupní teplota z reaktoru je 56°C (vstupní teplota je 45°C) a na terciální okruhu je pak teplota ještě nižší. Reaktor je tedy výzkumným zařízením, což v praxi znamená, že je využíván v různých oblastech fyziky, chemie, biologie, geologie a medicíny, např. ke studiu chemických režimů a koroze ve smyčkách, ke studiu fyziky pevných látek na horizontálních kanálech, pro neutronovou aktivizační analýzu na vertikálním kanále (tzv. potrubní pošta), k výrobě radiofarmak, pro neutronovou zachytovou terapii jako způsobu léčby mozkového nádoru, k výrobě polovodičů ozařováním křemíkových ingotů v aktivní zóně a k mnoha dalším oblastem teorie i praxe.

Návštěvníci si dále prohlédli horké komory, kde se manipuluje s ozářenými vzorky, prostudovali maketu palivového souboru IRT-4M, který se v reaktoru používá od roku 2011, prošli se po víku reaktoru a na Čerenkovovo záření se podívali přímo do aktivní zóny reaktoru, neboť reaktor byl v té době odstaven a víko otevřeno. Byla jim ukázána také kobka neutronové záchytové terapie, která je přilepena na stínění reaktoru v místě, které navazuje na horizontální kanál tepelná kolona moderující neutrony pro tyto účely. Po výstupu z haly reaktoru návštěvníci prošli procedurou měření povrchové kontaminace na zařízení MRKEV, která patří ke standardním úkonům při výstupu z kontrolovaného pásma. Pauzu mezi exkurzemi vyplnil oběd v hotelu Vltava, kde si švédští kolegové odpočali a pokračovali v diskuzi se svými českými protějšky.

Po obědě si nás všechny převzal Honza Milčák a ukázal nám přednosti a použití „malého reaktoru“ LR-0. Zde jsme se mohli přesvědčit, jak jsou oba jaderné reaktory v mnoha případech odlišné. LR-0, reaktor nulového výkonu, slouží jako experimentální reaktor pro měření neutronově fyzikálních charakteristik reaktorů typu VVER a PWR. Poskytuje vědecko-technickou základnu pro experimenty v oblasti fyziky aktivní zóny a stínění lehkovodních reaktorů typu VVER (jako jsou např. naše JE Temelín a JE Dukovany) a experimenty související se skladováním vyhořelého paliva z jaderných elektráren a s perspektivními směry v jaderné energetice.

Posledním našim zastavením v řežském areálu bylo zbrusu nové PET centrum. Byli jsme našim průvodcem Milanem Buňatou okamžitě upozorněni, ať nečekáme ani nic společného s jadernou energetikou, ani žádné domácí mazlíčky (anglicky pet). Jedná se o zobrazovací metodu využívající konkrétní energie uvolňované při anihilaci elektronu s pozitronem, díky které je možné určit přesné místo jejího vzniku v tkáni člověka. Prvním krokem je vytvoření radiofarm-

ka, což je právě náplň řežského PET centra. Cyklotronem se při poměrně velkých souvisejících dávkách vytvoří radionuklid, nejčastěji ^{18}F s poločasem rozpadu skoro 2 hodiny, který se použije pro syntézu látky tělu vlastní, např. glukózy, a ta se podá pacientovi. Tato aplikace již ale probíhá na specializovaných nemocničních odděleních, kam je třeba radiofarmakum dopravit. Standardně se počítá s dobou 4 hodin potřebnou od samotného vytvoření k aplikaci, je tedy nutné vytvořit podstatně větší množství radionuklidů, než bude následně vpraveno do těla k diagnostice. Zajímavé bylo cenové ohodnocení této metody, kdy je potřeba počítat s částkou celkově 1200 € na jedno vyšetření. Díky bohu však české zdravotní pojišťovny všech průměrných osmdesát takových vyšetření denně v ČR proplácí.

S tímto vesměs pozitivním závěrem bylo odpískáno naše dvoudenní setkání, respektive pískotem vlaku, na který jsme celým areálem spěchali. Oba týmy poděkovaly našim průvodcům, předány byly dokonce i věcné dary z dovozu a vysloveno bylo pozvání na zopar-

kování akce, tentokrát však v severských zeměpisných šířkách.

Za Mladou generaci České nukleární společnosti
Tomáš Vytiska, Martina Malá a Ondra Zlámal

V návaznosti na dlouholetou tradici poznávání úrovně zemědělské výroby v evropských zemích navštívila skupina zemědělských manažerů z okresů Kolín a Nymburk v červnu letošního roku Řecko. Organizační a odbornou náplň pracovní cesty zajišťovala opět Česká zemědělská společnost ve spolupráci s Agrární komorou a Zemědělským svazem. Velkým přínosem celé akce bylo využití odborníka Ing. E. Papadopulose, který studoval a pracoval v ČR přímo v zemědělském provozu více než 20 let. Účastníci tak mohli reálně poznat úroveň, hospodářské a politické problémy, které v Řecku přetrvávají, a to nejen na řeckém venkově. V mnoha případech jsou totiž zcela odlišné od mediálních informací, které jsou českým občanům předkládány.

Co bylo proto pro nás zajímavé?

Řecko je převážně hornatá země - orné půdy, vhodné pro zemědělskou výrobu je 3,8 mil. ha (v ČR je to podle statistických údajů z r. 2011 3,080 mil. ha). Hlavní zemědělské produkční oblasti jsou v Thesálii, střední a východní Makedonii. V těchto oblastech řečtí zemědělci pěstují obiloviny (převážně pšenici), kukuřici, bavlnu a cukrovou řepu. Orná půdy na úpatí kopců je vhodná pro pěstování vinné révy, ovoce (broskve, meruňky, mandarinky), tabáku a oliv. V přímořském pásmu se pěstuje i rýže. Zajímavá je i struktura živočišné výroby, která je značně odlišná od české produkce. V Řecku převažuje chov ovcí, (současný stav je 13 mil. ks), u domácích koz téměř 5,5 mil. ks.

Stavy hovězího jatečného skotu nepřesahují 500 tis. ks a dojných krav 120 tis. Významná je roční produkce vajec 2 biliony ks, masa (hovězí a skopové) 480 tis. tun a sýrů 160 tis. tun. Roční výroba představuje 650 tis. tun kravského mléka a 550 tis. tun ovčího mléka. Tyto stavy a produkce Řecku nepostačují a proto např. 500 tis. tun kravského mléka se dováží z Německa a Holandska. Rovněž tak výroba ovčího mléka nepokrývá požadovanou potřebu a proto Řecko 200 tis. tun ovčího mléka dováží. Ve výrobě vepřového masa je Řecko soběstačné jen z 35 %, zbytek se dováží zejména ze skandinávských zemí. Roční objem rybolovu představuje cca 160 tis. tun. V Řecku významně

převažuje rostlinná výroba nad živočišnou výrobou. Přes hospodářskou krizi, která v Řecku způsobila v letech 2010 - 2011 nárůst nezaměstnanosti a pokles disponibilních příjmů pracujících obyvatel, patří agrární sektor v Řecku tradičně k pilířům řecké ekonomiky. Návrat pracovních sil do zemědělství, motivovaný vládou, mimo jiné i výhodným pronájmem státní zemědělské půdy, a také zvýšením poptávky po domácích zemědělských produktech, vyústil v meziroční nárůst přidané hodnoty vytvořené v řeckém zemědělství. Navíc zemědělci tvoří v Řecku silnou protestní skupinu (cca 12 % pracovního potenciálu země), která velmi razantně hájí své zájmy, např. formou blokad hlavních silničních tepen. Produktivita práce v řeckém zemědělství je však stále relativně nízká, což je dáno především rozdrobeností půdy a velkým počtem malých rodinných hospodářství.

Pro naši skupinu bylo velmi zajímavé a poučné konstatování, že i řecký zemědělský sektor trpí řadou strukturálních problémů, které např. umožňují nekalou konkurenci, monopolní postavení na domácím i zahraničním trhu a prodej levných zemědělských produktů z dovozu (zejména ze sousedního Bulharska a Albánie).

Při organizovaném setkání odpověděl ředitel Zemědělské správy pro ekonomiku z okresu Argolida na dotazy českých zemědělců následovně:

Sociální pojištění řeckých zemědělců bylo stanoveno diferencovaně na 350 – 800 euro ročně. Úředníkům státní zemědělské správy je po ročním úspěšném působení přiznána definitivita. Od r. 2010 dochází ke zpřísnění kontrole výše finančních dotací poskytovaných EU. Plošné dotace na 1 ha zemědělské půdy jsou vypláceny v různé výši podle pěstovaných plodin (kukuřice, ječmen apod.), na plochy pastvin EU dotace neposkytuje.

Zajímavé poznatky získala skupina českých zemědělců i o řeckém školství, a to na různých úrovních. Mateřské

školy jsou v Řecku z 90 % státní zařízení, které navštěvují děti ve věku 4 - 6 let zdarma. V Řecku je 10 % soukromých mateřských škol, zde však stát finančně nepřispívá – v obecných školách je povinná docházka pro všechny děti je od 6 do 12 let. Opět 90 % těchto škol je státních a pro rodiče dětí zdarma včetně dopravy dětí do škol. Na tomto stupni je rovněž cca 10 % soukromých škol. Tato situace, která platí v Řecku od r. 1962, kdy bylo uzákoněno státní školství, se však bude v blízké budoucnosti měnit. Střední školy navštěvují děti ve věku 12 -15 let. V posledním ročníku je na střední škole povinná výuka 2 cizích jazyků (němčina, francouzština). I na tomto stupni je pro rodiče dětí výuka zdarma. Na soukromých středních školách se platí 15 euro za 1 vyučovací hodinu měsíčně, za výuku cizích jazyků 40 euro měsíčně. Vzhledem k současné situaci v Řecku se řada soukromých škol uzavírá. Gymnázia jsou státní a i zde jsou povinné 2 cizí jazyky (angličtina, event. němčina a francouzština). Žáci studují ucelené vybrané obory a studium je zdarma. Při studiu na soukromých a reálných gymnáziích platí rodiče studentů 6 - 7 000 euro ročně. Hospodářská situace v Řecku nutí rodiče k hledání druhého zaměstnání, aby mohly jejich děti vystudovat. Na vysokých školách je 4 - 6leté studium

a vysokoškolákům přispívá stát 2 eura denně na ubytování ve studentských kolejích. Téměř 40 tisíc řeckých vysokoškoláků studuje v zahraničí. (Anglie, Francie, Německo, USA). V Řecku nemají bakalářské a magisterské formy studia. Po zdárném ukončení studia v zahraničí jsou však tito studenti podle odbornosti přednostně umisťováni.

Pro další rozšiřování odborných poznatků a následná porovnání s podmínkami v ČR plánuje Česká zemědělská společnost pro své členy i do budoucna konkrétně v r. 2013 návštěvu zemědělských podniků na Ukrajině (za podpory a pomoci ukrajinského velvyslanectví v Praze). Uvažujeme i o pracovní cestě a návštěvě zemědělských podniků na území severovýchodní části Německa (bývalé NDR). V obou případech budou návštěvy těchto zemí pro naše zemědělce zajímavé s ohledem na vývoj a změny v posledních 25 - 30 letech.

Ing. Antonín Svoboda

sekretář České zemědělské společnosti

PODÍL ČESKÉ ZEMĚDĚLSKÉ SPOLEČNOSTI NA POŘÁDÁNÍ MISTROVSTVÍ ČR V ORBĚ

Ve dnech 28. - 29. 9. 2012 se v Klatovech konalo již 39. Mistrovství České republiky v orbě. Tato tradiční každoroční akce vychází z všeobecného postavení orby při pěstování rostlin. V České republice je orba mj. spojena i s historickým ruchadlem bratranců Veverkových. Letošní Mistrovství ČR bylo organizováno společně s dožínkami Západočeského kraje, takže to byla obzvlášť velká akce. V této originální disciplíně se každoročně konají i mistrovství Evropy a světa. Mimochodem Praha měla tu čest v r. 2005 pořádat mistrovství světa.

Mistrovství České republiky je putovní a střídavě se koná v Čechách a na Moravě v místech, kde je určité zázemí dané Střední zemědělskou školou. Mistrovství v orbě má svá přesná pravidla, která musí být soutěžícími respektována. Soutěží se v orbě traktorů s pluhem, v koňské orbě a v orbě malou mechanizací. Výrazná část je věnována traktorové orbě, kde se oře jednostrannými pluhem a pluhem oboustrannými otočnými. České mistrovství se koná

na strništi, na evropských a světových kolbištích se oře strniště a louka.

Členové České zemědělské společnosti se, obdobně jako v minulých letech, zúčastnili mistrovství v Klatovech hlav-

ně jako rozhodčí jednotlivých soutěží. Dále se podíleli na půlročních detailních přípravách, na vyměřování parcel a na přípravě doprovodných společenských akcí.

Celá akce byla slavnostně zahájena na Klatovském náměstí, kde byli nastoupeni všichni soutěžící se svojí technikou, následovaly slavnostní projevy včetně hejtmána Západočeského kraje, potom odjezd k soutěžním parcelám a vlastní celodenní soutěž. Letos se již podruhé soutěží účastnil tým České zemědělské univerzity v Praze a nevedl si špatně – u jednostranných pluhů obsadil šesté místo a u oboustranných otočných pluhů dokonce místo čtvrté.

Mistrovství v orbě ČR vyvrcholilo v pozdních odpoledních hodinách vyhlášením vítězů a předáním cen před tribunou na poli. Vítězové se následně zúčastní evropských a světových mistrovství, které se letos konají v Severním Irsku a v Chorvatsku.

Soutěžící z ČZU v Praze při orbě oboustranným otočným pluhem

doc. Ing. Adolf Rybka, CSc.
předseda České zemědělské společnosti

POLNÍ DEN O VÝZNAMU KUKUŘICE

Polní den o významu a využití kukuřice se konal 12. září 2012 na pozemcích společnosti D-K zemědělská a.s. Dřevce-Kožlany. Přední šlechtitelská firma Limagrain Central Europe S.E. ve spolupráci s Českou zemědělskou společností předvedla téměř dvacítku hybridů kukuřice.

Pohled do historie

O kukuřici je možné říci, že má tisíciletou tradici. Palice plané kukuřice pravděpodobně pocházejí z indiánských pohřebišť a jejich historie má tradici několik tisíc let. Vědci je však nepovažují za prarodiče dnešních kukuřic.

Zemědělská bioplynová stanice Dřevce

Poloprovozní odrůdový pokus kukuřice vyšlechtěné firmou Limagrain

Kukuřice dnes

Kukuřice se pěstuje zejména na siláž a na zrno. Agronom společnosti D-K zemědělská a.s. ing. Václav Koutecký informoval o jejich podniku, který hospodaří v nadmořské výšce 470 m s ročním průměrem srážek 475 mm a průměrnou roční teplotou 8,2°C. Vzhledem k dlouhodobému jarnímu suchu v této oblasti přestali pěstovat jarní ječmen a přešli na pěstování kukuřice na vlhké zrno, kterého sklízí 8-9 t/ha. Používají ho především ke krmení prasat, kterých chovají deset tisíc. Kromě zemědělské výroby provozují vlastní jatka a výrobu masných výrobků. Postavili také zemědělskou bioplynovou stanici. O zkušenostech s výstavbou a provozem informoval ing. Pavel Tersch, CSc. Bioplynová stanice přináší stabilizaci ekonomiky podniku a také řeší využití chlévského hnoje, pro který by se muselo budovat pevné izolované hnojiště. Zdejší bioplynová stanice využívá kukuřičnou siláž, travní senáž a chlévský hnůj. Produk-

tový manažer firmy Limagrain ing. Jiří Matuš podrobně informoval o jednotlivých hybridech kukuřice. Pěstitelé mají k dispozici hybridy vhodné pro všechny směry pěstování - silážní hybridy s dobrou stravitelností vlákniny pro výživu skotu, zrnové hybridy na sklizeň pro zrno a také hybridy vhodné pro využití v bioplynových stanicích.

Ing. Pavel Tersch, CSc.

Česká zemědělská společnost

Kogenerační jednotka bioplynové stanice Dřevce

Komentovaná prohlídka jednotlivých hybridů kukuřice přímo na poli

ČESKÁ LESNICKÁ SPOLEČNOST V ROCE 2012

Jak jsme čtenáře Zpravodaje ČSVTS informovali v jarním čísle Zpravodaje, rok 2012 byl pro Českou lesnickou společnost (ČLS) ve znamení změn. Od února má tato stavovská organizace s více než dvou set letou historií nového tajemníka a od dubna pak obměněný Republikový výbor, který je nejvyšším řídicím, koordinačním a kontrolním orgánem společnosti.

Základní činnost organizace však i nadále zůstává stejná, a tak i v roce 2012 byla uskutečněna řada seminářů. Přestože je různých vzdělávacích aktivit pořádaných různými organizacemi v posledních letech organizováno velmi značné množství, odborné akce ČLS mají díky svému velmi vysokému kreditu mezi

odbornou veřejností své nezastupitelné místo. Velká konkurence se tak projevila v nutnosti zvýšené propagace, ale samotná návštěvnost byla na poměrně slušné úrovni a pohybovala se mezi padesáti až sto účastníky na každé akci. Pouze semináře realizované v rámci projektu „Trendy lesnictví na počátku 21. století“ byly omezeny maximálně 20 účastníky, což byla podmínka Programu rozvoje venkova (PRV), ze kterého byla na tyto akce poskytnuta dotace. Díky 100% dotaci byly čtyři semináře v rámci tohoto projektu pro účastníky zcela zdarma.

Díky úspěchu ČLS v tendru Ministerstva zemědělství (MZe) „Poradenská a vzdělávací činnost v lesním hospodářství v roce 2012“ bylo možné vložit i na některé další

akce, které byly z tohoto tendru ministerstvem částečně finančně podpořené, stanovit velmi nízko. Přesto však i poplatek v řádech stokorun je pro některé pracovníky dlouhodobě podfinancovaného lesnického sektoru limitujícím faktorem. To nás mrzí a hledáme možnosti jak akce, kde tradičně přednáší největší odborníci na danou problematiku v sektoru (není výjimkou, že na jednom semináři je 10 různých lektorů), zpřístupnit ještě většímu okruhu účastníků. Jedna z možností jsou výrazné slevy

na vložném pro členy ČLS, které byly v průběhu roku 2012 zavedeny. Takové slevy již podobné organizace obvykle poskytují a tak i ČLS se chce zařadit mezi tyto organizace, které přinášejí pro své členy nejen informační servis, sociální a organizační prostředí pro vytváření a posilování odborných vztahů a kontaktů, vědomí sounáležitosti s odbornou oborovou komunitou, ale i praktické ekonomické výhody.

Největší letošní akcí ČLS byla třídní konference: „Rozvoj lesnické typologie a její užití v lesnické praxi“, která se konala pod záštitou ministra zemědělství Petra Bendla, ministra životního prostředí Tomáše Chalupy a hejtmána Jihomoravského kraje Michala Haška. Akce se zúčastnilo přes sto účastníků. Velký úspěch měl i dvoudenní seminář: „Stav lesních ekosystémů po kalamitě Kyrill aneb Pět let po Kyrillu“, který byl pořádán ve spolupráci se státním podnikem Vojenské lesy a statky a Správou CHKO a Národního parku Šumava. Součástí byla i exkurze na lokality aktivně lesnický obhospodařované na území VLS ČR, s. p. divize Horní Planá, tak i na lokality ponechané „přírodnímu“ vývoji na území 1. zón NP Šumava. Reportáž a fotografie z akce jsou k dispozici na našem webu.

V roce 2012 byly též dokončeny výrazné úpravy webu společnosti, který se postupně proměnil od statických informačních stránek v menší informační portál přinášející kromě informací o ČLS a jejich aktivitách i odborné články na aktuální témata. Za poplatek jsou k dispozici i elektronické podoby vydaných sborníků a pro účastníky seminářů pak navíc i prezentace, které mnohdy vhodně doplňují informace uvedené ve sborníku. Na veřejnou část webu pak navazuje část pouze pro registrované, kde jsou interní informace pro vedoucí jednotlivých poboček a členy ČLS včetně rozhraní pro interní diskuse o aktuálních odborných otázkách. Tímto způsobem chceme do budoucna operativněji reagovat na aktuální otázky, na které, ani v takto úzce zaměřené organizaci jakou je ČLS, není mezi jejími členy jednotný názor.

V roce 2012 se vedení ČLS vyjadřovalo k návrhu zákona o Národním parku Šumava a návrhu Zásad státní lesnické politiky. Do budoucna bychom chtěli s odpovědnými státními institucemi o podobných záležitostech komunikovat ještě aktivněji. K tomu nám dává poměrně silný mandát právě naše široká členská základna čítající téměř dva tisíce osob z lesnického sektoru. A to z různých typů organizací a tedy různých parciálních zájmů: pracovníci

státních podniků Lesy ČR a VLS ČR, soukromí vlastníci lesa, zaměstnanci privátních lesnických firem, pracovníci a správci obecních a privátních lesů, pracovníci krajských a městských úřadů, zaměstnanci NP a CHKO, pedagogové i studenti středních a vysokých lesnických škol atd.

ČLS již dávno není spolkem osob v důchodovém věku (byť tito vysloužilí a stále svěží odborníci a odbornice stále tvoří významnou část členské základny ČLS), což podtrhuje i fakt, že ČLS má nyní i svoji stránku na Facebooku, kterou chceme oslovit především studenty středních a vysokých lesnických a dřevařských škol. Tato aktivita souvisí s tím, že po několika letech stagnace až úbytku členů bychom chtěli v následujících letech naši členskou základnu aktivněji posílit, a to především o mladší aktivní jedince. Na lesnických školách studují stovky studentů a v lesním hospodářství pracuje celkem přes 15 tis. osob a tak prostor pro rozšiřování členské základny ČLS je ještě poměrně velký.

I na rok 2013 připravuje Republikový výbor ČLS téměř dvacet odborných akcí a k tomu pravidelné lesnické podvečery vždy druhý čtvrtek v měsíci (kromě prázdninových měsíců července a srpna) na Novotného lávce od

16. hod., které jsou zdarma přístupné široké veřejnosti. Některé z odborných seminářů budou pořádány v rámci projektů podpořených z PRV. Na rok 2013 má ČLS schválené tři projekty zaměřené na vzdělávání pracovníků v lesním hospodářství. Některé z pořádaných akcí budou akreditovány u MV ČR jako programy průběžného vzdělávání pracovníků veřejné správy, neboť v roce 2012 byla ČLS akreditována u MV ČR jako organizace poskytující tento druh vzdělávání. Další desítky akcí pak realizují představitelé 42 poboček ČLS pokrývajících všechny kraje ČR. Veškeré aktuální informace o jednotlivých akcích, a to i těch významnějších akcí jednotlivých poboček, jsou vždy k dispozici na webu ČLS www.cesles.cz, kde je též možnost on-line přihlašování na jednotlivé semináře pořádané Republikovým výborem.

Jsme rádi, že ČLS může využívat výhod členství v tak velké organizaci jakou je ČSVTS. Jarní výměna oken velmi přispěla ke zkvalitnění prostředí v hlavní kanceláři ČLS a i moderní sály na Novotného lávce poskytují velmi kvalitní zázemí pro naši činnost. V neposlední řadě jsou pak velkou pomocí pracovníci ekonomického oddělení, které ochotně pomáhají s řešením veškerých účetních záležitostí i různých specifik spojených s vyúčtováním jednotlivých dotací, kde povinnosti příjemce dotace obvykle sahají nad rámec klasické účetní práce.

Při psaní tohoto článku nás čekají ještě dvě odborné akce do konce roku 2012. Zejména ta poslední, konference na téma: „Význam lesnictví pro rozvoj venkova“, by mohla zaujmout i některé ze čtenářů Zpravodaje ČSVTS. Program i veškeré další podrobnosti jsou k dispozici na webu: www.cesles.cz. Možná se tedy s některými potkáme 29. 11. v Humpolci! Případně na některém z lesnických podvečrů.

PhDr. Ing. Vít Skála

tajemník České lesnické společnosti

INFORMACE O AKTIVITÁCH ČESKÉ STAVEBNÍ SPOLEČNOSTI V ROCE 2012

Česká stavební společnost se v prvním pololetí t. r. zaměřila na oblasti činností, kde je hlavním problémem včasné předcházení poruch stavebních procesů v průběhu realizace stavebních děl a identifikace jejich vad v rámci jejich následného životního cyklu. Do této skupiny přednášek patřily:

- vady a rizika spojená s výměnou okenních a dveřních otvorů staveb
- hydroizolace spodní stavby
- hydroizolace střech a teras
- technologie vnitřního zateplování budov vč. dřevěných
- vady stavebního díla, jejich identifikace a způsob odstraňování

Uvedený cyklus završovala, po stránce odborné a právní, přednáška Technický dozor stavebníka, jejímž obsahem bylo vysvětlení právního postavení funkce dozoru stavebníka, jeho práva a povinnosti při dozorování průběhu stavebního procesu. V této oblasti často dochází k pochybnostem v postupech dozorování, jejichž důsledkem mohou být následně potíže stavebníka při užívání stavby. V první části této přednášky byl posluchačům vysvětlen význam obsahu smluv, které jsou na dozorové činnosti uzavírány mezi stavebníkem a pracovníkem dozoru. Posluchači byli upozorněni na negativní důsledky nevhodně uzavřené smlouvy, které mohou dopadnout na obě smluvní strany. Jako podklad pro realizaci může účastníkům přednášky posloužit vzor smlouvy, která jim byla předána jako součást studijních materiálů.

Druhá část této přednášky byla věnována zdrojům vad

stavebního díla. Kontrolní činnost musí probíhat v celém řetězci stavebního procesu, neboť jediné tak může být docíleno stavby bez závad. V této části byly také předneseny povinnosti objednatele projektové dokumentace při jejím přebírání od projektanta, dále postupy při kontrole zabudovaného materiálu a celkové schéma průběhu výrobního procesu stavby.

Činnosti technického dozoru zpravidla nespočívají pouze v řešení technického problému. Její součástí je obvykle také kontrola správnosti účtování stavebních prací. A právě otázce fakturace a oceňování byla věnována třetí část přednášky, zaměřená na veřejné i neveřejné stavební zakázky. Vzhledem k závažnosti tématu plánuje Česká stavební společnost v r. 2013 vytvořit ucelený kurz, který by zájemcům o práci dozoru stavebníka přinesl komplexní informaci v celé šíři problematiky této činnosti.

Poslední přednáškou výše uvedeného cyklu byla přednáška na téma uplatnění novelizovaného zákona 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách v oblasti municipálních veřejných zakázek.

doc. Ing. Petr Anton, CSc.

předseda České stavební společnosti

ČESKÁ SPOLEČNOST PRO JAKOST V ROCE 2012

Česká společnost pro jakost, nezávislé sdružení jednotlivců a organizací, vstoupila v roce 2012 do 23. roku své existence. Hlavním posláním tohoto sdružení je přinášet do České republiky novinky z oblasti systémů managementu kvality a příbuzných oborů.

Novinky

I v roce 2012 bylo možno zaznamenat v oblasti působnosti České společnosti pro jakost (ČSJ) několik událostí, se kterými je vhodné seznámit širší veřejnost.

V oblasti technické normalizace došlo k vydání novelizované normy ČSN EN ISO 19011:2012. Tato norma je především návodem pro správné provádění auditů systémů managementu první a druhou stranou. Pro snazší pochopení této normy připravili odborníci ČSJ její komentované vydání, které obsahuje nejenom text vlastní normy, ale i komentáře, které napomohou úspěšné aplikaci v normě uvedených přístupů. Díky vytvoření Centra technické normalizace při ČSJ a díky spolupráci s Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) bude ČSJ nadále poskytovat informace o připravovaných

normách především z oblasti managementu kvality, služeb, vzdělávání a managementu rizik.

Jednou z možných forem pro šíření novinek je vydávání odborného časopisu. ČSJ se vrací zpět k tištěné podobě časopisu *Perspektivy kvality* (dříve *Perspektivy jakosti*). Tento obnovený časopis bude vycházet čtyřikrát ročně, první číslo vyjde před koncem roku 2012. Časopis bude distribuován všem členům ČSJ, ale i ostatním zájemcům, předplatitelům. Je vhodné zdůraznit, že ČSJ uvítá spolupráci s autory článků z co nejrozličnějších oblastí působení – od akademické sféry po praxi z firem i nepodnikatelských organizací.

Díky partnerstvím se zahraničními organizacemi (především VDA, EOQ, EFQM) přináší ČSJ nadále do podmínek České republiky licencované produkty (např. kurzy, publikace, manažerské modely) důležité jednak pro zajištění odborné způsobilosti pracovníků, jednak pro zajištění konkurenceschopnosti organizací jako celku. K těm nejvýznamnějším licencovaným produktům z poslední doby patří kurzy VDA 6.3, které se týkají provádění procesních

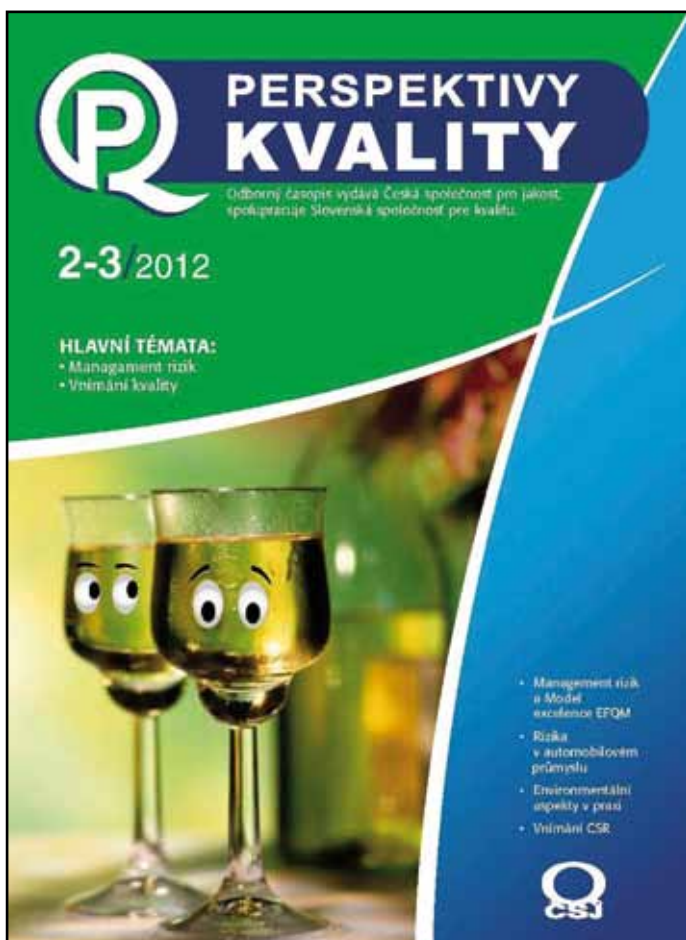
auditů v dodavatelském řetězci automobilového průmyslu.

ČSJ rovněž směřuje svoje činnosti k naplňování programu Národní politiky kvality. Mezi její nejvýznamnější aktivity v tomto směru patří podpora a odborná garance programů Národní ceny kvality ČR a dále spoluorganizování odborných i slavnostních akcí Listopadu – Měsíce kvality v ČR.

Cesta k excelenci na vlastní kůži

Česká společnost pro jakost jakožto národní zástupce EFQM odpovídá za zpracování aktuální verze Modelu excelence EFQM v českém jazyce a za poskytování souvisejících kurzů, jakými jsou například *Cesta k excelenci* či *Hodnotitel Modelu excelence EFQM*.

S cílem vyzkoušet si nabízené produkty „na vlastní kůži“ a nastartovat proces vlastního trvalého zlepšování se ČSJ přihlásila do programu oceňování *Committed to Excellence*. Tento program je organizován centrálou EFQM či jejími národními zástupci. Smyslem programu je provést sebehodnocení, identifikovat silné stránky a oblasti pro zlepšování a úspěšně realizovat tři projekty zlepšování,

kteří právě vycházejí z výsledku sebehodnocení. ČSJ pro sebehodnocení použila středně náročnou metodu Business Excellence Matrix, v současné době se realizují projekty zlepšování. V případě, že tyto projekty dosáhnou zamýšleného cíle, lze očekávat začátkem příštího roku úspěšné absolvování programu oceňování Committed to Excellence. Z dosavadních zkušeností vyplývá, že pro úspěšný proces sebehodnocení je třeba:

- podpora vrcholového vedení,
- informovanost pracovníků o smyslu sebehodnocení,
- odborná způsobilost pracovníků, kteří sebehodnocení provádějí, a v neposlední řadě
- uvolnění časových kapacit (v případě ČSJ to bylo cca 7 dní práce příslušných týmů).

O dalších zkušenostech z účasti ČSJ v tomto programu oceňování budou nadále pravidelně informováni účastní-

ci akcí Centra excelence při ČSJ či další zájemci v rámci individuálních setkání a samozřejmě také čtenáři Perspektiv kvality.

Ing. Petr Koten

výkonný ředitel České společnosti pro jakost

Příspěvek byl uveřejněn v příloze Hospodářských novin „Kvalita jako služba“, která vyšla 2. 11. 2012. Tato příloha byla připravena a vydána tradičně k Evropskému týdnu kvality v ČR a Listopadu – Měsíci kvality v ČR vydavatelstvím Economia – redakcí komerčních příloh a na jejím odborném obsahu se jako každoročně ČSJ spolu s Národním informačním střediskem podpory kvality (NIS-PK) a Sdružením pro oceňování kvality (SOK) podílela.

ČESKÁ MARKETINGOVÁ SPOLEČNOST

STAŇTE SE CERTIFIKOVANÝM ODBORNÍKEM V OBLASTI MARKETINGU

Certifikace

Česká marketingová společnost, podobně jako jiná profesní sdružení, se snaží chránit profesionalitu a etiku výkonu určité profese a dále je rozvíjet. Česká marketingová společnost si projektem certifikace marketingových specialistů klade náročné a dlouhodobé cíle. Chce garantovat odbornou a etickou stránku profesionality marketingových specialistů a současně rozvíjet marketing a zvyšovat jeho prestiž. Česká marketingová společnost systémem svých certifikací nesupluje marketingové vzdělání dosažené v systému školských nebo mimoškolských vzdělávacích institucí.

Marketéři mohou užívat profesní označení: Certifikovaný marketér České marketingové společnosti, ve zkratce CM-ČMS.

Certifikaci je možné získat v oborech

- marketingový manažer
- specialista pro marketing na tuzemském trhu
- specialista pro marketing na mezinárodním trhu
- marketingový poradce
- lektor pro marketing

Co jsou certifikace

Certifikace je postavena na praktických dovednostech, zkušenostech, celkovém výsledku dosavadní práce, ať už v podnicích nebo vzdělávacích institucích. Každý kandidát musí prokázat praktické schopnosti, tedy například

Cílem certifikačního řízení je

- pomoci marketingovým odborníkům osvojit si moderní styl marketingového myšlení
- zvýšit marketingovou výkonnost na základě marketingové strategie
- pomoci zkvalitnit tvorbu a realizaci marketingové strategie
- umožnit marketingovým odborníkům prokázat svou kvalifikaci a získat certifikát k formálnímu uznání profesní způsobilosti
- zabezpečit jednotné, objektivní a kontrolovatelné postupy posuzování profesní způsobilosti
- přispět k posílení důvěry v odbornou i etickou profesionalitu držitelů certifikátů

K certifikaci se může přihlásit každý člen ČMS stejně jako marketingový odborník, který není členem naší organizace. Důležité je, aby splňoval výše uvedená kritéria a dokázal své názory a postoje obhájit před odbornou komisí. Příští certifikace se konají 8.11.2012, další potom na jaře 2013.

Bližší informace a přihlášky na:

www.cms-cma.cz, e-mail: info@cms-cma.cz,

tel. 732 345 615

Novotného lávka 5, Praha 1, 116 68

zobrazit reálný stav firmy, stanovit její marketingovou diagnózu, provést praktický výzkum apod. Certifikace probíhají zpravidla dvakrát ročně – v jarním a podzimním termínu.

DŮM TECHNIKY ČESKÉ BUDĚJOVICE, spol. s r.o.

Hlavní náplní činnosti domu techniky je celoživotní vzdělávání dospělých v širokém spektru nabídky. V průběhu uplynulého období byly realizovány rekvalifikační kurzy se zaměřením na manipulační vozíky, § 50/78 Sb., dispečer logistiky, dále pak v oblasti „péče o tělo“: pedikúra, manikúra, masér pro sportovní a rekondiční masáže, kosmetika atd. Do rekvalifikačních kurzů byli zařazeni nezaměstnaní, evidovaní na úřadech práce, samoplátci a byly realizovány subdodávky pro nositele projektů ESF. Dlouhodobě je věnována pozornost kvalifikačnímu vzdělávání (školení, zkoušky), které jsou vyžadovány ze zákona – vyhláška 50/78 Sb., osoba odborně způsobilá na úseku požární ochrany a nově pak strážný a detektiv - koncipient atd.

Pro firemní pracovníky, zaměstnance státní správy a zájemce z řad veřejnosti byly pořádány vzdělávací semináře na téma životní prostředí, právní a ekonomická témata, celní předpisy, bezpečnost práce apod.

Projektová činnost: v průběhu prvního čtvrtletí roku byla ukončena realizace vlastního projektu ESF, závěrečná monitorovací zpráva byla schválena v září. V současné době se připravují dva projekty k podání do výzvy Krajského úřadu Jihočeského kraje. Předpokládané vyhlášení výzvy – prosinec 2012. Jeden projekt byl podán na MPSV – předpokládané vyhodnocení výzvy – listopad 2012.

Ing. Anna Skálová

ředitelka Domu techniky České Budějovice, spol. s r.o.

DŮM TECHNIKY ČS VTS Kladno s.r.o.

Dům techniky pořádal ve spolupráci s Magistrátem města Kladna v termínu od 17.10. do 20.10.2012 prezentaci technických oborů a řemesel s názvem „Tech For Kladno“.

Hlavní myšlenkou a cílem prezentace bylo zvyšování motivace žáků základních škol v kladenském regionu ke vzdělávání se v technických oborech a řemeslech. Na této akci se prezentovala všechna odborná učiliště, střední a vysoké školy technického zaměření kladenského regionu a kladenští zaměstnavatelé, kteří dlouhodobě poptávají pracovní sílu v technických oborech.

Prezentace byla určena pro žáky základních škol, jejich učitele a výchovné poradce, pro rodiče žáků a samozřejmě pro občany, kteří hledají pracovní uplatnění.

V rámci této akce byly organizovány besedy se zástupci zaměstnavatelů, kteří sami specifikovali svoje požadavky na budoucí zaměstnance a zároveň veřejnosti představili svoji firmu a nabízeli aktuální volná pracovní místa.

Po celou dobu trvání akce byly předváděny ukázky řemesel a výrobků žáků odborných učilišť a škol.

Prezentace probíhala nejen ve všech prostorách domu techniky, ale i na ploše před budovou. Zde předváděli svoji dovednost kovářští učni.

Slavnostního zahájení se zúčastnil a akci zahájil primátor města Kladna Ing. Dan Jiránek.

Akci zahájil primátor města Kladna Ing. Dan Jiránek (vpravo), Bc. Zdeněk Procházka, ředitel domu techniky (vlevo).

Dům techniky bude každoročně tuto prezentaci opakovat s cílem založit určitou tradici v propagování technických oborů a řemesel v kladenském regionu.

Bc. Zdeněk Procházka

ředitel Domu techniky ČS VTS Kladno s.r.o.

DTO CZ, s.r.o. (DŘÍVE DŮM TECHNIKY OSTRAVA)

UČÍME PRAXÍ!

Informaci slyšet a vidět má, jak známo, krátký život, a poměrně brzy se z mysli vytratí. Slyšet, vidět a zažít (vyzkoušet si) – je podstatně lepší z hlediska „upevnění“ v paměti a následného znovuvybavení. Z řady diskuzí s účastníky kurzu a dle našich malých šetření také vyplynulo, že účastníci vzdělávání preferují učení se praxí, jeden od druhého, aby to bylo „šité“ na jejich podmínky. Zadání bylo jasné: upravit vybrané kurzy tak, abychom vyšli zákazníkům vstříc a zároveň se nezpronevěřili poslání vzdělávání, a to sdílení a předávání znalostí. DTO CZ Ostrava připraví a zrealizuje ročně okolo 300 vzdělávacích aktivit – kurzů, seminářů, konferencí, workshopů. Téměř třetina se koná přímo u klientů v organizacích, dle specifik a zadání, které si management nastaví. Takže možností k přípravě a uskutečnění jiného modelu vzdělávání je dostatek.

Záměrně zdůrazňujeme jiného, nikoliv nového modelu učení, protože není ani nový, ani objevný, dokonce je teoreticky dobře popsán, doporučován a snad i někde uskutečňován. Také jsme se chtěli na hony vyhnout polemice, který styl (forma) učení má své plusy a mínusy, kde se zcela hodí a kde vůbec, jak je co vyzdvižováno a co naopak zatracováno. To vše nic nemění na faktu, že jsme se s mnohými teoriemi museli nejprve podrobněji seznámit a přemýšlet, jak a co kde využít. Pracovně jsme si označili náš přístup Učíme praxí, a rádi bychom Vám stručně přiblížili některé jeho prvky.

Doma není nikdo prorokem

Zkušený rodič větších dětí se určitě setká s takovým přístupem svého potomka, který bude naslouchat moudrostem a radám okolí mnohem více, než doma. Je to sice k vzteku,

ale to je asi tak vše, co se k tomu dá říci. Jakoby v každém zaměstnanci (v každém dospělém) zůstalo kus tohoto období vývoje, a mnohdy stejná nebo podobná slova jsou lépe brána od jiných, než „domácích“ manažerů. Vědomi si této skutečnosti se sejdeme před začátkem kurzu s manažery organizace, aby nám popsali, co řeší, jak řeší, jak na to jdou, na jaké bariéry narážejí, co se jim nedaří prosadit u kolegů. Pokud neshledáme principiální problém práce manažera v náročných a přístupech, upravíme naše osnovy a obsah kurzu. Zařadíme různé anonymní, ale podobné příklady z jiných prostředí. Naším cílem je ukázat, že nepochopení a sváry třeba dvou táborů v jedné organizaci (my a oni) nejsou pravým „bojištěm“, že „válka“ se koná jinde – za trhy, za zákazníka, za snížení plýtvání, za inovace. A hned se pustíme do řešení. „Nepřítel“ je jinde, než jsme si doposud mysleli.

Vidět chybu u druhého je snazší

Můžeme jakkoliv brojit za to, aby byli lidé sebekritičtí, aby na chyby a vady poukazovali včas, nebo aby je dokonce prezentovali jako memento pro ostatní, že za to nebude postih ani snížení prémie, nýbrž to může být i výhoda. Moc to nefunguje. K překonání této obtíže používáme dvou cest. První je představit problémy a chyby jinde (na jiném prostředí) a přimět účastníky, aby je uměli zpočátku identifikovat a pak dokonce vyhodnotit (až mají dostatek nových znalostí). Pak lidi uvnitř organizace promícháme a vzhůru - jdeme se podívat na místo samé - do provozu. Jiné oči jinak vidí. Proto je nutné, aby ve skupině převažoval pohled těch, co tam buď nepracují, nebo jen občas proběhnou. Zástupce ve skupině, který je „místně příslušný“, jen podává vysvětlující komentáře a popisy, je zbaven nutnosti obhajoby a přesvědčování. Ledy se rázem prolomí a vše postupuje tak, jak by mělo.

Nevidět lidi, vnímat problém

To, že na kurzu nutíme účastníky ignorovat lidi, ale neznámá, že prosazujeme nehumánní nebo asociální postoj, nebo dokonce technokratickou dominanci orientace na úkol místo na kolegy. Snažíme se účastníky kurzu udržet v mantinelech – řešíme problém, nestíháme lidi. Není to mnohdy snadné, pokud k tomu dokonce používáme kameru nebo fotoaparát pro zdokumentování. Pozorované okolí nevěří, a často i sami účastníci mají z této formy monitoringu smíšený pocit. Od počátku kurzu jim však vštěpujeme premisu – lidé se vždy chovají tak, co jim umožňuje prostředí. Pokud se nechovají a nepřístupují k věci jak by měli, asi jim to umožňuje systém, řízení apod. Výjimky se připouštějí (nejsem naivní). Hledáme, proč se něco neděje tak, jak rozum velí, logika chce a teoretické pravidlo vyžaduje. Musíme zdůraznit, že reálný monitoring je vždy a jen možný, až se účastníci společně naladí na strunu – hledáme problém a příčinu, nikoliv viníka. Možná zkušenosti odborníci zvládnou takto připravit účastníky v krátkém čase, nám se to daří nejrychleji po čtyřech až pěti hodinách, lépe po osmi.

Popis bez hodnocení jakoby nebyl

Až účastníci nasbírají provozní informace, odměří svá data, odpovídají pracovní postupy, přichází fáze zpracování. Bez předchozích teoretických poznatků se zpravidla neobejdou, i když selská logika nemůže zklamat. Pokud je kurz rozdělen tak, že na počátku je teoretické „vnímání“ nových poznatků (klasická výuka) a pak praktické ověření, je teorie podávána v objemu a rozsahu, aby bylo možné okamžitě s poznatky pracovat. Stejně si účastníci mnohé nepamatují a dokonce teprve nyní začnou shledávat nejasnosti a že něčemu přesně nerozuměli. Z lektora se rázem stane poradce nebo kouč a společně se skupinou řeší problém ještě jednou v souladu s předchozí teorií. Účastníky to baví, protože krok po kroku přicházejí u sebe k novým zjištěním. Postup je mnohonásobně náročnější na vedení a lektorskou kapacitu (i energii), ale výsledek stojí za to.

Čím více problémů, tím méně výsledků

Je sice pravda, že mohu-li si vybrat ke koupi ze dvou možných televizních přijímačů, jsem nespokojen. Mohu-li si vybírat z padesáti – nejsem sice nespokojen s výběrem, ale asi si taky hned nevyberu. Mám problém s množstvím. Pomineme-li intuici, nabízí se kritéria výběru a třídění jako postup v řešení. Úplně stejně na to jdeme v kurzu. Zjištění třeba i třiceti problémů během fáze monitoringu (což není neobvyklé) je zase paradoxně špatné. Nyní si musíme vybrat

pomocí kritérií nebo častěji podle toho, které téma zrovna probíráme, pouze pár problémů a ty vyřešit až do finálního návrhu. Příště se budeme věnovat jinému tématu, pak přijde monitoring a řešení ostatních zjištění. Radost z přemýřování se musí u účastníků krotit a tendence k rychlému řešení všeho brzdit.

Kdo to ví, odpoví

Jedno škarohlídkové rčení říká: „Kdo to umí – dělá to, kdo to neumí – učí o tom“. Nechme stranou obsah a pracujme jen s detailem informace. Upevnění sebevědomí, pocit důležitosti i osobního zaujetí pro věc se zvyšuje, pokud o tom můžeme mluvit a prezentovat. Organickou součástí kurzu Učení praxí je prezentace problému a předložení návrhu na jeho řešení. A protože lektor není odborník na danou oblast (i když se tak mnozí mohou tvářit), ale spíše metodik řešení, otevře prostor pro malé oponentní jednání mezi členy celého kurzu. Debata bývá živá, k věci, námítky opodstatněné i neopodstatněné, a po úspěšné obhajobě se prezentující tým natolik ztotožní s řešením, že ho považuje za své dítě, kterému musí pomoci. Lidé mají z řešení radost a organi-

zace prospěch. Nejednou se účastníci přesvědčí, že i forma a obsah sdělení má své zákonitosti, a nemusí být vnímány sdělovatelem a příjemcem stejně. Je třeba prezentovat tak, aby i druhá strana chápala věc stejně. A když se to daří - co více si přát?!

A takto realizujeme v DTO CZ některé kurzy už nějakou dobu. Je nádherné, když se lektor do podniku vrátí po nějakém čase, a některé problémy (určitě ne všechny ani jejich

většina) se vyřešily. Na kurzech se přece lidé učí, a pokud se učí tak, že je to baví a vidí v tom praktický smysl, kurz splnil své poslání.

Ing. Alan Vápeníček, CSc.

náměstek pro odbornou činnost, DTO CZ, s.r.o.

DŮM TECHNIKY PARDUBICE spol. s r.o.

VZDĚLÁVACÍ PROJEKTY V DOMĚ TECHNIKY PARDUBICE

Dům techniky Pardubice spol. s r.o. pokračuje i v roce 2012 v realizaci víceletých vzdělávacích projektů financovaných z prostředků Evropského sociálního fondu.

V tomto roce průběžně ukončujeme realizaci tří projektů. Projekt NOVÉ VÝZVY (ukončen v červnu 2012) byl zaměřen na další profesní vzdělávání pedagogů středních škol v oblasti finanční gramotnosti. Projektu se zúčastnilo více než 50 pedagogů z 35 středních škol v Pardubickém kraji, kteří pozitivně hodnotili odbornou i praktickou stránku 6 nově připravených a akreditovaných kurzů. Více informací o projektu je k dispozici na webu www.financni-gramotnost.eu.

V květnu 2012 jsme také ukončili realizaci projektu PROFESIONÁL, v rámci kterého probíhalo vzdělávání vedoucích pracovníků a pracovníků v sociálních službách, kteří pracují v zařízeních poskytovatelů sociálních služeb a pracují s osobami s mentálním postižením. Ve 20 tematicky zaměřených kurzech jsme vzdělali více než 250 osob.

V říjnu 2012 zakončíme realizaci projektu VZDĚLÁVÁNÍM KE KVALITĚ, v rámci kterého bylo vytvořeno a pilotně ověřeno 17 specializovaných odborných kurzů zaměřených na problematiku výstavby, údržby a správy pozemních komunikací. Kurzů se zúčastnilo 205 osob. Více informací o projektu je k dispozici na webu www.vzdelavanimkevalite.cz.

Od března 2012 nově realizujeme projekt PŘIPRAVIT PRO ŽIVOT, který tematicky navazuje na výše zmiňovaný projekt NOVÉ VÝZVY a jehož cílem je dále zvyšovat znalosti

středoškolských pedagogů v Pardubickém kraji v oblasti ekonomických a právních aspektů fungování domácností v ČR. V současné době máme připraveny 3 nové dvou-denní kurzy a finišujeme s přípravou metodických a didaktických materiálů pro pedagogy. Samotné vzdělávání začne v lednu 2013.

PŘIPRAVIT PRO ŽIVOT

evropský sociální fond v ČR EVROPSKÁ UNIE MŠMT DŮM TECHNIKY PARDUBICE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PŘIPRAVIT PRO ŽIVOT - Další vzdělávání pedagogických pracovníků středních škol v Pardubickém kraji v oblasti ekonomických a právních aspektů fungování domácnosti v ČR (CZ.1.07/1.3.46/01.0019)

Co je cílem projektu?

- 1) Napomoci rozšířit znalosti středoškolských pedagogů v ekonomické a právní problematice fungování domácnosti v ČR (rozpočet, smlouvy, bydlení, investice, příjmy, pojištění...)
- 2) Inspirovat pedagogy v oblasti metod zavádění těchto témat do výuky na středních školách v Pardubickém kraji
- 3) Vybavit pedagogy užitečnými publikacemi a praktickými příklady z praxe použitelnými ve výuce
- 4) Zatraktivit výuku finanční gramotnosti na středních školách, učinit ji co nejvíce přínosnou pro studenty tak, aby byli skutečně připraveni pro život

Komu je projekt určen?

Všem pedagogům, kteří vyučují na gymnáziích, středních odborných školách a středních odborných učilištích v Pardubickém kraji společenskovední a ekonomické předměty a současně kteří jsou otevřeni inovacím v rámci výuky finanční gramotnosti a zkvalitňování přípravy svých studentů na praktický život. Vítání jsou i absolventi vzdělávání v rámci projektu NOVÉ VÝZVY (www.financni-gramotnost.eu), kurzy se vzájemně doplňují.

Proč stojí zato zúčastnit se? Co nabízejí?

- 1) 3 dvou-denní akreditované kurzy (MŠMT) dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- 2) Kurzy jsou vedeny odborníky z praxe - dluhová poradci, finanční poradce, právník
- 3) Praktické zaměření kurzů, příklady z praxe poradny pro dlužníky
- 4) Nezávislý pohled na problematiku, nejsou zástupci žádné finanční instituce, odborníci jsou z řad neziskového sektoru
- 5) Účastníci obdrží metodické materiály k dané problematice včetně praktických příkladů pro výuku

Nabízená témata kurzů:

- 1) Vybrané smlouvy uzavírané domácnostmi - 2 dny
- 2) Založení a správa základního hospodaření domácnosti - 2 dny
- 3) Investice a pojištění domácnosti - 2 dny

Kde získat další informace o projektu?

V případě Vašeho zájmu o nabízené vzdělávání navštivte webové stránky projektu www.pripavitprozivot.cz, kde získáte informace o obsahu kurzů, termínech, způsobu přihlášení a další organizační pokyny.

Realizátor projektu: Dům techniky Pardubice spol. s r.o., nám. Republiky 2686, Pardubice (www.dtpce.cz)
Partner projektu: Sdružení SPES, Biskupské nám. 841, Olomouc (www.pomocsdluhy.cz)
Kontaktní osoba: Mgr. Aleš Kalina, 739 284 308, 467 027 013, kalina@dtpce.cz

To, jak si poskládáte život, záleží jen na vás
www.pripavitprozivot.cz

V těchto dnech jsme také obdrželi kladné stanovisko Královéhradeckého kraje k námi předloženému projektu KROK ZA KROKEM, který je opět zaměřen na problematiku občanskoprávní a finanční gramotnosti a její efektivní prezentaci a výuku na středních školách, tentokrát i v Královéhradeckém kraji. Realizaci tohoto projektu zahájíme v lednu 2013, již nyní ale aktivně oslovujeme

střední školy, abychom si zajistili jejich spolupráci potřebnou k úspěšné realizaci projektu.

Ing. Lenka Černá

ředitelka Domu techniky Pardubice spol. s r.o.

DŮM TECHNIKY PLZEŇ spol. s r.o.

Odborná činnost

Vzdělávací akce otevřené a na zakázku:

U zákazníka se realizovaly kurzy z oblasti bezpečnosti práce, softskills, time managementu, výpočetní techniky, interních auditorů kvality. Tyto aktivity byly určeny pro techniky, specialisty, řídící pracovníky v různých oblastech a úrovních řízení podnikatelského sektoru.

Projektová činnost

Dům techniky pokračoval v realizaci projektu - Rozšíření a zkvalitnění nabídky dalšího vzdělávání v Plzeňském kraji z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, číslo OP CZ.1.07, oblast podpory – podpora nabídky dalšího vzdělávání. Projekt řešil aktuální problematiku dalšího vzdělávání lektorů, kteří budou působit v oblasti dalšího vzdělávání, řídících pracovníků vzdělávacích institucí působících v oblasti odborného vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Doba realizace projektu: 01.01.2011 - 30.06.2012. Projekt byl k 30.6. 2012 ukončen závěrečnou konferencí.

Úřad práce ČR – krajská pobočka v Plzni zahájila 1. června 2012 nový projekt s názvem „Vzdělávejte se pro růst v Plzeňském kraji“. Projekt je zaměřen na podporu vzdělávání zaměstnanců v Plzeňském kraji a na podporu zaměstnavatelů, kterým se podařilo překonat hospodářskou recesi. Projekt je určen pro všechny typy podniků (malé, střední i velké, dále OSVČ), které se zabývají ekonomickými činnostmi s předpokladem růstu v Plzeňském kraji. Dům techniky Plzeň by se chtěl do tohoto projektu zapojit tak, jako v případě předchozích projektů vypsanych MPSV ČR „Vzdělávejte se“ a „Školení je šance“.

Dům techniky Plzeň se dále zaměřuje na vzdělávací aktivity s cílem získat a realizovat vyhlášené projekty v rámci Plzeňského kraje. Projekty jsou zejména zaměřené na:

- podporu systému DVPP (Další vzdělávání pedagogických pracovníků) podporující inovace ve vzdělávání
- aktivní zapojení do programů MŠMT s cílem podporovat realizaci kurikulární reformy na školách
- prohlubování klíčových kompetencí, jazykové a ICT vzdělávání, monitorování a hodnocení vzdělávání atd.
- podporu inovací a realizaci projektu „Koncepte dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků“
- rovné příležitosti ve vzdělávání a poradenství

- vzdělávání dospělých
- podporu nabídky programů dalšího vzdělávání dle aktuálních potřeb jednotlivých ORP, např. využitím finančních prostředků ESF (průběžně 2007-2013)
- podporu zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků v oblasti EVVO (podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve školách).

Ing. Jiří Vavříčka

ředitel Domu techniky Plzeň spol. s r.o.

SEZNAMTE SE: IAESTE

Hledáte kontakt se studenty technických vysokých škol? Chtěli byste do své společnosti přivítat mladého perspektivního zaměstnance? Chcete svoji společnost zviditelnit mezi studenty? Nebo byste snad měli zájem o odborného stážistu ze zahraničí? Ať tak či tak, pomůže Vám IAESTE.

IAESTE (The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience) nebo chcete-li Mezinárodní organizace pro výměnu studentů za účelem získání technické praxe je nezisková nestátní studentská organizace působící ve více jak 80 zemích po celém světě.

Jak je již z názvu patrné, IAESTE vzniklo proto, aby vyměňovalo technické praxe po celém světě. Stalo se tak už v lednu roku 1948 a krom jiného mělo založení této organizace přispět k mezinárodnímu porozumění. Zajímavostí je, že jednou z deseti zemí, které IAESTE na Imperial College v Londýně zakládaly, byla i Československá republika.

V současné době IAESTE České republiky působí při sedmi technických vysokých školách po celé zemi. Konkrétně jsou to ČVUT a VŠCHT v Praze, VUT v Brně, ZČU v Plzni, UTB ve Zlíně, VŠB – TU Ostrava a TU Liberec.

Jak již bylo zmíněno na začátku, hlavní náplní IAESTE je zajišťování praxí ve firmách pro zahraniční studenty. To samé platí o zařizování zahraničních praxí pro studenty české. Sjednání praktikanta přes IAESTE má mnoho výhod. Mezi hlavní zařadíme například to, že praxe je oficiálně součástí studia, a tak není třeba složité vyřizo-

vat pracovní povolení a také není třeba platit sociální a zdravotní pojištění. Oblast, kterou musí student ovládat, si firma určí sama, stejně tak délku stáže. Ta se může pohybovat od 6 týdnů až do jednoho roku. Každoročně IAESTE ČR zajistí přes 100 praxí a musíme se pochlubit, že za dobu své působnosti jsme uskutečnili přes 350 000 praxí. Co víc – IAESTE zajišťuje ještě mnoho dalšího.

Vlajkovou lodí všech projektů, které IAESTE pořádá, jsou veletrhy iKariéra (někde zvané též veletrhy pracovních příležitostí). Tyto veletrhy jsou jedinečné tím, že zaměstnavatelé jsou pozváni k prezentaci své firmy přímo na akademickou půdu před zraky tisíců studentů. Veletrhy IAESTE jsou na některých univerzitách pořádány již bezmála 20 let a za tu dobu se staly nesmírně oblíbenými a vyhledávanými nejen mezi společnostmi, ale také právě mezi studentstvem.

Nabídku volných pracovních pozic mohou zaměstnavatelé rovněž šířit mezi studenty prostřednictvím Katalogu iKariéra či jobportálu iKariéra.cz. Společnosti tímto dostávají možnost zasáhnout svou cílovou skupinu jak v tištěné, tak elektronické formě. Další možností, kterou se mohou zaměstnavatelé zviditelnit před studenty, jsou publikace Průvodce prváka a Diář studenta, které rovněž vydává IAESTE. V těchto tiskovinách si mohou firmy zajistit inzerci, a tím šířit povědomí o své společnosti mezi studenty.

IAESTE se nezastavilo jen u těchto klasických projektů, ale pružně reaguje na požadavky zaměstnavatelů. Tak vznikly například projekty Den iKariéra (miniveletrh

na ČVUT) a iKariéra bus (dopravení vybraných studentů přímo do provozovny společnosti).

Za léta fungování IAESTE svou činnost značně rozšířilo. To hlavní však stále zůstává – zlepšování vazeb student – univerzita – zaměstnavatelé. Toto poslání si berou všichni studenti, kteří pracují v IAESTE, k srdci. Ano – to jsme

ještě zapomněli zmínit – všichni členové IAESTE jsou studenti a výše zmíněné projekty dělají ve svém volném čase bez nároku na mzdu.

Ondřej Winkler
IAESTE

HRANICE POZEMKŮ VE STAVEBNÍM PRÁVU A PŘEDPISECH SOUVISEJÍCÍCH

1. Úvod

Právo vlastníka nemovitosti omezují především předpisy stavebního práva a předpisy související. Dominantní zákonné postavení vůči vlastníkům nemovitostí mají stavební úřady a další správní úřady, v jejichž zákonné působnosti je mj. určit závazné podmínky (práva a povinnosti) způsobu užívání nemovitosti.

Vlastník pozemku má právo jej držet, užívat a mít z užívání požitky a nakládat s ním, avšak jen a jen v mezích zákona. Vlastníci nemovitostí obvykle znají pro ně závazné právní prostředí jen ve velmi omezeném rozsahu, pro pracovníky správních úřadů a pro úředně oprávněné zeměměřické inženýry by však nemělo jít o část práva jim neznámou.

Účelem tohoto textu je pomoci čtenáři orientovat se v tom, jak pozemek a některá práva k němu vymezují předpisy stavebního práva a předpisy související. Text převážně obsahuje doslovné nebo zkrácené citace zákonných ustanovení nebo popisuje jejich obsah a význam.

2. Pozemek a parcela, přesnost jejich geometrického a polohového určení

Pozemek je podle občanského zákoníku věcí nemovitou a ve smyslu katastrálního zákona a oboru zeměměřictví (geodézie a kartografie) je ohraničenou částí zemského povrchu zobrazenou (pravoúhle matematicko-kartograficky promítnutou) v závazném referenčním systému v nejméně tisícinásobném zmenšení v zobrazovací rovině katastrální mapy v **podobě parcely** označené parcelním číslem případně i mapovou značkou. Hranice pozemku vymezují pro účely evidence v katastru nemovitostí územní rozsah vlastnického anebo jiného věcného práva (právo odpovídající věcnému břemeni, zástavní a podzástavní právo, předkupní právo) a druh a způsob využití pozemku. Katastr nemovitostí eviduje pozemek v podobě parcely a eviduje věcná práva k němu na základě občanskoprávní nebo veřejnoprávní listiny (smlouva, dohoda, rozhodnutí správního úřadu nebo soudu), nebo na základě zákona, nikoliv tedy na základě viditelného označení hranice pozemku v terénu a skutečného způsobu jeho užívání. Zákonnou povinností vlastníka pozemku je zajistit soulad právního stavu se stavem skutečným, není však vázán žádným právním předpisem k odpovědnosti za for-

mu a přesnost zobrazení jeho pozemku ve veřejné listině, katastr nemovitostí nevyjímaje.

Hranice pozemku se s centimetrovou přesností označuje na zemském povrchu stavbami (budovy, oplocení apod.) nebo předepsanými hraničními značkami, a v závazném referenčním systému lze její polohu, tvar a rozměry určit s centimetrovou přesností geodetickými (pozemskými, leteckými a družicovými) metodami. Označení hranice pozemku je individuálním vymezením rozsahu práva držby části zemského povrchu. Je-li takto vymezená držba oprávněná či nikoliv je na dohodě hranic dotčených vlastníků pozemků, ledaže by v případě jejich sporu rozhodoval soud na základě žaloby některého z nich.

Je-li držitel pozemku se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že mu pozemek patří, držitelem oprávněným, v pochybnostech se má za to, že jeho držba je oprávněná a má stejná práva jako vlastník, zejména má též právo na plody a užitky z věci po dobu oprávněné držby.

Oprávněný držitel se stává vlastníkem pozemku (vydrží jej), drží-li jej po dobu deseti let. Takto vydržením však nelze nabýt vlastnictví k pozemkům, které mohou být jen ve vlastnictví státu nebo zákonem určených právnických osob.

Pozemek se v katastrální mapě zobrazuje v podobě parcely s přesností charakterizovanou základními středními souřadnicovými chybami lomových bodů hranic. Parcela není v občanskoprávním smyslu nemovitostí. Její vlastností je však to, že matematicky nebo graficky lze určit její výměru, což v případě pozemku, coby nerovné části zemského povrchu není technicky možné. Výměra parcely je mj. údajem dlouhodobě užívaným pro zákonný odhad nebo výpočet ceny pozemku, přestože je v katastru nemovitostí evidována s omezenou přesností, která výši ceny může v nemalé míře ovlivnit, zejména u rozsáhlých pozemků.

Z katastrální vyhláškou předepsaných hodnot základních středních souřadnicových chyb lomových bodů hranice pozemku vyplývají základní mezní polohové chyby jejich zobrazení. Tyto mezní polohové chyby jsou dvojnásobkem hodnot středních chyb násobených ještě odmocninou ze dvou ($2 \times 1,41 = 2,82$). Průměry kruhů, v jejichž středu

leží lomové body hranice parcely, mají tedy na zemském povrchu hodnoty 0,78m (pro kód kvality souřadnic 3), 1,46m (pro kód kvality souřadnic 4), 2,82m (pro kód kvality souřadnic 5), 1,20m (pro kód kvality souřadnic 6), 2,82m (pro kód kvality souřadnic 7) a 5,64m (pro kód kvality souřadnic 8). V normálním rozdělení pravděpodobnosti výskytu chyby souřadnic (ve smyslu Gaussova zákona) platí, že opětovně geodeticky zaměřený bod hranice pozemku ležící uvnitř kruhu uvedeného průměru je s určitou pravděpodobností v katastrální mapě zobrazen v souladu s předepsanou a historicky danou (ne)přesností. Není tedy v zákonné působnosti žádného správního úřadu (stavebního, katastrálního apod.) ani zeměměřičů rozhodovat o tom, kde na zemském povrchu probíhá hranice mezi sousedními pozemky. Zeměměřiči však mohou a mají při geodetickém měření upozornit vlastníka dotčeného pozemku, zda hranice jím označené držby je nebo není v mezích předepsané přesnosti v souladu s katastrální mapou a v souladu s dokumentovanými výsledky předchozích geodetických měření pozemku.

Hranice pozemku se, při její změně geometricky a popisem, určuje geometrickým plánem, jemuž má vždy předcházet příslušné územní řízení, v němž stavební úřad rozhodne (za účasti stavebním zákonem určených osob a správních úřadů) o umístění stavby a zařízení, nebo o změně využití území, nebo o změně stavby a změně vlivu stavby na využití území, nebo o dělení a zcelování pozemků (při zákonem stanovených podmínkách lze bez správního řízení udělit toliko souhlas), nebo o ochranném pásmu. V těchto správních řízeních se pozemek geometricky a popisem určuje kopií katastrální mapy a situačním výkresem současného stavu území v měřítku katastrální mapy, včetně parcelního čísla, se zakreslením požadované změny způsobu využití. U liniových staveb delších než 1 000 m a u staveb zvláště rozsáhlých se výkres doplní kresbou stavby na mapovém podkladě v měřítku 1:10 000 až 1:50 000. Geometrický plán tedy rozhodně není dokumentací, na niž by měl stavební úřad vyjádřit výsledek předmětného správního řízení, i když při rozhodování (souhlasu) o dělení nebo scelení pozemku je to běžnou praxí. Účel geometrického plánu jednoznačně upravuje katastrální zákon a prováděcí vyhláška. Geometrický plán určující dělení nebo scelení pozemků by měl být vyhotoven vždy až na základě výsledku předmětného územního řízení, ledaže objednatel plánu by chtěl předem neprozetitelně zaplatit za zeměměřickou činnost, s jejímž výsledkem stavební úřad nemusí důvodně souhlasit.

V dokumentaci vyhotovené a předkládané k rozhodování v územním a stavebním řízení se pozemky staveb a terénních úprav určují v různých situačních výkresech (koordinační výkresy, zastavovací plány atd.), tak, aby mohly být geodeticky vytyčeny a na staveništi a stavebních nebo technologických objektech označeny značkou s přesností vymezenou souborem technických norem o geometrické přesnosti staveb.

Z hlediska zákona o zeměměřictví a jeho prováděcí vyhlášky jsou úředně oprávnění zeměměřičtí inženýři povinni přezkoumat, zda projektové podklady k budoucímu vytyčení objektů staveb a terénních úprav jsou vhodné, úplné a správné. Podle potřeby mohou zeměměřiči vyhotovit vytyčovací výkres jednoznačně určující prostorovou polohu, tvar a rozměry budoucí stavbou zastavěného pozemků.

V dokumentaci předkládané povinně stavebnímu úřadu v řízení o kolaudačním souhlasu, nebo v oznámení stavebníka o započetí užívání stavby, se hranice pozemků určuje zejména v situačních výkresech a mapách skutečného provedení stavby. Přesnost geometrického určení polohy, tvaru a rozměrů hranice pozemku nesmí být horší, než je přesnost pro účely katastru nemovitostí. Technickými normami je obvykle předepsána geometrická přesnost podstatně vyšší.

3. Obecné podmínky určení hranice pozemku nebo souboru pozemků

Konkrétní územní limity vymezování a užívání ploch (soubor pozemků) a jednotlivých pozemků a umístování staveb na nich určují územně plánovací dokumentace (zásady územního rozvoje, územní plán, regulační plán) a jednotlivá územní rozhodnutí. Není-li územně plánovací dokumentace vyhotovena a schválena, lze vymezovat pozemky a umístovat stavby na nich jen nesníží-li se kvalita životního prostředí nad limitní hodnoty stanovenými zvláštními předpisy.

Prováděcí vyhláška stavebního zákona o technických požadavcích na stavby upravuje pojem budova, a to v zásadě shodně jako katastrální zákon (nadzemní stavba, která je prostorově soustředěna a navenek uzavřena obvodovými stěnami a střešní konstrukcí).

Prováděcí vyhláška stavebního zákona o obecných požadavcích na využívání území obsahuje v počátečních ustanoveních výklad nejdůležitějších pojmů, a to pojmů

bytový dům, rodinný dům, stavba pro rodinnou rekreaci a stavba ubytovacího zařízení. Dále určuje plochy (území tvořená pozemkem nebo souborem pozemků), ke kterým se ustanovení vyhlášky váží, a to plochy bydlení, rekreace, občanského vybavení, veřejného prostranství, smíšené obytné, dopravní infrastruktury, technické infrastruktury, výroby a skladování, smíšené výrobní, vodní a vodního hospodářství, zemědělské, lesní, přírodní, smíšené nezastavěného území, těžby nerostů a specifické.

Pozemky se vymezují tak, aby svými vlastnostmi, zejména velikostí, polohou, plošným a prostorovým uspořádáním, umožňovaly využití pro navrhovaný účel a byly dopraveně napojeny na veřejně přístupnou pozemní komunikaci. Obecné požadavky stanoví, které pozemky mají být oplocené, a stanoví zvláštní požadavky na vymezování a využívání vybraných druhů pozemků, a to pozemků pro bydlení a rekreaci, pozemků veřejných prostranství a pozemků a staveb pro informace, reklamu a propagaci.

Vyhláška podrobně upravuje požadavky na stavby a jejich umísťování, a to vzájemné odstupy staveb, připojení na pozemní komunikace, připojení na sítě technické infrastruktury, jsou popsány mj. geometrické podmínky umístění studen individuálního zásobování vodou, žump a malých čistíren, jsou stanoveny podmínky pro povinné oplocení pozemků, podmínky pro umísťování reklam a reklamních zařízení a v neposlední řadě podmínky pro pozemky, na nichž mohou být umístěna zařízení staveniště.

Stavební pozemky a stavby musí být zejména napojitelné na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu při splnění požadavků dopravní obslužnosti, parkování a přístupu požární techniky, a to mimo ochranná pásma a s nepřesahováním na sousední pozemek. Stavební pozemky pro umístění konkrétních staveb, například pro bydlení a pro rodinnou rekreaci, musí splňovat mnohá další kritéria řešící například parkování, nakládání s odpady, vsakování dešťových vod atd.

Ke každé stavbě rodinného domu nebo stavbě pro rodinnou rekreaci nebo souvislé skupině těchto staveb musí vést zpevněná pozemní komunikace široká nejméně 2,5m a končící nejdále 50m od stavby. Odstavná parkovací stání pozemků staveb pro bydlení a rodinnou rekreaci musejí být umístěna ve skutečné docházkové vzdálenosti do 300m, je-li to technicky možné.

Je-li mezi rodinnými domy volný prostor, vzdálenost mezi nimi nesmí být menší než 7m a jejich vzdálenost od společných hranic pozemků nesmí být menší než 2m. Ve zvlášť stísňených územních podmínkách může být vzdálenost mezi rodinnými domy snížena až na 4m, nejsou-li v žádné z protilehlých stěn okna obytných místností.

Vytvářejí-li stavby pro rodinnou rekreaci mezi sebou volný prostor, vzdálenost mezi nimi nesmí být menší než 10m.

Vzdálenost stavby samostatné garáže a dalšími stavbami určenými stavebním zákonem umístěné na pozemku rodinného domu od společných hranic pozemků rodinných domů nesmí být menší než 2m (v Praze 3m).

Vnější hrany pochozí plochy rodinného domu, jako jsou terasa nebo balkon, která je nad přilehlým terénem výše než 2m, musí být nejméně 3m od hranice sousedního pozemku.

Vzdálenost průčelí budov, v nichž jsou okna obytných místností, musí být nejméně 3m od okraje vozovky silnice nebo místní komunikace; tento požadavek se neuplatní u budov umístěných ve stavebních prolukách řadové zástavby a u budov, jejichž umístění stanoví vydaná územně plánovací dokumentace.

U budov rodinných domů, budov pro rodinnou rekreaci resp. řadových rodinných a bytových domů musí být zajištěn poměr mezi 0,4 resp. 0,3 mezi výměrou části pozemku schopného vsakování dešťové vody k celkové výměře pozemku.

Poznámka: Po poslední novele stavebního zákona z roku 2012 lze očekávat i změny v prováděcích vyhláškách.

4. Zemědělská půda, lesy, vodní toky, pozemní komunikace, dráhy, doly

Vlastnosti pozemků nejčastěji pokrývajících zemský povrch katastrálního území, obce, kraje a státu, tj. pozemků zemědělských, lesních, vodních, dopravních a důlních upravují zvláštní zákony, a to zákon o ochraně zemědělského půdního fondu, vodní zákon, lesní zákon, zákon o pozemních komunikacích, zákon o drahách, horní zákon a zákon o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě. Na těchto pozemcích nebo pod nimi bývají v režimu zákona o vodovodech a kanalizacích, nebo zákona o elektronických komunikacích, nebo zákona energie

tického, umístěny stavby veřejné technické infrastruktury území. Tyto zákony opravňují zřídit na částech pozemků věčná břemena evidovaná v katastru nemovitostí, i když hranice určující územní rozsah věcného břemene na části pozemku se v katastrální mapě v podobě parcely nezobrazuje. Geometrický plán vymezující rozsah věcného břemene je však zákonnou součástí katastrálního operátu v dokumentaci výsledků geodetického zaměření hranice pozemku a ve sbírce listin v případě, že byl neoddělitelnou součástí smlouvy o zřízení věcného břemene.

Zemědělským půdním fondem jsou zemědělsky obhospodařované pozemky, a to orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není. Do zemědělského půdního fondu náleží též rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže a nezemědělská půda potřebná k zajišťování zemědělské výroby, jako polní cesty, pozemky se zařízením důležitým pro polní závlahy, závlahové vodní nádrže, odvodňovací příkopy, hráze sloužící k ochraně před zamokřením nebo zátopou, ochranné terasy proti erozi apod.

Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, dále lesní průseky a nepevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů, zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace (hole), s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství. U těchto pozemků může orgán státní správy lesů nařídit označení jejich příslušnosti k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa.

Pozemky určenými k plnění funkcí lesa nejsou školky a plantáže lesních dřevin založené na pozemcích, které nejsou určeny k plnění funkcí lesa, pokud orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nerozhodne jinak.

Pozemky, které nejsou uvedeny, může orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nebo s jeho souhlasem prohlásit rozhodnutím za pozemky určené k plnění funkcí lesa. Ustanovení zákona o ochraně zemědělského půdního fondu nejsou tím dotčena.

Vodní toky jsou povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo po převažující část roku, a to včetně vod v nich uměle vzdutých. Jejich součástí jsou i vody ve slepých ramenech a v úsecích přechodně tekoucích přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo zakrytými úseky.

Protéká-li vodní tok po pozemku, který je evidován v katastru nemovitostí jako vodní plocha, je korytem vodního toku tento pozemek.

Protéká-li vodní tok po pozemku, který není evidován v katastru nemovitostí jako vodní plocha, je korytem vodního toku část pozemku zahrnující dno a břehy koryta až po břehovou čáru určenou hladinou vody, která zpravidla stačí protékat tímto korytem, aniž se vylévá do přilehlého území.

Vodní díla jsou stavby, které slouží ke vzdouvání a zadržování vod, umělému usměrňování odtokového režimu povrchových vod, k ochraně a užívání vod, k nakládání s vodami, ochraně před škodlivými účinky vod, k úpravě vodních poměrů nebo k jiným účelům sledovaným tímto zákonem, a to zejména přehrady, hráze, vodní nádrže, jezy a zdrže, stavby, jimiž se upravují, mění nebo zřizují koryta vodních toků, stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok, kanalizačních objektů, čistíren odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizací, stavby na ochranu před povodněmi, stavby k vodohospodářským melioracím, zavlažování a odvodňování pozemků, stavby, které se k plavebním účelům zřizují v korytech vodních toků nebo na jejich březích, stavby k využití vodní energie a energetického potenciálu, stavby odkališť, stavby sloužící k pozorování stavu povrchových nebo podzemních vod, studny, stavby k hrazení bystřin a strží, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, jiné stavby potřebné k povolovanému nakládání s vodami.

Za vodní díla se nepovažují jednoduchá zařízení mimo koryta vodních toků na jednotlivých pozemcích a stavbách k zachycení vody a k ochraně jednotlivých pozemků a staveb proti škodlivým účinkům povrchových nebo podzemních vod, jakož i jednoduchá zařízení mimo koryta vodních toků k akumulaci odpadních vod (žumpy) a vodovodní a kanalizační přípojky, pokud zvláštní právní předpisy nestanoví jinak. Za vodní díla se také nepovažují průzkumné hydrogeologické vrty a další zařízení postavená v rámci geologických činností.

Silničním pozemkem se rozumí pozemky, na nichž je umístěno těleso dálnice, silnice a místní komunikace a silniční pomocný pozemek.

Těleso dálnice nebo těleso silnice a místní komunikace mimo území zastavěné nebo zastavitelné je ohraničeno spodním okrajem a vnějšími okraji stavby pozemní komunikace, kterými jsou vnější okraje zaoblených hran zářezů či zaoblených pat náspů, vnější hrany silničních nebo záchytných příkopů nebo rigolů nebo vnější hrany pat opěrných zdí, tarasů, koruny obkladních nebo zárubních zdí nebo zářezů nad těmito zdmi.

Těleso průjezdního úseku silnice je ohraničeno šířkou vozovky s krajnicemi mezi zvýšenými obrubami chodníků, zelených pásů nebo obdobných ploch. Na náměstích a podobných prostranstvích je šířkou průjezdního úseku šířka pruhu odlišeného od okolního povrchu druhem nebo materiálem vozovky nebo plochými rigoly, a není-li ani jich, šířka pruhu odpovídající šířce vozovky s krajnicemi navazujících úseků silnice. V ostatních případech je průjezdní úsek dálnice nebo průjezdní úsek silnice ohraničen obdobně jako je uvedeno výše.

Šířka průjezdního úseku dálnice nebo průjezdního úseku silnice celništěm na hraničním přechodu odpovídá šířce vozovky s krajnicemi navazujících úseků dálnice nebo silnice.

Silniční pomocný pozemek je pruh pozemku přilehlého po obou stranách k tělesu dálnice, silnice nebo místní komunikace mimo souvisle zastavěné území obcí, který slouží účelům ochrany a údržby dálnice, silnice nebo místní komunikace, pokud tyto pozemky jsou ve vlastnictví vlastníka dálnice, silnice nebo místní komunikace.

Součástmi dálnice, silnice a místní komunikace mj. jsou všechny konstrukční vrstvy vozovek a krajnic, odpočívky, přidružené a přídatné pruhy, včetně zastávkových pruhů linkové osobní dopravy, mostní objekty (nadjezdy), po nichž je komunikace vedena, včetně chodníků, revizních zařízení, ochranných štítů a sítí na nich, strojní vybavení sklopných mostů, ledolamy, propustky, lávky pro chodce nebo cyklisty, tunely, galérie, opěrné, zárubní, obkladní a parapetní zdi, tarasy, násypy a svahy, dělicí pásy, příkopy a ostatní povrchová odvodňovací zařízení, silniční pomocné pozemky, únikové zóny, protihlukové stěny a protihlukové valy, pokud jsou umístěny na silničním pozemku.

Je-li konstrukce vozovky uložena přímo na konstrukci jiné stavby (vodního díla, metra, haly, garáží), patří mezi součásti pouze tato vozovka.

Nejsou-li samostatnými místními komunikacemi, jsou součástmi místních komunikací též přilehlé chodníky, chodníky pod podloubími, veřejná parkoviště a obratiště, podchody a zařízení pro zajištění a zabezpečení přechodů pro chodce. V ostatním platí zákonné odchylky.

Obvod dráhy u celostátní a regionální dráhy vymezují svislé plochy, které jsou vedené hranicemi pozemků určenými pro umístění dráhy a její údržbu. U ostatních drah (vlečky či speciální dráhy) je vymezen také svislými plochami, tyto jsou vedené 3 m od osy krajní koleje, či jakéhokoliv dalšího zařízení nutného pro provoz dráhy (tažného lana, elektrického vedení apod.).

Stavba dráhy je stavba nového nebo rekonstrukce stávajícího zařízení používaného k jízdě drážních vozidel (např. koleje, trolejové vedení, elektrická měnárna, zabezpečovací zařízení, železniční přejezd, pokládka telefonního kabelu atd.), zařízení, které bude sloužit pro potřebu dráhy bez ohledu, je-li v obvodu dráhy či nikoliv (např. osvětlení nástupiště, rampa pro nakládku železničních vozů, skladiště kusových zásilek, pokladna pro prodej jízdenek, přívod vody pro staniční budovu atd.).

Dobývací prostor je administrativní hranice v mapě a územně plánovací dokumentaci při těžbě nerostů povrchově i dolem. Dobývací prostor je prostor, ve kterém má těžební společnost vyhrazen prostor pro dobývání surovin. Stanovení dobývacího prostoru předchází vyhlášení chráněného ložiskového území a proces posuzování vlivů na životní prostředí (Environmental Impact Assessment, zkratkou EIA).

Hranice dobývacího prostoru se na povrchu stanoví uzavřeným geometrickým obrazcem s přímými stranami, jehož vrcholy se určují souřadnicemi, udanými v závazném souřadnicovém systému. Jeho prostorové hranice pod povrchem se zpravidla stanoví svislými rovinami, které procházejí povrchovými hranicemi. Výjimečně se tyto prostorové hranice mohou stanovit podle přirozených hranic. Dobývací prostor může být vymezen i hloubkově.

Obvodní báňský úřad může nařídit, aby hranice dobý-

vacího prostoru byly vyznačeny pomezními značkami na povrchu, popřípadě i v důlních dílech, zejména je-li to třeba v zákonem chráněném obecném zájmu nebo z hlediska chráněných zájmů vlastníků (správců, uživatelů) nemovitostí, které leží v hranicích dobývacího prostoru, anebo z hlediska zájmů organizací, jejichž dobývací prostory sousedí.

Důlně měřická a geologická dokumentace musí zahrnovat zejména údaje o ložisku, všechna důlní díla, odvaly, výsyvky a odkaliště, jakož i povrchovou situaci v rozsahu celého dobývacího prostoru; je-li možno očekávat vzhledem k úložním poměrům ložiska účinky dobývání i mimo hranice dobývacího prostoru, musí důlně měřická a geologická dokumentace obsahovat povrchovou situaci i v dosahu těchto účinků. Jsou-li důlní díla nebo zařízení umístěna mimo dobývací prostor, musí dokumentace zahrnovat i tato díla nebo zařízení.

Chybí-li důlně měřická nebo geologická dokumentace, popřípadě jsou-li neúplné nebo jsou-li v nich závady, může obvodní báňský úřad nařídit vyhotovení nebo doplnění těchto dokumentací na náklad organizace.

5. Závěr

Mezi stavebním zákonem, souvisejícími předpisy a zeměměřictvím, jehož metodami se určuje hranice pozemku, je pro uživatele obsaženo málo vzájemných vazeb vyjádřených v těchto předpisech poznámkami pod čarou. Nejen laickému uživateli jsou proto souvislosti mezi těmito předpisy nezřetelné, přestože mají z hlediska dodržení polohy, tvaru a rozměrů pozemků v terénu i ve veřejných listinách nezastupitelný význam pro zákonný způsob užívání pozemků a nakládání s nimi.

Mezi uživatele s potřebnou znalostí problematiky lze, až na výjimky, zahrnout i pracovníky stavebních úřadů, mnohé projektanty staveb a stavbyvedoucí a v neposlední řadě osoby s úředním oprávněním ověřovat výrokem „Náležitostmi a přesností odpovídá právním předpisům“ výsledky zeměměřických činností vykonávaných ve veřejném zájmu. Tím více nabývají znalosti a zákonná odpovědnost jmenovaných na důležitosti.

Seznam použitých předpisů

- (1) Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- (2) Zákon č. 99/1963Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
- (3) Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona pozdějších předpisů
- (4) Vyhláška č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, (katastrální vyhláška), ve znění vyhlášky č. 164/2009 Sb.
- (5) Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů
- (6) Vyhláška č. 31/1995 Sb., kterou se provádí zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů
- (7) Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů
- (8) Vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb
- (9) Vyhláška č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu dokumentace dopravních staveb
- (10) Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území
- (11) Vyhláška č. 298/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby
- (12) Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů
- (13) Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů
- (14) Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů
- (15) Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- (16) Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů
- (17) Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů
- (18) Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů

Ing. Petr Polák

Geodézie Pokorná - Polák

NAD I POD RUDOLFOVOU ŠTOLOU

Putování s cílem podrobnějšího seznámení se se známou Rudolfovou štolou připravil pro své členy i další zájemce Výbor Sdružení vodohospodářů ČR pro Prahu a Střední Čechy v cyklu svých Vodohospodářských pondělků. Při této vycházce byla věnována pozornost nejen Rudolfově štolě, ale i dalším zajímavostem z historie a architektury, které se nacházejí v její blízkosti.

Císař římský a král český Rudolf II. se v roce 1583 rozhodl zřídit v pražské Královské oboře rybník s chovem ryb pro lov a vodní soustavu bublajících vodotečí s vodopády, kašnami, fontánami a ozdobnými lávkami i můstky. Zaujal ho nápad získat pro rybník dostatek vody s využitím rozdílu výšky hladiny Vltavy u Starého Města a u Královské obory pomocí prokopání štol (tunelu či vodovodu) pod Letenskou plání.

Stavbou štol byli pověřeni vrchní hormistr Lazarus Ercer ze Šrekenfelzu a vrchní důlní měřič Jiří Oeder. Ti na jaře roku 1584 v Horách Kutných objednali potřebnou techniku a najali nejzkušenější havíře. Stavba začala vyměřením dvou ústí štol a pěti svislých šachet vzdálených od sebe asi 170 metrů. Z těch se po dosažení potřebné hloubky mělo pokračovat v ražbě vlastní štol proti sobě na dvanácti čelbách (dvanácti skupinami havířů). Hloubení šachet bylo započato v roce 1584, práce ve dne i v noci s pomocí primitivních pracovních nástrojů pokračovaly však pomalu. Hloubení šachet stěžovalo charakter hornin a přívaly vod. Na třetí šachtě bylo nutno po jejím zatopení v hloubce 15 m práce zastavit a šachtu

zasypat. Při hloubení svislých šachet byly současně raženy odbočky k jejich větrání, u těch se neustále páli-ly ohně. Injekční účinek stoupajícího teplého vzduchu zlepšoval účinnost jejich větrání a později i větrání štol. V noci ohně zvyšovaly ochranu havířů před divou zvěří. Kouř z ohňů je namalován i na unikátním plánu štol uloženém v Národním technickém muzeu v Praze. Plán je znázorněn v podélném řezu celé délky štol na pergamenu dlouhém dva a půl metru a navinutém na dřevěné cívice. Po dvou letech práce, asi na jaře roku 1586 dosáhli havíři v šachtách vytčenou hloubku asi čtyřiceti pěti metrů pod dnešní zástavbou Letné a zahájili ražbu proti sobě. Poslední prorážka skončila po deseti letech práce 17. července 1593. Jak se jim podařilo dílo tak skvěle vyměřit a v podzemí v hloubce asi třiceti metrů se přesně sejít, zatím nikdo neodhalil. Dílo je místy podezdívané a klenuté, jinde vyztužené pouze výdřevou, dno je pokryté keramickými žlabovkami. Po dokončení dosáhla štola s vejčitým profilem délku 1 098 metrů, výšku od 2 do 4 metrů a šířku od 90 do 150 centimetrů. Její spád činí 110 centimetrů. Zachování přesného údaje o obnosu vyplaceném za odvedené dílo kutnohorským havířům: 66 299 kop, 33 groše a 1,5 denáru svědčí o důsledné účetní evidenci. Práce na štolě byly provedeny důkladně, štola dodnes slouží svému účelu (pochopitelně po několika nutných opravách shnilé výdřevy, uvolněných kame-nů i nánosech bahna a nečistot). Například na počátku čtrnáctého století nejvyšší purkrabí Jan Nepomuk Rudolf hrabě Chotek (1748-1824) zajistil rozsáhlou rekonstrukci, která trvala téměř půl století. V létě

Začátek Rudolfovy štol

Vodárna nádrže u Rudolfovy štol

1997, v rámci výstavy Rudolf II., bylo 350 metrů štolu u vstupu ze Stromovky zpřístupněno.

Sraz účastníků akce byl u budovy Ministerstva průmyslu a obchodu Na Františku. Budova byla postavena podle návrhu Josefa Fanty na pozemku po zbořených pěti domech v letech 1928-1932. J. Paukert vybavil budovu bohatou sochařskou výzdobou. Zajímavé jsou zde zachované, ve druhé polovině devatenáctého a na počátku dvacátého století hojně používané, anglické dvorky provedené u všech stěn budovy. Budova byla tímto architektonickým reliktem, který zajišťuje denní osvětlení a větrání suterénních prostor, vybavena dodatečně. Z místa srazu vedla cesta přes Štefáníkův most postavený v roce 1948-1951, ten nahradil původní řetězový most Františka Josefa I. z roku 1868 na nábreží Edvarda Beneše.

Zde několik desítek metrů proti proudu Vltavy se nachází první objekty Rudolfovy štolu. Jde o domek zvaný Stará havírna, kde bydlel poddůlní (štolník), který se staral o štolu a obsluhoval stavidla pro regulaci průtoku vody

štolou a bránil zanášení štolu nečistotami. Poblíž domku poddůlního je vstup do štolu.

Po Letenské stráni pokračovala další trasa vycházky prostorem, kde 14 dní před zahájením provozu Petřínské lanovky v roce 1891, a to 31. května, začala v Praze dopravovat cestující také lanovka od mostu Františka Josefa I. k Letenskému zámku. Lanovka měla dvě koleje s rozchodem jednoho metru a převýšení činilo 38 metrů. Používala dva vagóny se stupňovitou konstrukcí a kapacitou pro čtyřicet osob. Pohon lanovky zajišťovala tzv. vodní převaha, byl to tedy stejný systém jako po dlouhý čas používala Petřínská lanovka. V roce 1903 byla Letenská lanovka rekonstruována na elektrický pohon a v roce 1914 byl její provoz zastaven. Dne 10. listopadu 1916 jela lanovka svou poslední jízdu a v roce 1922 došlo k její likvidaci. Na svahu před Letenským zámekem je dodnes zachován zbytek stavební části lanovky. Na stejné trase lanovku v roce 1926 nahradil zastřešený pohyblivý chodník (eskalátor) se dřevěnými schody, který se pohyboval rychlostí chůze.

Větrací šachta Rudolfovy štolu v Čechovské ulici

Originální sluneční hodiny

Nedaleko od Letenského záměčku (který ovšem nebyl nikdy záměčkem, ale většinou pohostinským zařízením) se nachází další zajímavost. Mezi stromy za záměčkem je nejdéle provozovaná historická rarita, přes sto let starý, v Evropě nejstarší, podlahový kolotoč zvaný karusel. Býval otevřen každou sobotu a neděli. Na děti trpělivě čekalo 31 různě velkých koníků s dřevěnou kostrou potaženou koňskou kůží. Karusel vyrobil na zakázku živnostníka Nebeského v roce 1891 (to byl rok první zemské průmyslové výstavy) vinohradský tesařský mistr Bílek. Zařízení bylo nejdříve postaveno v Královských Vinohradech u zájezdního hostince Na Kravíně. Od léta 1894 je instalováno na Letné do dřevěné dvanáctiboké stavby, která dává v podstatě pouťové atrakci charakter nemoovitosti. Každý z boků stavby, uzavřený plechovou roletou, slouží jako vstup do kolotoče. Nad vchody jsou malé plechové korouhvičky. Ve středu střechy kolotoče je dřevěná, dvanáctiboká lucerna a nad ní plechová korouhvička s již uvedeným letopočtem 1894. Provoz karuselu doprovázela hudba historického orchestrionu. Ta ovšem v roce 1994 ztichla, protože orchestrion byl odcizen. Asi vyhrává některému z českých chalupářů, který se nechal inspirovat písní v podání Waldemara Matušky „Kdo má v chalupě orchestrion“ ze známého televizního seriálu Chalupáři.

Od karuselu, ulicí Nad Štolou, jsme přešli do Čechovy ulice. V této výstavní třídě (takto je ulice pojmenována na orientační tabuli) stojí před čínákem označeným číslicemi 282/16 mezi kmeny lipové aleje osamělý kiosk. Objekt má výšku asi dva a půl metru a čtvercový půdorys o straně jednoho metru. V horní třetině je otevřený se

svislým mřížovým. Je zcela nenápadný, chodci jej míjejí bez zájmu. A přesto je tento objekt velikou zajímavostí. Jde o kiosk větrání Rudolfovy štolý číslo 2.

Na konci Čechovy ulice jsme vešli do Stromovky a odbočili doleva. Zanedlouho docházíme ke třem objektům, které si zasloužily náš zájem. Největším je Místodržitelský letohrádek, jenž sloužil jako letní sídlo těchto hodnostářů. Vznikl přestavbami patrně loveckého hrádku, založeného snad již českým králem Otakarem II. Stavba byla upravována za Jagellonců, za vlády císaře Rudolfa II. a po roce 1840 byly při úpravách využity prvky romantické anglické novogotiky. Rovněž využití letohrádku se měnilo. Opustili ho lovci, místodržitelé s rodinnými příslušníky, na konci dvacátého století zde byl Dům pionýrů a v současnosti objekt používá Národní muzeum.

Druhým objektem je památník na rozcestí cest podél ruského velvyslanectví a cesty k bývalé dolní dvoraně letohrádku (později Šlechtově restauraci) a k rybníkům či k Růžovému sadu. Památník vysoký něco přes dva metry je sestavený ze tří kamenných kvádrů. Do objektu patrně cosi v minulosti narazilo, jednotlivé díly jsou poněkud posunuty mimo vertikální osu. Z nejvyššího dílu vyčnívá k obloze kousek armovací oceli; doklad o tom, že pomník měl ještě jednu část – snad velkou kamennou kouli, možná kříž. Do dvou stran nejvýše posazeného kvádrů jsou vysekány stručné nápisy: *Mescery Strasse 1861* a *Mescerova silnice 1861. Svobodný pán Karel Mecséry de Tsoór, místodržitel za bachovské éry a později vídeňský ministr vnitra, dal vybudovat cestu spojující horní záměček v Královské oboře s dolní dvoranou, která byla nazvaná*

Vyústění Rudolfovy štolý ve Stromovce

Vodovodní domek

Mecskýho silnicí. Objekt je tedy památníkem místodržitele Karla Mecského de Tsoóra a je to zcela jistě zajímavost, neboť mnoho památníků místodržitelů z doby Rakouské monarchie v Praze neexistuje. Podnětem pro stavbu silnice byl sjezd Německého svazu včelařů, který se měl konat v dolní dvoraně (lusthausu).

Třetí objekt jsou velmi zajímavé sluneční hodiny neobvyklého tvaru a provedení. Na pěkném barokním pískovcovém podstavci asi metr vysokém je pevně, bez možnosti otáčení, upevněn globus o průměru 40 centimetrů. Malá zeměkoule je vytesaná z českého červeného mramoru s bílým žilkováním a má osu orientovanou rovnoběžně se skutečnou zemskou osou. Na vyleštěném mramorovém povrchu jsou vyznačeny obratníky, poledníky a na rovníku časoměrná stupnice. Osa globusu je na severním i jižním pólu prodloužena a je na ní upevněn kovový segment (pohyblivá kulisa) s možností otáčení o 180 stupňů nad horní polovinou globu. Otočný segment na tomto typu slunečních hodin zastává funkci sluneční tyče. Hodiny jsou „samoobslužné“, přichází zájemce o přesný čas musí uchopit segment, zvednout ho a zaměřit šipkou ke slunci. Dále segmentem manipuluje nad globusem tak, až je vržený stín nejužší. V této pozici segmentu označuje stín přesný střeoevropský čas. V zimním období se hodina odečítá. Dílo vzniklo okolo roku 1698. Údaj „RENOV 1772“, vytesaný do tělesa glóbu, označuje dobu renovace těchto neobvyklých slunečních hodin.

Od slunečních hodin sestoupíme ke Šlechtově restauraci, která tento název získala po svém majiteli v roce 1882. Ovšem před Šlechtou i po něm se majitelé střídali. V letech 1978 a 1980 vyhořela, její majitelé se stále měnili – Ministerstvo kultury, Fond národního majetku, HMP, Praha 7 a její stav „úspěšně“ dospěl do stadia zříceniny.

Nedaleko levého křídla Šlechtovy restaurace se dostáváme pod Rudolfovu štolu. Zde končí štola portálem s kovovými vrátky, nad nimi je znak Rudolfa II. Voda ze štoly tekla přímo do rozsáhlého rybníka, ze kterého se zachovaly hráze, po kterých vede v současnosti asfaltová cesta, stavidlo, ostrůvek s několika starými duby, pamětníky starých časů, a několik „louží“, které jsou osídleny vodním ptactvem. Nedaleko ústí štoly se nachází vodovodní domek, ve kterém v roce 1854 instaloval Romuald Božek (inspektor městských vodárenských a c. k. privilegovaný mechanik) speciální tlakostroj. Ten sloužil jako čerpalo vody

do nádrže umístěné o 40 metrů výše u místodržitelského letohrádku (její stanoviště není nikde upřesněno). Odtud voda tekla samospádem do soustavy již uvedených potůčků s vodopády a do kašen s fontánami. Tlakostroj pracoval bez opravy dvacet let.

Voda odtékala z rybníka Královskou oborou do náhonu Císařského mlýna. Zde byla využívána ke broušení dráhokamů, na které se jezdil Rudolf II. dívat. Odtok vody od rybníků zůstal zachován, některé z můstků byly úspěšně obnoveny. Zajímavá je také barokní stavbička nad studánkou u cesty vedoucí od Šlechtovy restaurace k Císařskému dvoru. Z doby Rudolfa II. se ještě za železničním valem u Malé říčky zachovala malá stavba. Jde o objekt celkem nenápadný, tvaru komolého kužele, vysoký asi devět metrů, s obvodem základny u země čtrnáct metrů, postavený z velkých kamenů. Ještě v osmdesátých letech minulého století měla tato miniaturní věž - snad napodobenina rozhledny - i pěkné cimbuří. Na začátku 21. století již bylo cimbuří rozebráno a věžička poničená. Postavení vysokého a nekonečného železničního valu do její blízkosti věžičku znevýhodnilo. V době kdy vznikla, působila určitě zajímavěji. Přesné určení funkce věžičky na konci vodní soustavy je nejasné, v současnosti „jen“ připomíná zašlou krásu a lesk Královské obory. V roce 2002 byl i tento objekt poškozen povodní, opravy se dočkal v roce 2005. Avšak také po této opravě zůstal zachován, zcela jistě nepůvodní, kovový můstek spojující vrchol věžičky s náspem železniční tratě.

U věžičky putování nad a pod Rudolfovou štolou končí. Nejvhodnější návrat je autobusem MHD od zastávky ČD Bubeneč ke stanici Metra A Hradčanská.

Ing. Stanislav Srnský
Sdružení vodohospodářů ČR

STŘELECKÝ OSTROV POPÁTÉ

Šestý zářijový den se ve sportovním klubu Start (www.skstart.com) na Střeleckém ostrově v Praze uskutečnil jubilejní pátý ročník Sportovního dne, pořádaný tradičně Českým svazem vědeckotechnických společností (ČSVTS).

I letos se soutěžilo ve volejbalu, stolním tenisu, tenisu, pétanque a plavání ve Vltavě. Řady pravidelných účastníků jako jsou zástupci ostravského domu techniky DTO CZ, s.r.o., Domu techniky Pardubice spol. s r.o., ČSVTS, České vědeckotechnické společnosti spojů a spřátelených MAGICWARE a Asociace inovačního podnikání ČR tento rok, k naší radosti, rozšířila Česká informační společnost a reprezentantky České společnosti pro jakost, které se zúčastnily pétanque a dokonce, spolu s pracovníky DT Pardubice a zástupcem z ČSVTS a z České informační společnosti, vytvořili volejbalové družstvo.

Počasí bylo ke sportovcům vlídné, atmosféra výborná, občerstvení bezchybné a tomu odpovídalo i sportovní nasazení.

Ve volejbalu stanula na zlatém stupni vítězů opět společnost MAGICWARE, nicméně svou hrou mile překvapilo i družstvo ČSVTS doplněné o hráčku ze společnosti ALDEA, které skončilo na druhém místě a má velké ambice

pro příští rok, bronzovou příčku pak obsadila sebraná ostravská šestka z DTO CZ s.r.o.

Do chladných vltavských vod se odhodlal ponořit jen pan Evžen Schulc (ČSVTS) a svým chrabрым výkonem – těsně se minul s hejnem labutí a parníkem – si zaslouženě odnesl cenu za první místo.

Stolní tenis opanovali muži – první a třetí místo obsadili ostravští pánové Grygar a Martiník, pomyslné stříbro si odnesl zástupce pražské společnosti MAGICWARE pan Tomáš Bělíček.

V tenisu byl jasně nejlepší místopředseda České informační společnosti dr. Richard Papík.

Poděkování patří všem zúčastněným (i těm nejmenovaným), ať už z řad sportovců, diváků nebo realizačního týmu a úžasného cateringu.

Za rok a v ještě hojnějším počtu se těšíme na viděnou!

Petra Kubátová
ČSVTS

VLÁDNÍ ZMOCNĚNĚC PRO SPOLUPRÁCI S EVROPSKOU AGENTUROU PRO GNSS (GSA) ING. KAREL DOBEŠ V KLUBU EUR ING

Vládní zmocněnec pro spolupráci s Evropskou agenturou pro GNSS (GSA), Ing. Karel Dobeš ve svém vystoupení „Galileo v Praze – co přinese ČR?“ na zasedání Klubu EUR ING Českého národního výboru (ČNV) FEANI na Novotného lávce 5 v Praze 1 dne 18.10.2012 představil Evropskou agenturu pro GNSS v Praze (GSA), její aktivity a zodpovědnosti, dále hovořil o evropském navigačním systému Galileo v porovnání s americkým systémem GPS, o Evropské kosmické agentuře a důležitosti členství ČR

v ní a o cílech pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR v oblasti kosmických technologií. Svoji zasvěcenou, obsáhlou a velice zajímavou přednáškou vyvoval živou diskusi v řadách euroinženýrů. Více informací k této problematice naleznete na <http://www.czechspaceportal.cz>

Klub EUR ING je organizační složkou ČNV FEANI. Členy klubu jsou všichni inženýři zapsaní v české části Registru FEANI, kteří mají oprávnění užívat titul EUR ING.

SPOLEČNÉ ZASEDÁNÍ ZÁSTUPCŮ ČSVTS A ZSVTS

Ve dnech 25. a 26. října 2012 přijela na pozvání čtyřčlenná delegace Zvazu slovenských vedeckotechnických společností (ZSVTS) vedená jeho prezidentem prof. Ing. Dušanem Petrášem, PhD. Předseda ČSVTS doc. Ing. Daniel Hanus, CSc., EUR ING spolu se zástupci ČSVTS pozdravil slovenské hosty a informoval je o současných činnostech ČSVTS a FEANI, především o přípravě zavedení profesní karty inženýra u nás. Obě delegace diskutovaly o vzájemné spolupráci a připravovaných odborných aktivitách v dalších obdobích. Vztahy mezi oběma svazy obě delegace zhodnotily jako nadstandardní.

VELETRH FOR INDUSTRY 2013

Společnost ABF, a.s. na základě úspěšné spolupráce s Českým svazem vědeckotechnických společností v letech minulých, oslovila ČSVTS také tento rok se žádostí o poskytnutí odborné garance pro 12. mezinárodní veletrh strojírenských technologií FOR INDUSTRY 2013. Veletrh se připravuje v termínu 23. - 25. 4. 2013, opět ve veletržním areálu PVA EXPO PRAHA v Letňanech. Souběžně se uskuteční 7. mezinárodní veletrh povrchových úprav

a finálních technologií FOR SURFACE 2013, který je pořádán s dvouletou periodicitou.

ČSVTS nabízí svým členským organizacím a domům techniky možnost prezentovat své aktivity v rámci propagačního stánku ČSVTS na veletrhu FOR INDUSTRY 2013. Více informací na sekretariátu ČSVTS.

BLAHOPŘÁNÍ PROF. JIŘÍMU DRAHOŠOVI

Předseda Českého svazu vědeckotechnických společností doc. Ing. Daniel Hanus, CSc., EUR ING, AFAIAA zaslal blahopřání oceněnému předsedovi Akademie věd ČR a předsedovi České společnosti chemického inženýrství (členská organizace ČSVTS) prof. Ing. Jiřímu Drahošovi, Dr.Sc., dr. h. c. k udělení vysokého státního vyznamenání, Medaile za zásluhy o stát v oblasti vědy, které v neděli 28. října 2012 převzal na Pražském hradě od prezidenta republiky. Vysoké státní ocenění mu bylo uděleno při slavnostním ceremoniálu k výročí vzniku samostatného československého státu.

„Vědeckotechnická a inženýrská komunita České republiky velice pozitivně vnímá uznání inženýrské profese jako významného faktoru prosperity naší země, jehož se jí dostalo díky Vašemu ocenění a vynikajícímu přínosu k rozvoji vědy a techniky a k výchově mladé technické generace.“, uvedl doc. Hanus v dopise prof. Drahošovi.

ŽIVOTNÍ JUBILEA

JUDr. Jiří Kult, 75 let

Pan JUDr. Jiří Kult se 13. října letošního roku dožívá významného životního jubilea. V současné době působí v dozorčí radě ČSVTS a je dlouholetým tajemníkem České společnosti pro technickou normalizaci. Chtěli bychom mu popřát hodně zdraví, elánu, štěstí a spokojenost jak v pracovním tak i v osobním životě.

dozorčí rada ČSVTS a kolegové

VŠECHNO NEJLEPŠÍ!

KYTLICE – MÍSTO ODPOČINKU NEBO PRÁCE rekreační a školicí prostory ČSVTS

ČSVTS nabízí rekreační a školicí prostory v malebné vesničce Kytlice v CHKO Lužické hory a na okraji národního parku České Švýcarsko.

Rekreační a školicí zařízení je po úplné rekonstrukci a poskytuje ubytování v pěti plně vybavených apartmánech pro 3-4 osoby. Školicí místnost se dá v případě potřeby také využít pro ubytování až 8 osob.

K dispozici jsou garáže, které se dají použít také k uskladnění jízdních kol v případě aktivních dovolených. Kromě turistiky a cykloturistiky v CHKO Lužické hory a v nedalekém Česko-Saském Švýcarsku, poskytuje sportovní vyžití i blízká obec Jiřetín pod Jedlovou (plážový volejbal, nohejbal, fotbal, tenis, minigolf, venkovní bazén, v zimě lyžařské trasy) a to vše obklopené lesy a zvlněnou krajinou. Kouzelná je i jízda místní lokálkou. Kytlice se proslavila koncentrací chalupářů z řad známých osobností především z oblasti kultury. Pohádkově malebné prostředí v horách sopečného původu, udržované roubenky, jezírko s vodníkem, koně, lesní divadlo, říčka Kamenice to vše vytváří pohodu, dodávají klid a dávají možnost na chvíli zvolnit tempo nebo plně se soustředit... Hospůdka vzdálená asi 200 m s dobrým jídlem a rodinnou atmosférou podtrhuje hezké chvíle strávené v Kytlici.

Ceny za ubytování jsou více než příznivé:

228 Kč včetně DPH za apartmán a noc pro členské organizace ČSVTS a 570 Kč včetně DPH za apartmán a noc pro ostatní zájemce. Detaily k cenám v létě najdete na <http://kytlice.csvts.cz/>.

ZPRAVODAJ ČSVTS

Elektronický zpravodaj zdarma je umístěn na webových stránkách
<http://zpravodaj.csvts.cz>

Vychází 2 x ročně, v květnu a listopadu.

Zpravodaj ČSVTS je rozeslán členským organizacím ČSVTS a domům techniky, jejich členům a partnerům, výzkumným a výrobním podnikům, institucím terciárního vzdělávání, státní správě a zaregistrovaným odběratelům.

Noví odběratelé se mohou k odebírání Zpravodaje ČSVTS zaregistrovat na
<http://zpravodaj.csvts.cz>

Titul: Zpravodaj ČSVTS č. 34

Redakční rada: Ing. Vladimír Poříz, prof. Ing. Růžena Petříková, CSc., doc. Ing. Zdeněk Trojan, CSc., EUR ING

Redaktorka: Ing. Zora Vidoencová

Grafické zpracování: Rudolf Kresa pro inPrint s.r.o.

Adresa redakce: ČSVTS, Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1, www.csvts.cz

email: zpravodaj@csvts.cz

Vydáno: LISTOPAD 2012

ŠKODA KAŽDÉ KAPKY, KTERÁ PŘIJDE NAZMAR.

VÍC NEŽ MILIARDA LIDÍ NEMÁ PŘÍSTUP
KE KVALITNÍMU ZDROJI PITNÉ VODY.

[www.cesko**proti**chudobe.cz](http://www.ceskoprotichudobe.cz)

ČESKO **PROTI** CHUDOBĚ

